

Haaga-Helia
ammattikorkeakoulu Oy

Toimittajien asenteet ja Kontulan kuvaus Yleisradion verkkouutisoinnissa

Pauliina Grym

Master-opinnäytetyö
Journalismi
2021

Tekijä(t) Pauliina Grym	
Suuntautuminen Journalismi	
Opinnäytetyön nimi Toimittajien asenteet ja Kontulan kuvaus Yleisradion verkkouutisoinnissa	Sivumäärä + liitesivumäärä 63 + 16
<p>Toimittajien asenteet ovat toimitustyössä tärkeässä roolissa. Toimittajilla on suuri vastuu valintojen ja rajausten teossa, sillä uutisoinnilla ohjataan yhteiskunnallista keskustelua, jonka vaikutuspiirissä ovat tavallisten kansalaisten lisäksi poliittiset päättäjät ja sijoittajat.</p> <p>Tämä opinnäytetyö tutkii valittujen Yleisradion toimittajien henkilökohtaista suhdetta itähelsinkiläiseen Kontulan lähiöön ja pyrkii osoittamaan, millaisia Kontulaan liittyviä mielikuvia ja asenteita Ylen verkkotoimituksen jutut sisältävät.</p> <p>Toimittajat ovat kirjoittaneet verkkouutisia yle.fi-alustalle 1.1.2015 - 20.10.2020. Opinnäytetyö selvittää 55 verkkouutisen avulla, minkälaisen kehysten läpi Kontulaa sivuston uutisissa kuvataan, kuka jutuissa saa äänensä kuuluviin ja kuinka suuri osa uutisista on negatiivisia. Toimittajien lisäksi analysoin tulevaisuuden toimittajien eli Haaga-Helian journalistiikan medianomiopiskelijoiden asenteita Kontulaa kohtaan.</p> <p>Opinnäytetyöni on monimenetelmällinen ja käytän siinä kyselytutkimusta, sisällönanalyysia, kehysanalyysia ja kontrollina mekaanista sanastoanalyysia.</p> <p>Opinnäytetyön lopuksi esitän ehdotukseni entistä laadukkaamman journalismin tuotantoon.</p>	
Asiasanat lähiö, journalismi, Kontula, asenne, Yleisradio	

Sisällys

1 Johdanto	1
2 Tietopohja	4
2.1. Kontula mediahuomion kohteena - duunareiden Tapiolasta ”rähinälähiöksi”	4
2.2 Journalistin objektiivisuus ja objektiivisuuden filosofia	7
2.4 Toimittajien sosioekonominen status	10
2.5 Paikallisuutiset	12
2.4. Muut työssä käytettävät käsitteet	13
3 Aineisto, tutkimusmenetelmät ja toteutus	15
3.1 Tutkimusmenetelmänä kehysanalyysi	15
3.2. Tutkimusmenetelmänä kyselytutkimus	16
3.3 Tutkimuksen toteutus	17
4 Tutkimus 1: Toimittajien mielikuva- ja asennekysely	18
4.1. Menetelmät ja toteutus	19
4.1.1 Vastaajien taustatiedot	19
4.2 Kyselyn rakenne ja tulokset osioittain	20
4.2.1 Sanaparit ja asenteellinen valenssi Kontulaa kohtaan	20
4.2.2 Syventävät kysymykset	21
5 Tutkimus 2: Toimittajaopiskelijoiden mielikuva- ja asennekysely	26
5.1. Menetelmät ja toteutus	26
5.1.1 Vastaajien taustatiedot	26
5.2 Kyselyn rakenne ja vastaukset osioittain	28
5.2.1 Sanaparit ja asenteellinen valenssi Kontulaa kohtaan	28
5.2.2 Syventävät kysymykset	28
5.3 Toimittajien ja opiskelijoiden kyselyn vertailu ja johtopäätökset	32
6 Tutkimus 3: Verkkouutisointi Kontulasta	35
6.1 Aineiston sisällönanalyysi: positiivinen, negatiivinen vai neutraali otsikko	36
6.2 Katse Kontulaan: Otsikoiden kehysanalyysi	40
6.3 Asiasanat - koronakuolemista lähiöön	42

6.4 Ketkä pääsivät ääneen?	43
6.5 Analyysin tueksi: Mekaaniset sanatumukset	46
6.5.1 Sanatumkus 1: Sanaparien ja artikkelien adjektiivien vastaavuus	46
6.5.2 Positiivisimmat ja negatiivisimmat sanat	47
6.8 Johtopäätökset	49
7 Yhteenveto	51
Lähteet	55
Liite 1. Toimittajien kyselylomake	1
Liite 2. Opiskelijoiden kyselylomake	9

1 Johdanto

Medialla on suuri valta vaikuttaa asuinalueiden kuten opinnäytetyöni esimerkkilähiön Helsingin Kontulan kiinnostavuuteen ja vetovoimaan. Vaikutus ulottuu paitsi alueen asukkaisiin myös alueella toimiviin yrittäjiin, päättäjiin ja sitä kautta rahoitukseen ja asuntojen hintakehitykseen.

Sen jälkeen, kun Kontulan lähiö Itä-Helsinkiin 1960-luvulla rakennettiin, on lehtien kirjoittelu ja uutisoinnin sävy alueesta muuttunut selkeästi negatiivisemmaksi. Viime vuosina sen viereinen alue Myllypuro on näyttäytynyt kehittyvänä ja uudistuvana, mutta Kontula sen sijaan paikoilleen jämähtäneenä, jopa taantuvana. (Nieminen 2020.)

Kontulalaisen kaupunginosa-aktiivin Pertti Ylikojolan (2020) mukaan ”tuntuu siltä, kuin toimittajat haluaisivat oman Malmönsä tai Göteborginsa, jossa autot palaisivat harva se yö ja jossa voisi käydä tekemässä sankarijournalismia.” Myös Riikka Alamiykkö (2005) toteaa sosiologian opinnäytetyössään *Mielikuvien Itä-Helsinki*, että ”Itä-Helsinkiin liittyvä (media)puhe on pitkälti ulkopuolisten tuottamaa”.

Tässä opinnäytetyössä tutkin, millaisia käsityksiä ja asenteita toimittajilla on Kontulaa kohtaan, millainen heidän oma kosketuksensa Kontulaan on ja miten he ovat Kontulasta kirjoittaneet verkkouutisissa. Opinnäytetyössä tutkitaan myös toimittajaopiskelijoiden käsityksiä ja asenteita Kontulaa kohtaan.

Opinnäytetyö on monimenetelmällinen ja sen tutkimusmenetelmät ovat kyselyt ja verkkouutisten sisällön kehysanalyysi. Opinnäytetyön empiriaosuus koostuu verkkokyselyistä, johon vastaavat Ylen paikallisuutisia tehneet toimittajat ja toimittajaopiskelijat, ja Ylen toimittajien aikavälillä 1.1.2015–20.10.2020 yle.fi-sivustolle kirjoittamien verkkouutisten tekstianalyysi.

Tietopohjassa esittelen Kontulan historian mediassa arvostetusta ”duunareiden Tapiolasta” (Kokkonen 2019) pahamaineiseksi lähiöksi ja kerron alueen sosioekonomista muutoksista. Käytän opinnäytetyöni tietoperustan lähteenä kotimaista lähiötutkimusta, sosiologian kulmakiviä aina 1950-luvulta saakka, Helsingin kaupungin tietokeskuksen tutkimuksia ja suomalaisten mediatalojen, muidenkin kuin Yleisradion, julkaisemia juttuja. Esittelen myös journalistisen objektiivisuuden käsitteen, siihen liittyvät odotukset ja haasteet.

Tutkimushypoteesini on, että oletan Kontulaan liitettävien asenteiden, stereotyyppien ja ennakkoluulojen olevan negatiivisia ja oletan tämän näkyvän toteutuneessa uutisoinnissa ja otsikoissa.

Työn tavoite on antaa toimittajille parannusehdotuksia paikallisuutisointiin ja stereotyyppisen, kaavamaisen ajattelun tunnistamiseen. Stereotyyppi on yksinkertainen yleistys, negatiivinen

tai positiivinen, tässä tapauksessa kaupunginosasta ja sen asukkaista (Allport 1954).
Selvitän myös toimittajien ja opiskelijoiden uutislähteiden käyttöä ja paikallistuntemuksen tason.

Toisena tavoitteenani on laajentaa toimittajien lähteiden kirjoa juttuihin. Lähteiden runsaus tuottaa tasapuolisempaa uutisointia ja estää yksipuolisen narratiivin syntymistä. Tämä edistää poliittista ja ideologista tasapuolisuutta.

Esitän lopuksi ehdotuksen toimintamallien parantamisesta toimittajille puolueettoman tiedonvälityksen edistämiseksi.

Tutkimuskysymyksiä (alla TK) on kaksi ja ne ovat seuraavat:

TK1: Millaisia mielikuvia ja asenteita toimittajilla ja toimittajaopiskelijoilla on Kontulasta?

TK2: Millaisia Kontulaan liittyviä mielikuvia ja asenteita Ylen verkkotoimituksen jutut sisältävät?

Perustelen kysymykset seuraavasti:

TK2: Toimittajien asenteet ovat ratkaisevia. Toimittajilla on suuri vastuu valintojen ja rajausten teossa ja uutisoinnilla ohjataan yhteiskunnallista keskustelua, joka tavoittaa suuren yleisön lisäksi poliittiset päättäjät ja sijoittajat.

TK2: Kysymys perustuu aineistoon, jonka kerään verkkouutisista ajalta 1.1.2015–20.10.2020. Tämän aineiston analyysi kertoo, mihin sävyyn Kontulasta kirjoitetaan, ovatko esimerkiksi rikollisuuteen ja köyhyyteen liittyvät uutiset enemmistössä. Näkökulmat ja haastateltavien valinnat määrittävät sen, millaista sisältöä syntyy. Valinnat tehdään arvomaailman, asenteiden ja kokemusten perusteella.

Asukkaiden kokemuksista Kontulasta on kirjoitettu opinnäytetöitä ja lukuisia verkko- ja lehtiartikkeleita useissa julkaisuissa. Valitsin tutkimukseni kohteeksi Yleisradion verkkopalvelun uutiset ja niiden kirjoittajat, sillä Yle on julkisen palvelun mediatalo. Yle nostaa esiin riippumattomuuden ja luotettavuuden uudessa strategiassaan, jonka sen hallintoneuvosto hyväksyi 19.5.2020. Lyhykäisyydessään strategia kuuluu seuraavasti: "Kaikille yhteinen, jokaiselle oma". Uuden strategian julkistuksen yhteydessä Yle avasi myös missiotaan, visiotaan ja arvojaan (Yle 2020).

Ylen missio, visio ja arvot:

Missio: Yle vahvistaa suomalaista yhteiskuntaa ja kulttuuria.

Visio: Yle on suomalaisten merkityksellisin media ja alan rohkea uudistaja.

Arvot: Ylen arvot ovat riippumattomuus, luotettavuus ja ihmisen arvostaminen.

(Yle 2020.)

Uusissa strategisissa valinnoissaan yle.fi-sivuillaan yhtiö korostaa vahvistavansa suomalaisten yhteisöllisyyttä ”kuuntelemalla, osallistamalla ja yhdistämällä erilaisia ihmisiä” (Yle 2020).

Toimiva yhteiskunta rakentuu luottamukselle ja keskinäiselle ymmärrykselle. Demokratian tueksi tarvitaan julkista tilaa erilaisille mielipiteille, yhteiselle keskustelulle, elämyksille ja yhdistäville kokemuksille. Yle luo yhteistä tilaa niin journalismilla kuin kulttuurisisällöillä.” (Yle 2020)

Yle.fi-sivuston Kontula-aiheisissa uutisissa on mukana paitsi uutisia liikenneonnettomuuksista, rottaongelmasta, hoivakotien koronatartunnoista ja koulukuvien hinnoittelusta myös erilaisia näkökulmia maahanmuuttoon ja kaupunkikulttuurin muutokseen. Käsittelen toimittajien asenteita luvussa 4, toimittajaopiskelijoiden asenteita luvussa 5 ja uutisaineistossa ilmeneviä mielikuvia ja asenteita luvussa 6.

Yle lupaa vuoden 2020 strategiassaan ”tuottaa sisältöjä, jotka heijastavat yhteiskunnan moninaisuutta” ja kertoo, että ”vahvistaa läsnäoloaan suomalaisten keskellä ja tuo esille erilaisten ihmisten, yhteisöjen ja kieliryhmien arkea, josta he tunnistavat itsensä, omat kokemuksensa ja elämänpiirinsä.” Analysoinkin työssäni myös sitä, ketkä pääsivät verkkojulkaisuissa ääneen ja millä tavoin.

Jätän opinnäytetyöstä pois vielä opinnäytetyön suunnitteluvaiheessa mukana olleet kaupunginosa-aktiivien ja tutkijoiden haastattelut, kaupunginosa-aktiivia ja elektronisen musiikin Kontula Electronic -festivaalin järjestäjää Pertti Ylikojolaa lukuun ottamatta. Hänen kommenttiaan käytin opinnäytetyön johdannossa. Ylikojola on tehnyt pitkän uran Yleisradiossa ja toimii tällä hetkellä Ylen audiokehityksen tuottajana.

Olen itse Yleisradion työntekijä. Aloitin työt Pilkun jälkeen -televisioprojektissa vuonna 2016 ja sen jälkeen työskentelin Yle Radio 1:n toimituksessa radiotoimittajana. Vuonna 2017 tein töitä myös Ylen Maailma-deskissä kansainvälisten verkkouutisten kirjoittajana. Kontula on minulle kirjaimellisesti läheinen, sillä asun itse Kontulan naapurilähiössä. Tunnistan, miten tärkeää tasapuolinen uutisointi on asukkaiden kannalta, sillä olen itsekin törmännyt Kontula-vitseihin.

2 Tietopohja

Tässä luvussa esittelen opinnäytetyön tietoperustan, teoreettiset mallit ja perustelen valintani, toimintaympäristön sekä keskeiset käsitteet. Opinnäytetyöni aiheen eli toimittajien asenteiden takia on syytä ensin esitellä esimerkiksi valitsemani itähelsinkiläisen lähiön Kontulan historia.

2.1. Kontula mediahuomion kohteena - duunareiden Tapiolasta ”rähinälähiöksi”

Itä-Helsingin Mellunkylässä sijaitseva, pääosin 1960-luvulla rakennettu Kontulan lähiö on maamme tunnetuimpia lähiöitä. Kontulassa asuu lähes 15 000 asukasta ja se on Mellunkylän väkirikkein alue. Kontulassa asuu paljon sekä ikäihmisiä että alle 15-vuotiaita lapsia. Lasten lukumäärä kasvaa Kontulassa nopeammin kuin muualla Helsingissä keskimäärin. (Uutta Helsinkiä 2020.)

Lähiön syntyvuosista tilanne on muuttunut huomasti, sillä Kontula sai ensimmäiset vuotensa nauttia myönteisestä huomiosta ja suopeasta lehtikirjoittelusta. Muutamassa vuodessa joutomaalle ja pelloille nousseesta, väljästi rakennetusta Kontulasta kirjoitettiin ”duunareiden Tapiolana”, ja oman aikansa mittapuilla avarat huoneistot olivat suorastaan ylhellisiä. Tänä päivänä levottomana tunnettu ja purkamista odottava, vuonna 1967 rakennettu Kontulan ostari oli hetken aikaa jopa Pohjoismaiden suurin. (Kokkonen 2019.)

Vaikka vanhaa ollaan purkamassa, myös uutta rakennetaan. Kesän 2020 aikana Kontulan ostoskeskuksen viereen on noussut uusia kerrostaloja. Tiiviisti rakennettuun pihapiiriin valmistuvat kodit 500 asukkaalle ja mukana on myös opiskelija-asuntoja. (Helsingin kaupunginkanslia 2017.) Uudisrakentamisen sijaan Kontula pääsi kuitenkin kesällä otsikoihin koronatartuntojen suurella määrällä (Rantavaara 2020; Valtanen 2020).

Helsingin Sanomien pääkirjoitus puolusti Itä-Helsinkiä 2.8.2020 julkaistussa pääkirjoituksessaan (Helsingin Sanomat 2020) ja lainasi Riikka Alamiykköjän vuoden 2005 sosiologian opinnäytetyötä *Mielikuvien Itä-Helsinki: ”Itä-Helsinki ei ole maantieteellinen käsite, vaan sosiaalisesti rakennettu mielikuva”* (Alamiykköjä 2005, Helsingin Sanomat 2020).

Kontulan vanhan ostoskeskuksen purkaminen ja arkkitehtuurisen uudistuksen hyväksyminen noteerattiin useammassakin viestimessä alkusyksystä. ”Kontulan keskustan uusimiseen tähtäävä suunnittelukilpailu on ratkennut. Voittanut ehdotus on nimeltään Vaellus. Kilpailun tavoitteena oli löytää ideoita Kontulan keskustakortteleiden kehittämiseksi”, uutisoi Helsingin uutiset (Pietiläinen 2020).

Helsingin Sanomat uutisoi kaupungin täydennysrakentamissuunnitelmista syyskuun 2020 lopussa. Jos 22. syyskuuta hyväksytyt suunnitteluperiaatteet toteutuvat, on Kontulassa vuonna 2050

parhaimmillaan kaksinkertainen määrä asuntoja ja asukkaita nykytilanteeseen verrattuna. Tässä julkaisussa korostuivat Kontulan sosioekonomiset ongelmat. Jutun ensimmäinen haastateltava on 74-vuotias Reija, joka ei halua sanoa sukunimeään: ”Tärkein asia ostoskeskuksen uudistamisessa on, että kaljakuppiloita vähennetään.” (Bäckgren 2020.) Kontula onkin saanut ongelmalähiön leiman.

Ongelmalähiöpuhe ei ole vaaratonta ja sillä on merkitystä lähiön asukkaille, sekä nykyisille että tuleville, sanoo tutkija Lotta Junnilainen. Junnilainen kysyy etnografisessa lähiötutkimuksessaan tutkimus *Lähiökylä. Tutkimus yhteisöllisyydestä ja eriarvoisuudesta*, ”millaista on sosiaalinen elämä alun perin työväenluokkaisille perheille rakennetuissa paikoissa, jotka yhteiskunnallisten muutosten myötä ovat muuttuneet eriarvoisuuden tiivistymiksi?” (Junnilainen 2019, 13.)

Junnilaisen tutkimus herätti ilmestyessään 2019 median huomion. Junnilainen summasi Ylelle antamassaan haastattelussa, että puhe ongelmalähiöistä on haitallista etenkin lapsille ja nuorille. Junnilainen haluaakin lopettaa kokonaan ongelmalähiöistä puhumisen, sillä ongelmalähiöitä ei hänen mukaansa Suomessa ole. Sen sijaan Suomessa on tutkijan mukaan lähiöongelma sen suhteen, miten ulkopuoliset näkevät niissä asuvat ihmiset. ”Kun puhutaan ongelmalähiöstä, niin oikeasti puhutaan ihmisistä. Se on kiertoilmaus, jolla leimataan yhteiskunnan alemmat luokat. Sana pitäisi laittaa pannaan”. (Hirvonen 2019.)

Ongelmalähiö on määritelmänä jo liki puoli vuosisataa vanha. Se syntyi 1970-luvun puolessavälissä, kun lehdistö alkoi kiinnittää huomiota lähiöiden sosiaalisiin ongelmiin ja luonnehtia asukkaita ”työttömiksi, köyhiksi ja ihmisiksi, jotka eivät pärjänneet omin neuvoin ja sopeudu kaupunkiympäristöön”. (Roivainen 1998, 85.)

Junnilaisen mukaan kuva, joka ulkopuolisilla on alueista, ei ole syntynyt muutaman lehtikirjoituksen tai huomionhakuksen lööpin mukaan, vaan 1970-luvulta saakka käynnissä olevan keskustelun tuloksena: ”Vuokratalovaltaiset lähiöt, jotka aluksi nähtiin työväen säilytyspaikkoina, on alettu nähdä ongelma-vaestön säilytyspaikkana”. (Hirvonen 2019.)

Krista Nieminen kirjoittaa pro gradu -tutkielmassaan *Myllypuro mullistuu, Kontula odottaa uutta nousua: vertaileva tutkimus kahden lähiön maineen rakentumisesta sanomalehdessä vuosien 2000 ja 2017 välisenä aikana* että Kontulan ostoskeskus on ”läpi tarkastelujakson toiminut toimittajia houkuttelevana paikkana, jonne on suunnattu hakemaan materiaalia lähes aiheesta kuin aiheesta.” Siinä, missä Niemisen mukaan vielä 2000-luvulla tehtiin yleisiä katsauksia Kontulaan, on viime vuosina kirjoituksissa ollut selkeästi negatiivisempi sävy ja moni juttuaiheista paikantuu juuri levottomaksi koettuun Kontulan ostoskeskukseen, joka suinkaan ei ole koko Kontula vaan asuinalueen liikekeskus. (Nieminen 2020, 56.)

Kontulassa on siis vikaa, antavat monet kirjoitukset ymmärtää. Kiinnostavaa on se, mitä halutaan korjata. Yhteisöllistämisen jalolta kalskahtavan termin taakse kätkeytyy Lotta Junnilaisen mukaan

paitsi ”neoliberaalisen hyvinvointivaltion purkamisen projekti myös lain ja järjestyksen ja moraalien palauttaminen sinne, mistä se on kadonnut” (Junnilainen 2019, 74).

Jenni Väliniemi-Laurson ja Oskar Rönberg tutkivat turvallisuuden kokemusta vuoden 2019 julkaisussaan *Koettu turvallisuus helsinkiläisillä asuinalueilla - Karttakyselyt kaupunkiuudistuksen lähtökohtina*. Helsingin kaupungin kaupunginkanslian julkaisemassa työpaperissa todetaan, että suurimmat epäjärjestyksen ja turvattomuuden vastauskeskittymät sijaitsevat juuri Kontulan ostarin kaltaisissa, 1960- ja 1970-luvuilla rakennettujen ostoskeskusten ympäristöissä. (Väliniemi-Laurson & Rönberg 2019, 16.)

Turvallisuuden, ja samoin turvattomuuden, tunne on läpitunkeva. Ostarin kaltaiset, pistemäiset ongelmakohdat vaikuttavat koko alueen viihtyvyyteen, maineeseen ja muuttopäätöksiin (Vilkama, Ahola & Vaattovaara 2016). Turvattomuuden tunteeseen ei vaikuta yksinomaan rikollisuuden määrä, vaan se perustuu ennemminkin mielikuviin jonkun paikan vaarallisuudesta. Tunne ei välttämättä korreloi todellisuuden eli rikollisuuden kanssa.

Todellisen rikollisuuden määrän lisäksi turvattomuuden tunnetta lisäävät havaittavat, sosiaalisen kontrollin puutteesta johtuvat häiriöt kuten julkinen juopottelu ja huumeiden käyttö, väkivalta, ilkivalta, roskaaminen ja graffitit ja etenkin arvaamattomasti käyttäytyvät ihmiset. Amerikkalaistoimittajien James Q. Wilsonin ja George Kellingin vuonna 1982 *The Atlantic*-lehdessä julkaisema, poliisin toimintaa ja asuinalueiden turvallisuutta käsittelevä *Broken Windows* -artikkeli esitteli laajemmalle yleisölle ajatuksen epäjärjestyksen ja rikollisuuden kasautumisesta ja korjaamattomana näiden eskaloitumisesta, ja rikkinäisten ikkunoiden teoria elää edelleen. Teorian mukaan epäjärjestys synnyttää lisää epäjärjestystä. (Wilson ym. 1982.). Rikkinäisten ikkunoiden teoriaa on tutkittu 1980-luvun jälkeenkin ja ennaltaehkäisy ja puuttuminen on todettu vähentävän rikollisuutta (Braga & Bond 2008, 577).

Itä-Helsingin asukkaat kokivat väärät mielikuvat asuinalueesta ongelmaksi jo 1990-luvulla. Uutisoinnin katsottiin sekä synnyttävän että ylläpitävän huonoa mainetta, eikä huonon maineen koettu vastaavan todellisuutta. Erityisesti sosioekonomisesti heikoimmilla alueilla asuvat sanoivat median kohtelevan alueita eriarvoisesti. (Kurttila & Tani 1993, 31.) Alueiden ominaisuuksia ja siellä asuvia ihmisiä arvotetaan heidän mielestään tarpeettomasti. Uutisointi nähtiin siten vinoutuneena (Kearns ym. 2013; Kurttila ym. 1993, 31).

Huomattavaa on myös, että huonomaineisten lähiöiden synty on verraten uusi ilmiö. Kun kaupunkimaantieteen professori Mari Vaattovaara Helsingin yliopistosta teki 1990-luvulla väitöskirjaansa huono-osaisuuden alueellisesta rakenteesta, ei hän löytänyt alueita, jolle huono-osaisuus olisi erityisesti kasautunut. ”Silloin tulos oli, että huono-osaisuus ei kasaudu lähiöihin. Se oli pistemäistä ympäri pääkaupunkiseutua”, Vaattovaara kertoi Ylelle vuoden 2017 alussa. Ja vaikka

viimeisen neljännesvuosisadan ajan köyhät ja huono-osaiset ovatkin aiempaa selvemmin asettuneet asumaan omiin naapurustoihinsa, jotka sijaitsevat nimenomaan itäisessä Helsingissä, ovat huono-osaisuuden paikantumat tutkijan mukaan ”vielä aika pieniä kaupunginosien sisällä” ja ”ihmiset viihtyvät näillä alueilla (kaupunginosissa) hyvin”. (Virkkunen 2017.)

2.2 Journalistin objektiivisuus ja objektiivisuuden filosofia

Kotimaisten kielten keskuksen Kielitoimiston sanakirja määrittelee objektiivisuuden objektiivinen-sanan kautta seuraavasti: [objektiivinen tarkoittaa samaa kuin] ”henkilökohtaisesta näkemyksestä t. asenteesta riippumaton, puolueeton, tasapuolinen, yleispätevä, asiallinen.” (Kielitoimiston sanakirja 2020.)

Objektiivinen-sanan rinnakkaiskäsitteitä ovat tasapuolinen ja puolueeton. Kotimaisten kielten keskuksen Kielitoimiston sanakirja määrittelee tasapuolinen-sanan merkityksen ”samalla tavoin kaikkiin suhtautuvaksi t. kohdistuvaksi, puolueettomaksi”. (Kielitoimiston sanakirja 2020.)

Puolueeton-sana saa samassa sanakirjassa useamman merkityksen:

1. mihinkään puolueeseen kuulumaton t. lukeutumaton, puolueiden ulkopuolella oleva, puolueista riippumaton.
2. kahden t. useamman valtion käymästä sodasta erillään pysyvä, neutraali; myös sotilasliittojen ja suurvaltojen välisten ristiriitojen ulkopuolella pysyttelevästä valtiosta.
3. eril osapuoliin, kilpaileviin ryhmittymiin tms. samalla tavoin suhtautuva, tasapuolinen, asiallinen, objektiivinen. (Kielitoimiston sanakirja 2020.)

Ensimmäisessä määritelmässä Kielitoimiston sanakirja antaa esimerkiksi *puolueeton lehti* ja yhdistää sanan siten journalismiin.

Tanskalaiset tutkijat Morten Skovsgaard, Erik Albæk, Peter Bro, Claes de Vreese pohtivat journalistien objektiivisuutta vuoden 2013 julkaisussaan *A reality check: How journalists' role perceptions impact their implementation of the objectivity norm*. He löysivät objektiivisuudelle neljä erilaista näkökulmaa: No subjectivity - ei-subjektiivisen, balance - tasapainotetun, hard factsin eli kovien faktojen ja value judgements, jonka käänän tässä arvottamiseksi. (Skovsgaard ym. 2013, 25–26.)

Ensimmäinen, ei-subjektiivinen lähestymistapa tarkoittaa sitä, että toimittajan pitää etäännyttää itseensä uutisaiheesta eli raportoinnin kohteesta. Toimittajan henkilökohtaiset tunteet eivät saa vaikuttaa kohteen esittämiseen. (Chalaby 1998, 130–133; McNair 1998, 68; McQuail 2005, 200; Westerståhl 1983). Tämä on ilmennyt käytännössä sanomalehtien perinteisessä taittomallissa, jossa uutissivut ja -palstat erotetaan selkeästi mielipidekirjoituksista.

Toinen lähestymistapa objektiivisuuteen on tasapaino. Sen mukaan uutismedia ei ole kallellaan poliittisesti tai ideologisesti mihinkään suuntaan. Toimittajan ei tule ottaa kantaa tai tuomita eri

näkemyksiä. Tässä mallissa voidaan esittää erilaisia katsantokantoja ja jättää päätäntävalta vastaanottajalle. (Chalaby 1998; McNair 1998; McQuail 2005; Tuchman 1972.) Tasapainottaminen vaatii toimittajalta eri lähteistä saadun informaation yhdenvertaista käsittelyä, ilman niiden keskinäistä arvottamista (Ryan 2001).

Kolmantena objektiivisen toimittamisen saavuttamisen keinona ovat kovat faktat. Se tarkoittaa tarkan datan ja todenmukaisuuden vaadetta. (Chalaby 1998; McQuail 2005; Westerstahl 1983.) Eri lähteiden tarjoamien esitysten takana on objektiivinen todellisuus, tosi, joka esitetään tarkkana ja koristelemattomana kuvauksena (Donsbach and Klett, 1993; McNair 1998; Tuchman, 1972).

Neljäs tapa objektiivisuuden näkemiseen on suhtautua siihen arvottamisena. Objektiivisuutta on kritisoitu siitä, että se johtaa irrallisuuteen ja välinpitämättömyyteen. Kansalaisjournalismiliike ja tutkijat ovatkin korostaneet sitä, että esimerkiksi tutkivien journalistien on mahdotonta olla vahtikoiran roolissa, jos heillä ei ole mukana moraalista arvolatausta, siis ajatusta oikeasta ja väärästä. (McQuail 1992: 186–191.) On myös esitetty, että journalistien tulisi nostaa esiin yhteiskunnan marginaaliryhmien asemaa. Tällöin ”toimittajan ei tule kahlita itseään pelkän todellisuuden esittämiseen, vaan tähdätä arvottamiseen poliittisten, sosiaalisten ja moraalisten standardien mukaan”. (Donsbach and Klett 1993, 64; Skovsgaard ym. 2013, 25–26.)

Mutta miten syntyy onnistunutta objektiivista journalismia? Ryan rinnastaa journalismin ja tieteen puhuessaan objektiivisuudesta (Ryan 2001, 4). Tieteen tai journalismin objektiivisuus riippuu niiden tekijöiden kunniallisuudesta ja rehellisyydestä (engl. *integrity*) ja normeista, joihin tekijät ovat sitoutuneet. Journalistisen prosessin aina aihevalinnasta tiedonkeruuseen ja levittämiseen saakka täytyy olla vapaa tunnistettavista henkilökohtaisista mielipiteistä ja mieltymyksistä (Koertge 1996a). Objektiivisen journalistin ei siis tulisi sisällössään ilmaista henkilökohtaista tukea tai vastustusta esimerkiksi aborttioikeuden, tuliasevalvonnan tai marginalisoitujen ryhmien oikeuksien suhteen.

Perinteisesti laadukkaaseen journalismiin on liitetty ajatus puolueettomuudesta. Viime vuosina valemediat ovat rikkoneet normeja tekemällä räikeän asenteellista ja osin suoranaisiin valheisiin perustuvaa ”uutisointia” anteeksipyytelemättä ja syyttäneet samalla perinteisiä valtamedioita valehtelusta. Valtamedian maalaaminen kansan viholliseksi on ollut Suomessakin konstailemattoman suoraa. Populistipuolue perussuomalaiset hyökkäsi suoraan keväällä 2019 YouTubessa julkaistussa ja elokuvateattereissa ennen elokuvia mainosminuutteina esitetyssä vaalivideossaan Helsingin Pasilassa sijaitsevien uutistalojen kimppuun. Alueella sijaitsevat sekä MTV:n että Yleisradion toimitustalot. *V niin kuin ketutus* -video hyödynsi populaarikulttuurin keinoja kuten fantasiaelokuvaa ja supersankarisarjakuvien kuvastoa, ja siinä kuvattiin, miten tavallisen kansan pettymys ahneeseen, korruptoituneeseen eliittiin ja eliitin kanssa samassa rintamassa seisoviin valehteleviin tiedotusvälineisiin saa hirviön muodon, joka lähtee kostoretkelle puolustamaan kansaa. (Laakso ym. 2019.)

Poliittinen puolueettomuus journalismissa ei kaikkien mielestä ole itseisarvo. Hyvä journalismi ei vaadi arvoneutraaliutta, kirjoittaa VTT, median ja poliittisen viestinnän tutkija Markus Ojala Valtiotieteellisen yhdistyksen lehdessä marraskuussa 2018. *Politiikasta.fi*-sivuston kirjoituksessaan *Puolueettoman journalismin aika on ohi* Ojala kirjoittaa journalismin olevan kaulaansa myöten osallisena liberalismiin kriisissä:

”Keskeisenä julkisen tiedontuotannon käytäntönä ja poliittista viestintää välittävänä instituutiona journalismi muodosti toisen maailmansodan jälkeen välttämättömän tukipilarin, jonka varaan liberaalin demokratian keskustahakuinen konsensus saattoi länsimaissa rakentua. Neutraalius, epäpoliittisuus ja objektiivisuus muodostuivat ammattimaisen journalismin tunnusmerkeiksi ja toimittajien itseymmärrystä määrittäviksi avainhanteiksi.” (Ojala 2018.)

Ojalan mukaan valtamedian uutisointi on (ollut) yksipuolista ja kapeakatseista ja se on tukenut valtapuolueiden agenda. Journalismiin tulisi muuttua näennäisestä neutraaliudesta avoimen poliittiseksi, sillä se on saanut uudet vastustajat eli uutissisällön tuottajat, yleisöt ovat muuttuneet ja yhteiskunnalliset vastakkainasettelut ovat syventyneet. ”Itse asiassa juuri avoin puolueellisuus – se, että toimittaja tekee näkyväksi, mistä näkökulmasta maailmaa tarkkailee – tekee journalismista uskottavampaa ja luotettavampaa kuin piiloutuminen näennäisen neutraaliuden huntuun”, päättää Ojala kirjoituksensa. (Ojala 2018.)

Objektiivisuutta ei ole kirjattu Journalistin ohjeisiin (Journalistiliitto 2003). Julkisen sanan neuvoston puheenjohtaja Elina Grundström kirjoitti 4.5.2018 Journalistiliiton ammattijulkaisussa *Journalistissa*, että journalisteilta odotetaan asioita, joita ei ole edes kirjattu Journalistin ohjeisiin eli alan itsesääntelyä varten luotuihin toimintaohjeisiin. Hän kirjoitti seuraavasti:

”Journalistin ohjeissa ei ensinnäkään luvata, että journalismi on ”tasapuolista”. Media on mosaiikki, jossa uutistapahtumien seuraaminen ja soten tai Jäämeren radan kaltaisten asiakokonaisuuksien käsitteleminen rakentuu lukuisista jutuista, joissa on eri näkökulmia ja eri haastateltavia. ‘Objektiivisuudesta’ ohjeissa ei sanota mitään. Mitä se edes tarkoittaa?” (Grundström 2018).

Journalistin ohjeisiin on kirjattu kuitenkin yksiselitteisesti totuudenmukaisuuden vaatimus Tietojen hankkiminen ja julkaisu -otsakkeen alla: ”Journalistin velvollisuus on pyrkiä totuudenmukaiseen tiedonvälitykseen.” (Journalistiliitto 2003).

Aki Petteri Lehtinen kirjoitti väitöskirjassaan *Journalismin objektiivisuus: pragmaattinen tietokäsitys ja relativismin haaste moniarvoisessa maailmassa* (Lehtinen 2016) toimittajien totuudenmukaisuuden vaatimuksesta seuraavasti:

”Se tarkoittaa, että journalismissa tulee pyrkiä eroon yksipuolisista tulkinnoista, valheista, virheistä, ennakkoluuloista, toiveajattelusta ja propagandasta. Ammattiyhteisönsä normeihin sitoutunut journalisti

on toisin sanoen velvoitettu tarkastelemaan todellisuuden tapahtumia ja ilmiöitä omia ennako-
oletuksiaan laajemmasta näkökulmasta, ja sitä valvoo ammattiyhteisö.” (Lehtinen 2016.)

Lehtinen mainitsee objektiivisuuden tavoittelun keinoina myös menettelytapojen objektiivisuuden eli ei-persoonalliset rutiinit kuten esimerkiksi uutiskriteerit, säännölliset toimituskokoukset, faktantarkistuksen ja oikolukumetodit.

Ylen toimittaja Olli Seuri käsitteli objektiivisuuden vaatimusta Suomen Kuvalehden toukokuussa 2020 julkaistussa kolumnissaan havainneensa, että ”medialta vaaditaan usein sellaista objektiivisuutta, joka lähentelee arvottomuutta. Samoin tasapuolisuuden periaate vääristyy ajatukseksi valtasuhteiden myötäilystä tai kaikkien näkemysten asettamisesta samalle viivalle.” Seurin mukaan perinteisen journalismin tehtävä on tarjota kansalaisille tietoa ja puolustaa demokratiaa. ”Siksi Median tekemät valinnat kuten julkaisupäätökset eivät siis ole koskaan täydellisen neutraaleja. Arvoista voi lukea enemmän medioiden omista julkilausutuista periaatelinjauksista. Suosittelen tutustumaan”, kirjoittaa Seuri. (Seuri 2020.) (ks. s. 7-8, Ylen strategia ja arvot)

2.4 Toimittajien sosioekonominen status

V niin kuin ketutus -kampanjavideossa toimittajia syytettiin kansasta vieraantuneeksi eliitiksi, mutta millainen on Ylen verkkosivuille uutisia kirjoittavien ihmisten ja muissa medioissa työskentelevien toimittajien sosioekonominen status eli mikä on heidän sosiaalinen ja taloudellinen asemansa? Miten se eroaa muiden suomalaisten sosiaalisesta ja taloudellisesta asemasta?

Vuonna 2019 suomalaisten kokoaikaisten palkansaajien keskiansio oli 3669 euroa kuukaudessa. Vuoden 2020 toisen kvartaalin lopussa kokoaikaisten palkansaajien keskiansio oli 3724 euroa kuukaudessa. (Tilastokeskus 2020.)

Journalistiliiton mukaan toimittajien lehdistön työehtosopimuksen mukaiset palkat (liite 1) ovat olleet ilman HEKO-lisiä eli henkilökohtaisia lisiä 1.6.2020 alkaen alimmassa palkkaryhmässä 2236 euroa kuukaudessa ja korkeimmassa palkkaluokassa 3317 euroa. (Journalistiliitto 2020.). Tässä vertailussa toimittajien ylin taulukkopalkka on pienempi kuin kaikkien suomalaisten palkkojen keskiansio.

Taulukkopalkka ei kuitenkaan välttämättä käytännössä toteudu, sillä työpaikoista käydään kovaa kilpailua. Journalistiliiton työmarkkinatutkimuksen mukaan lehdistön palkkaryhmiin IIA ja IIB kuuluvista toimittajista jopa kymmenen prosenttia sai minimipalkkaa tai sen alle (Honkonen, 2020).

Ylen toimittajien palkat (liite 2) ovat olleet 1.4.2020 lähtien vähintään 2241 euroa alimmassa ja palkkaluokassa ja ylimmässä palkkaluokassa 3694 euroa (Journalistiliitto) eli hivenen paremmat kuin mitä Journalistiliiton mukaan toimittajien lehdistön työehtosopimuksen mukaiset palkat ovat.

Opinnäytetyöni keskiössä olevan Kontulan asukkaiden vuosiansiot olivat keskimäärin 22 926 euroa, kun koko Helsingin asukkaiden vuosiansiot olivat keskimäärin 34 184 euroa vuonna 2016. Kontula kuului Helsingin köyhimpiin kaupunginosiin, sillä eri kaupunginosien verotettavat vuosiansiot vaihtelivat 11 975 eurosta 138 141 euroon. (Leskinen 2019.)

Koulutusvaatimus luonnehditaan Ylen kotisivuilla seuraavasti: ”Journalistisissa töissä edellytetään usein korkeakoulututkintoa. Toimittajien taustat ovat monenlaisia ja koulutuskirjo on laaja, mutta journalistiikka ja valtiotiede ovat tavallisimpia pääaineita. Tavallinen tutkinto YLEssä on myös medianomin amk-tutkinto.” (Närhi 2016.) Tarkkoja tietoja Ylen työntekijöiden koulutuksesta ei ole saatavilla.

Koko Suomen väestöstä korkeakoulututkinnon oli vuoden 2019 loppuun mennessä suorittanut 32 prosenttia (Tilastokeskus 2020). Helsinki on selkeästi koulutetumpien asukkaiden alue, sillä 25–64-vuotiaista helsinkiläisistä jopa 52 prosenttia on suorittanut korkea-asteen tutkinnon, ja vähintään ylemmän korkeakoulututkinnon reilu viidennes. Muualla maassa vain noin joka kymmenes on suorittanut vähintään ylemmän korkeakoulututkinnon. (Väestön koulutusrakenne 2020)

Helsinki ei kuitenkaan ole asukkaidensa koulutustasoltaan homogeeninen alue, sillä Helsingissä on havaittavissa selkeitä alueiden välisiä eroja. Helsingin eri alueet poikkeavat toisistaan asukkaiden koulutustaustan mukaan tarkasteltuna. Vuonna 2018 perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneiden osuus 25–64-vuotiaassa väestössä vaihteli kaupungin peruspiirien välillä matalimmasta 66 prosentista korkeimpaan 93 prosenttiin vuonna 2018. Eniten pelkän matalimman eli perusasteen koulutuksen varassa olevia asui itäisessä ja koillisessa Helsingissä sekä osassa läntistä Helsinkiä. Kontula kuului Jakomäen, Vesalan, Kallahden ja Kivikon ohella matalimmin koulutettujen asukkaiden alueisiin. (Ahtiainen 2020.)

Vaikka Suomi on eurooppalaisittain yhä vielä verrattain pienten tuloerojen maa (Tilastokeskus 2016) eivätkä toimittajatkaan siis asu muuhun kansaan verrattain varsinaisissa norsunluutorneissa, voidaan toimittajat nähdä tietynlaisen keskiluokkaisen elämäntavan ja tarinan ylläpitäjinä, kuten Emilia Kukkala ja Pontus Purokuru esittävät kirjassaan Luokkavallan vahtikoirat:

”Journalismin todellisuus on hyvinvoivan todellisuus, joka tunnistaa ’toisen’ todellisuuden korkeintaan etäisyyden päästä. Tyypillisesti köyhyysjournalismi on yksittäisiä nyhkytarinoita tai yleisiä tilastoihin ja asiantuntijalausuntoihin perustuvia juttuja.” (Kukkala & Purokuru 2016.)

Kukkalan ja Purokurun mukaan köyhiä tai muita heikommassa asemassa olevia ei tunnusteta osaksi journalismin me-kertomusta, vaan köyhyys on jotain yhteiskunnallisten kehityskulkujen, poliittisten päätösten ja kokemusten ulkopuolella. Toimittajat peesaavat vallanpitäjiä syrjäytyneiden kustannuksella, koska pelkäävät työtä tehdessään oman toimeentulonsa ja asemansa puolesta. (Kukkala & Purokuru 2016.) Kaksikko kirjottaa myös lähdekritiikin hierarkiasta ja esittää, että ylimpänä

luotettavuudet hierarkiassa ovat viranomaiset, joiden viesti toistetaan usein sellaisenaan. Seuraavaksi eniten luotetaan tutkijoihin, asiantuntijoihin ja ammattilaisiin, joiden jälkeen tulevat tavalliset ihmiset ja sosiaalisen median juorut. Näiden jälkeen on yhteiskunnan alimmilla tikoilla seisovien vuoro:

”Luotettavuushierarkian pohjamutiin kuuluvat vähemmistöt, joiden yhteiskunnallinen asema on alhaisin: ’syrjäytyneet’, turvapaikanhakijat, romanit, mielenterveysongelmaiset, vangit ja niin edelleen. Heidän kokemuksiin ja tietoon ei tavallisesti huomioida lainkaan, paitsi jos heistä tehdään esimerkiksi sankarillinen selviämistarina.” (Kukkala & Purokuru 2016.)

2.5 Paikallisuutiset

Maanmiestensä mediankäyttöä tutkineen ruotsalaisen Bo Reimerin mukaan paikallisuutiset ovat olleet suosituimpia sanomalehtien lukijoiden joukossa vielä 1980- ja 1990-luvuilla, joskin niiden merkitys korostui pienemmällä paikkakunnilla. (Reimer 1996.)

Mihin paikallisuutisia tarvitaan kaiken globalisaation keskellä? Paikallisista medioista pitäisi pitää hanakammin kiinni, toivoo Lounais-Lapin päätoimittaja Tiina Nousiainen Ylen verkkouutisessa vuonna 2013 ja sanoo paikallisuutisten kertovan tärkeistä asioista kuten paikallisen vanhustenhoidon tilasta. (Koskinen & Hannukainen 2015)

Yle on uudistanut uutis- ja ajankohtaispalvelunsa tuotantoa kuten muitakin yksiköitään ja osastojaan systemaattisesti. Pääkaupunkiseudun aluetoimitus Yle Metropoli rakennettiin uudelleen viimeksi vuonna 2018. Aluetoimitus tuottaa sisältöjä kaikkiin Ylen julkaisukanaviin. Yle Metropoli on osa Suomi-deskiä eli Yle Uutisten keskeisiä toimintoja. Sen sisällöt näkyvät ja kuuluvat ennen kaikkea radiossa ja televisiossa, mutta myös verkossa.

Ylen paikallisten verkkouutisten kanssa kilpailevat Helsingin Sanomat verkkouutisineen, Sanomien omistama ja sisältöään julkisen liikenteen digitaalisilla näytöillä jakava Metro sekä ilmaiset Iltalehden ja Iltä-Sanomien verkkouutiset, joilla on omat älypuhelinsovelluksensa. Myös Mediatalo Keskisuomalaisen omistama Helsingin Uutiset tuottaa verkkouutisia pääkaupunkiseudulta, mutta on edellä mainittuihin verraten pieni media.

Ylen verkkosivuilleen tuottamien tekstimuotoisten paikallisuutisten tulevaisuus, joita aineistonikin yhtä videonjakojuttua lukuun ottamatta edustaa, on tällä hetkellä epäselvä. Media-alan yritysten etujärjestö Medialiitto jätti valtioneuvoston Euroopan komissiolle vuonna 2017, koska pitää Ylen tekstipohjaista verkkosisältöä markkinahäirikönä. Medialiiton mukaan julkisin varoin tuotettu Ylen sisältö kilpailee kaupallisten toimijoiden kanssa samoilla apajilla. Komissio reagoi kanteluun ilmoittamalla Suomen valtiolle, että Yle-lakia ja Ylen toimintaa on muutettava niin, että se vastaa EU:n valtioneuvoston sääntelyä. Joulukuussa 2020 hallitus esitti yleisradiolakia muutettavaksi niin, että Ylen

julkaisemat tekstimuotoiset verkkosisällöt olisivat nykyistä tiukemmin sidoksissa julkaistavaan audio- tai videosisältöön. (Liikenne- ja viestintäministeriö 2020; Taponen 2020.)

Paikallismediat ovat suhtautuneet lainmuutokseen ilahtuneesti. Esimerkiksi Keski-Uusimaan Joonas Romppanen iloitsi, että jos lainmuutos toteutuu, kaupallisen median toimintaedellytykset voivat tulevaisuudessa helpottaa ja kiinnitti huomiota siihen, että Ylen aluetoimitusten välillä on käyty verkkoklkkikisaa:

”Yle kuitenkin sanoi toimitusjohtajansa Merja Ylä-Anttilan suulla tiistaina, että yhtiö on jo viimeiset kolme vuotta vähentänyt tekstimuotoisten verkkouutisten julkaisemista. Mikäli näin todellakin on, suunta on oikea. Ei ole kuitenkaan kovinkaan pitkä aika siitä, kun Ylen aluetoimitusten välillä saatettiin jopa käydä kilpailua verkkoklkkien määrästä. (Romppainen 2020.)”

Medialiiton mukaan Ylelle sallitaan lakiesityksessä edelleen liikaa poikkeuksia tekstisisältöjen julkaisemiseen. ”Lakiesityksen päävaatimus Ylen tekstimuotoisen verkkojulkaisemisen liittymisestä tv- ja radio-ohjelmistoihin on oikea ja välttämätön. Liittynnän määrittely tarvitsee kuitenkin vielä tarkentamista, jotta sekä Ylellä, muilla mediayrityksillä ja lain valvojilla on selkeä käsitys rajanvedosta”, sanoi Medialiiton toimitusjohtaja Jukka Holmberg Kalevan haastattelussa 17.12.2020. (Taponen 2020.)

2.4. Muut työssä käytettävät käsitteet

Tämän opinnäytetyön keskeisiä käsitteitä ovat stereotypiat, ennakkoluulot ja asenteet. Avaan niitä seuraavaksi.

Älä heitä kuin tyttö! Kuukautissuojabrändi Always tarttui stereotypiaan, kaavaamaiseen ja vahvasti yksinkertaistettuun yleiseen käsitykseen (Kielitoimiston sanakirja 2020) tyttöjen fyysisistä taidoista ja voimasta vuonna 2016 ja haastoi vanhan stereotypian. Alwaysin valmistajan, amerikkalaisen jättiyhtiön Procter & Gamblen feministiseksi tulkittu kampanjan mainos nousi amerikkalaisen jalkapallon Super Bowlin puheenaiheeksi sen jälkeen, kun se pyöri ottelun väliajalla stadionin jättikankaalla (Berman 2015). Super Bowlin mainosminuutit ovat maailman kalleimpia ja tavoittavat miljoonia silmäpareja, joten mainosten sisältämät stereotypiat saavat jättiyleisön.

Sosiaalipsykologiassa stereotypialla tarkoitetaan laajasti yleistettyä uskomusta tietystä ihmisryhmästä, ja kuukautissuojamainoksessa haluttiin kyseenalaistaa tyttöjen fyysisyyteen ja etenki fyysiseen heikkouteen liittyviä uskomuksia ja mielikuvia.

Stereotyyioilla on paljon synkempiäkin kaikuja. Niiden nojalla on masinoitu kansanmurhia, syrjäytetty ja sorrettu ihmisryhmiä ja ylläpidetty epätasa-arvoisia rakenteita. (Allport & Kramer 1946, 9.)

Stereotyyppiä vaikeuttavat Suomessakin tiettyjen etnisten ryhmien työllistymistä, ja stereotyyppiä vaikuttavat esimerkiksi siihen, mihin maahanmuuttajataustaisia ohjataan jatko-opiskelemaan. Maahanmuuttajat ovatkin Suomen yliopistoissa aliedustettuina. (Peltonen 2018.)

Journalistin työssä stereotyyppiä kytkeytyvät objektiivisuuden vaatimukseen. Miten totuudenmukaista ja uskottavaa on sisältö, jonka tekijää ohjaavat voimakkaat ennakkoluulot vaikkapa kuvattavan kohteen ihonvärin, uskonnon, sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen tai poliittisen kannan mukaan?

Stereotyyppiä kytkeytyvät myös käsitteet ennakkoluulo ja asenne. Kielitoimiston sanakirja määrittelee ennakkoluulon ”tavallisesti perusteettomaksi torjuvaksi tai tuomitsevaksi ennakkokäsitykseksi” (Kielitoimiston sanakirja 2020).

Kielitoimiston sanakirja mukaan asenne tarkoittaa seuraavaa: asennoituminen, suhtautuminen, asennoitumis-, suhtautumistapa, kanta. (Kielitoimiston sanakirja 2020.)

3 Aineisto, tutkimusmenetelmät ja toteutus

Kehittämistyön aineistoja on kolme: Webropol-verkkokyselyiden vastaukset kahdelta eri vastaajaryhmältä ja yle.fi-sivuston Kontulaa käsittelevät, avoimesti luettavissa olevat, julkaistut artikkelit ajalta 1.1.2015-20.10.2020, yhteensä 55 kappaletta.

Vastaajajoukkoja on kaksi: yle.fi-sivustolle Kontula-aiheisia uutisia kirjoittaneet toimittajat (luku 4) ja Haaga-Helian syksyllä 2020 journalistiikan medianomiopinnot aloittaneet opiskelijat (luku 5). Opiskelijat olivat mukana, jotta sain selville potentiaalisten tulevien toimittajien mielikuvia, paikallistuntemusta ja heidän käsityksistään uutislähteistä ja niiden käytössä työssä.

Kyselyyn osallistuvat Ylen toimittajat ovat samoja henkilöitä, jota ovat olleet kirjoittamassa verkkosisältöjä, jotka analysoin luvussa 6. Toimittajien nimet ovat nähtävissä yle.fi-sivustolla uutisten yhteydessä tekijätietona. Haaga-Helian medianomikoulutusohjelman oppilaat tulivat mukaan vapaaehtoisina vastuopettaja Virve Jalosen kautta. Vastaajat saivat linkit kyselyyn sähköpostitse ja eikä heidän henkilöllisyyksiään voi tunnistaa vastauksista.

3.1 Tutkimusmenetelmänä kehysanalyysi

Kehysanalyysi-määritelmän keksi kanadalaissyntyinen, urana pääasiassa Yhdysvalloissa tehnyt sosiologi Ervin Goffman (1922–1982), ja esitteli sen vuonna 1974 julkaistussa teoksessaan *Frame analysis: An essay on the organization of experience*. Kehykset ja kehystämisen esitteli kuitenkin jo 1950-luvulla brittiläinen Gregory Bateson, jonka mukaan kehys on mentaalinen rakenne, jonka avulla tulkitsemme vuorovaikutusta erilaisissa tilanteissa. (Bateson 1955.)

Kehysanalyysin isän Goffmanin mukaan yksilö tulkitsee kohtaamiaan tilanteita yhden tai useamman kehyksen kautta. Kehykset auttavat jäsentämään informaatiota ja tuottamaan merkityksiä. Kehysten käyttö on usein tiedostamatonta ja prosessi muuttuu sitä monimutkaisemmaksi, mitä monimutkaisemmasta tilanteesta ja tapahtumasta on kyse. Yksinkertaisuudessaan Goffman esittää, että aina joutuessamme uuteen tilanteeseen kysymme itseltämme, mitä täällä/tässä tapahtuu ja sen jälkeen, mitä merkitystä tällä tapahtumalla on, ja näihin etsimme vastauksia erilaisten kehysten kautta. (Goffman 1974, 21–25.)

Kehyksillä voi hahmottaa journalistista maailmaa, ja analysoida sekä tekstien tuottamista että myös niiden vastaanottamista. Sitä voi soveltaa konkreettisesti ja siksi se sopii tutkijoiden lisäksi myös toimittajien ja sellaiseksi opiskelevien käyttöön.

”Kehystämisen eli ympäröimisen ideassa on pohjimmillaan kyse tietynlaisesta valikoivasta kontekstualisoinnista”, kirjoittaa Erkki Karvonen Media & Viestintä -lehdessä. Karvosen mukaan viestijä eli vaikkapa toimittaja voi ohjata yleisöä ajattelemaan halutulla tavalla esittämällä tapahtumat

tietyissä kehyksissä. Aina vaikuttaminen ei kuitenkaan ole tahallista vaan kehystämisen voi tapahtua tiedostamatta. (Karvonen 2000.)

Robert Entmanin mukaan (Entman 1993, 56–58) toimittajien journalistinen työ paranisi eivätkä toimittajat olisi niin manipuloitavissa, jos he ymmärtäisivät kehystämisen idean ja tunnistaisivat kehystämisen tavat. Entmanin mukaan valtaapitävä eliitti on kehystänyt viestinsä niin, että media on nielaissut asetelmat sellaisenaan ja välittänyt ne yleisölleen Tämä vaikuttaminen näkyy erityisesti vaaliuutisoinnissa. Suomalaisena toimittajana Entmanin puhe lehdistöä manipuloivasta eliitistä tuntuu jokseenkin kaukaiselta, mutta Entman onkin amerikkalainen poliittisen viestinnän tutkija ja keskustelu eliitin vallasta on ollut Yhdysvalloissa voimakkaampaa kuin meillä Suomessa. Toisaalta Emilia Kukkala ja Pontus Purokuru esittivät vuonna 2016 kirjassaan *Luokkavallan vahtikoirat. Miten suomalaiset toimittajat auttavat eliittiä pysymään vallassa* (Kukkala & Purokuru, 2016), että kirjan nimen mukaisesti Suomessakin toimittajat peesaavat eliittiä ja valtaapitäviä (ks. luku 2.4 Toimittajien sosioekonominen status, s. 11–12).

3.2. Tutkimusmenetelmänä kyselytutkimus

Verkkouutisoinnin kehysanalyysin avulla tehtävän sisältöanalyysin lisäksi opinnäytetyössä on kaksi kyselytutkimusta, jotka toteutettiin verkkolomakkeiden kautta koronapandemian asetettua haasteita turvalliseen kasvotusten tapaamiseen (Lewnard & Lo 2020). Yle ohjeisti omaa henkilökuntaansa etätöihin aina kuin mahdollista ja kaikkia kohtaamisia tuli välttää (Yle 2020).

Kyselytutkimus on mittausväline, jolla kerätään ja tarkastellaan tietoa esimerkiksi yhteiskunnan ilmiöistä ja yksilöiden asenteista ja arvoista. Se poikkeaa kasvotusten tai puhelimitse tehdystä haastattelututkimuksesta niin, että kyselylomakkeen on toimittava ilman haastattelijan apua (Vehkalahti 2019).

Kyselytutkimuksen haasteina ovat Vehkalahden mukaan seuraavat epävarmuudet:

”edustivatko kyselyyn osallistuneet tutkimuksen perusjoukkoa, saatiinko tarpeeksi vastauksia, oliko kysymyksiin vastattu riittävän kattavasti, mittasivatko kysymykset tutkittavia asioita, toimivatko mittarit luotettavasti, oliko kyselyn ajankohta hyvä ja niin edelleen. Osa haasteista liittyy tiedonkeruuseen, osa mittaamiseen ja osa tutkimuksen sisällöllisiin tavoitteisiin.” (Vehkalahti 2019.)

Käytän kyselytutkimusta nimenomaan arvojen ja mielipiteiden tutkimiseen. Valitsin kyselytutkimuksen, sillä sain sen avulla kerättyä vertailukelpoista dataa nopeasti sekä vastaajien arvoista että asenteista myös heidän taustastaan.

3.3 Tutkimuksen toteutus

Opinnäytetyössä on kolme tutkimusta: Toimittajien mielikuva- ja asennekysely, toimittajaopiskelijoiden mielikuva- ja asennekysely ja verkkouutisoinnin sisältöanalyysi. Ensin mainittu kartoittaa Ylen uutissivusto yle.fi:n uutisia 1.1.–20.2.2020 kirjoittaneiden toimittajien mielikuvia ja asenteita Kontulaa kohtaan. Tämän lisäksi se selvittää toimittajien käyttämät uutislähteet töissä. Kolmantena se selvittää, mitkä ovat toimittajien uutislähteet arjessa.

Toiseksi mainittu opiskelijoiden, potentiaalisten tulevien toimittajien asenteita ja Kontulaa kohtaan. Tämän lisäksi se selvittää, mitä opiskelijat kuvittelisivat käyttävänsä uutislähteinä, jos työskentelisivät toimituksissa.

Kyselyihin vastaajilta kysyttiin myös, miten usein he ovat käyneet Kontulassa ja mistä he ovat kotoisin, ja miten kauan he ovat asuneet pääkaupunkiseudulla. Näin saatiin tietoa siitä, miten tuttu alue Kontula heille on.

Verkkouutisoinnin sisältöanalyysi selvittää, miten Kontulasta on kirjoitettu Yleisradion yle.fi-sivuilla aikavälillä 1.1.2015–20.2.2020. Valitsin verkkoaineistoni käsittelyyn laadullisen kehysanalyysin (Karvonen 2000), sillä se tarjoaa joustavan tavan analysoida ja tulkita mediailmiöitä. Pysin kehysanalyysin avulla selvittämään, millä tavalla yle.fi-sivuston aineisto esittää Kontulan: miten suuri osa aineistosta on otsikon perusteella positiivista, negatiivista ja neutraalia ja mitkä ilmiöt ja aihealueet teksteissä korostuvat. Selvitän myös, ketkä pääsevät ääneen, asiantuntijat vai ”tavalliset ihmiset” kuten Kontulan asukkaat, ja mitä aihealueita uutiset käsittelevät (korona, rikollisuus, rakentaminen, kaupungin palvelut jne.).

Selvitän laadullisen kehysanalyysin avulla, miten kielteisen, myönteisen tai neutraalin kuvan jutut antavat analysoimalla juttujen otsikot, analysoin juttujen aiheutunnisteet ja teen sanastoanalyysiä. Lisäksi selvitän, ketkä pääsevät uutisissa ääneen, eli keitä niihin on haastateltu.

Avaan kyselyitä, verkkoaineiston sisältöanalyysiä ja tuloksia seuraavissa luvuissa 4, 5 ja 6.

4 Tutkimus 1: Toimittajien mielikuva- ja asennekysely

Tutkimus 1 kartoittaa Ylen uutissivustolle yle.fi:hin uutisia 1.1.–20.2.2020 kirjoittaneiden toimittajien mielikuvia ja asenteita Kontulaa kohtaan. Tämän lisäksi se selvittää toimittajien käyttämät uutislähteet töissä. Kolmantena se selvittää, mitkä ovat toimittajien uutislähteet arjessa.

Lähetin 27.10.2020 kyselyn 40 toimittajalle uutisten tekijätiedon mukaan, etunimi.sukunimi@yle.fi. Heistä 8 sähköpostiosoite ei ollut enää käytössä, eli he eivät ole enää Yleisradion palveluksessa. Lisäksi kahdelta tuli poissaoloviesti ja he palasivat töihinsä liian myöhään aineistonkeruun näkökulmasta. Näin minulle jäi 30 potentiaalista vastaajaa, joilta pyysin vastausta 15.11.2020 mennessä. Kyselyyn vastasi määräaikaan mennessä yhteensä yhdeksän toimittajaa. Otos on siis yhdeksän vastaajaa.

Valitsin toimittajien kyselylomakkeeseen Osgoodin asteikolla (Joshi ym. 2015, 397) vastattavia kysymyksiä, monivalintakysymyksiä ja avoimia kysymyksiä. (liite 1)

Kontulaa koskeviin sanaparikysymyksiin valitsin Osgoodin semanttisen asteikon, vertailuun perustuvan mittauksen, joka tunnetaan myös nimellä semanttinen differentiaali saadakseni tietää, millaisena Kontula vastaajien mielikuvissa näyttäytyy. Osgoodin asteikossa ääripäinä ovat vastakkaiset adjektiivit kuten vaarallinen-turvallinen. Tavallisesti asteikko on 1–7 tai 1–5 (Al-Hindawe 1996). Valitsin asteikon 1–6, jolloin vastaajan täytyy ottaa kantaa neutraalin keskiarvon puuttuessa.

Ohjeistan vastaamista kyselomakkeessa seuraavasti: ”Esimerkkisanaparissa SININEN - VIHREÄ valitsemalla rivistä numeron 2 koet värisävyn olevan lähempänä sinistä kuin vihreää, muttei kuitenkaan yksiselitteisesti sininen. Valitsemalla numeron 6 koet värisävyn olevan vihreä. Toinen vaihtoehto kyselyissä olisi ollut myös yleisesti käytetty Likertin asteikko, jossa eri vaihtoehdot kirjoitetaan auki ääripäästä toiseen, kuten vaikkapa erittäin vaarallinen, melko vaarallinen, neutraali, melko turvallinen, erittäin turvallinen. En halunnut sanoittaa ääripäiden välejä ja siksi päädyin Osgoodiin. Sekä Likertin asteikko että Osgoodin asteikko ovat psykologian psykometriikkaan perustuvia välineitä, jolla mitataan vastaajien tietoja ja asenteita. Psykometria soveltaa matematiikkaa ja tilastotiedettä psykologisten ominaisuuksien kuten tietojen ja asenteiden mittaamiseen. (Joshi, Kale, Chandel & Pal 2015, 397)

Sanapareilla tutkin vastaajien emotionaalista valenssia eli asennevalenssia Kontulaa kohtaan, eli vastaajien koettujen asenteiden negatiivista tai positiivista latausta. Mittaan sitä semanttisella differentiaaliasteikolla, jonka adjektiivisanaparit olen adaptoinut W.E. Scottin 1960-luvulla julkaistusta

asennetutkimuksesta *The development of semantic differential scales as measures of " morale."* *Personnel psychology* (Scott 1967, 195).

4.1. Menetelmät ja toteutus

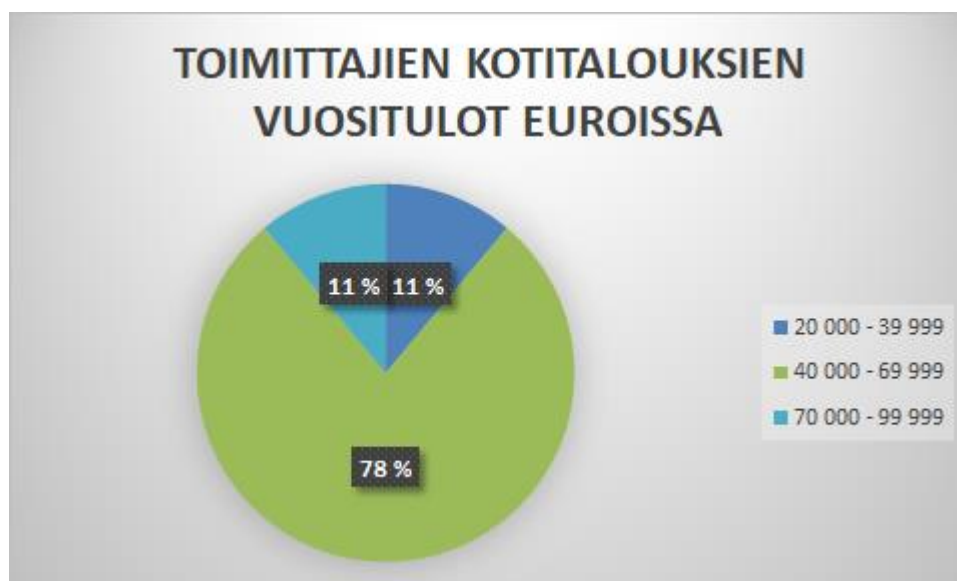
Keräsin 40 toimittajan nimet yle.fi-verkkosivuilta, sillä tekijöiden henkilöllisyys on nähtävillä juttujen yhteydessä uutisen ylälaudassa, silloin kun tekstin tekijä ei ole STT. Joissain verkkojutuissa on useampi tekijä, useimmissa kuitenkin yksi.

Tutkimuksessa kerättiin dataa käyttäen verkkokyselyä. Keräsin vastauksia toimittajilta Webropol-kyselyn kautta (liite 1). Toimittajille annettiin 14 vuorokautta aikaa vastata ja määräaikaan 15.11.2020 mennessä heistä vastasi 9.

4.1.1 Vastaajien taustatiedot

Vastaajilta kysyttiin sukupuolta vaihtoehdoin mies/nainen/muu. Vastaajista 3 ilmoitti sukupuolekseen miehen ja naisen 6. Siviilisäädyltään naimattomia oli 3, ja avoliitossa 4 ja naimissa 2.

Suurin osa vastaajista kertoi kotitaloutensa bruttotulojen olevan 40 000–69 999 euroa vuodessa.

Kuvio 1. Toimittajien kotitalouksien bruttotulot, €/vuosi. (Grym 2020)

Vastaajajoukon nuorin oli 29-vuotias. Kuusi vastaajaa oli yli 50-vuotiaita. Vanhin vastaajista oli 58-vuotias. Vastaajien iän keskiarvo on 46,2 vuotta.

Vastaajien syntymäpaikkaa (kysymys: mistä olet kotoisin?) kysyttiin postinumeron muodossa, jotta välttyttiin epätarkoilta paikannimiltä. Vastaajista yksi oli syntyjään espoolainen. Muut vastaajat olivat pääkaupunkiseudun ulkopuolelta.

Kyselyhetkellä vastaajista enemmistö eli seitsemän yhdeksästä asui Helsingissä, mutta yksikään ei Kontulassa tai sen lähistöllä. Yksi vastaajista asui kantakaupungissa, Design Districtiksi brändätyssä Punavuoreessa, yksi Katajanokalla, yksi Taka-Töölössä ja yksi Vallilassa. Muut asuivat Pihlajamäen ja kaksi Maunula-Suursuon lähiöissä. Yksi vastaajista asui Turussa ja yksi Joensuussa.

Omistusasunnossa asui 5 ja vuokra-asunnossa 4. Kaikki vastaajat asuivat kerrostalossa.

Kuusi vastaajista ilmoitti asuneensa pääkaupunkiseudulla 5 vuotta tai enemmän, yksi vastaajista alle vuoden ja yksi koko ikänsä. Yksi vastaajista ei vastannut tähän kysymykseen mitään.

Taustatiedoista selviää myös koulutus. Selkeällä enemmistöllä oli ylempi korkeakoulututkinto. Vastaajista yksi oli ylioppilas, kahdella oli alempi korkeakoulututkinto ja kuudella ylempi korkeakoulututkinto.

Vastaajien taustatietoja kysyttiin lomakkeen lopussa, sillä en halunnut vastaajien pohtivan omaa sosioekonomista tilannettaan tai kokemuksiaan Kontulasta ennen Kontulaan liittyviä monivalintakysymyksiä ja avoimia kysymyksiä. Seuraavassa alaluvussa esittelen Kontulaan ja tiedonhankintaan liittyvät kysymykset vastauksineen.

4.2 Kyselyn rakenne ja tulokset osioittain

Kysely toteutettiin Webropol-lomakkeella. Sen sanapariiosiossa käytin Osgoodin asteikkoa 1–6, muissa monivalintaa ja avointa kenttää kysyessäni vastaajien muistikuvaa edellisestä Kontulaa käsittelevästä uutisesta. Käyn seuraavaksi läpi kyselyn osiot ja vastaukset siinä järjestyksessä, missä ne vastaajille lomakkeella esitettiin.

4.2.1 Sanaparit ja asenteellinen valenssi Kontulaa kohtaan

Sanapariosuudessa kartoitin vastaajien negatiivisia asenteita kysymällä, mikä vastaa Kontulaa parhaiten. Esimerkkeinä sanapareista ovat erikoinen/tavallinen, raivostuttava/riemastuttava, äänekäs/hiljainen, köyhä/rikas ja vastenmielinen/viehättävä. Mittasin sanapareilla toimittajien negatiivisia asenteita Osgoodin asteikolla 1–6. Käsittelin vastaukset Excelillä.

Sanapareja oli 27, ja ne oli satunnaistettu, joten jokainen vastaaja näki ne eri järjestyksessä. Lisäksi 9 sanapareista oli lomakkeessa järjestyksessä positiivinen-negatiivinen (raivostuttava-riemastuttava, likainen-puhdas, äänekäs-hiljainen, vastenmielinen-viehättävä, köyhä-rikas, pimeä-valoisa, epäjärjestyksessä-järjestyksessä, negatiivinen-positiivinen, sotkuinen-siisti), jotta vastaukset eivät painottuisi liikaa sanajärjestyksen takia. Käänsin nämä yhdeksän sanaparia toisinpäin laskien uuden arvon kaavalla $=7-X$. Näin sain uudet arvot negatiivisuuden mittaamiseen.

Vastausten keskiarvo oli 3,51 eli hieman enemmän negatiivinen kuin positiivinen. Keskihajonta oli 0,61. Keskiarvoa negatiivisemmaksi koettiin sanaparit täydellinen-epätäydellinen (4,56), rikas-köyhä (4,44), hiljainen-äänekäs (4,22), hurskas-rienaava (4,0), mukava-epämukava (3,89), puhdas-likainen (3,89), miellyttävä-epämiellyttävä (3,78), valoisa-pimeä (3,78), järjestyksessä-epäjärjestyksessä (3,67) ja siisti-sotkuinen (3,67).

Kiinnostavaa on se, että sanapari positiivinen-negatiivinen sai keskiarvoksi 3,44 eli alle vastausten keskiarvon.

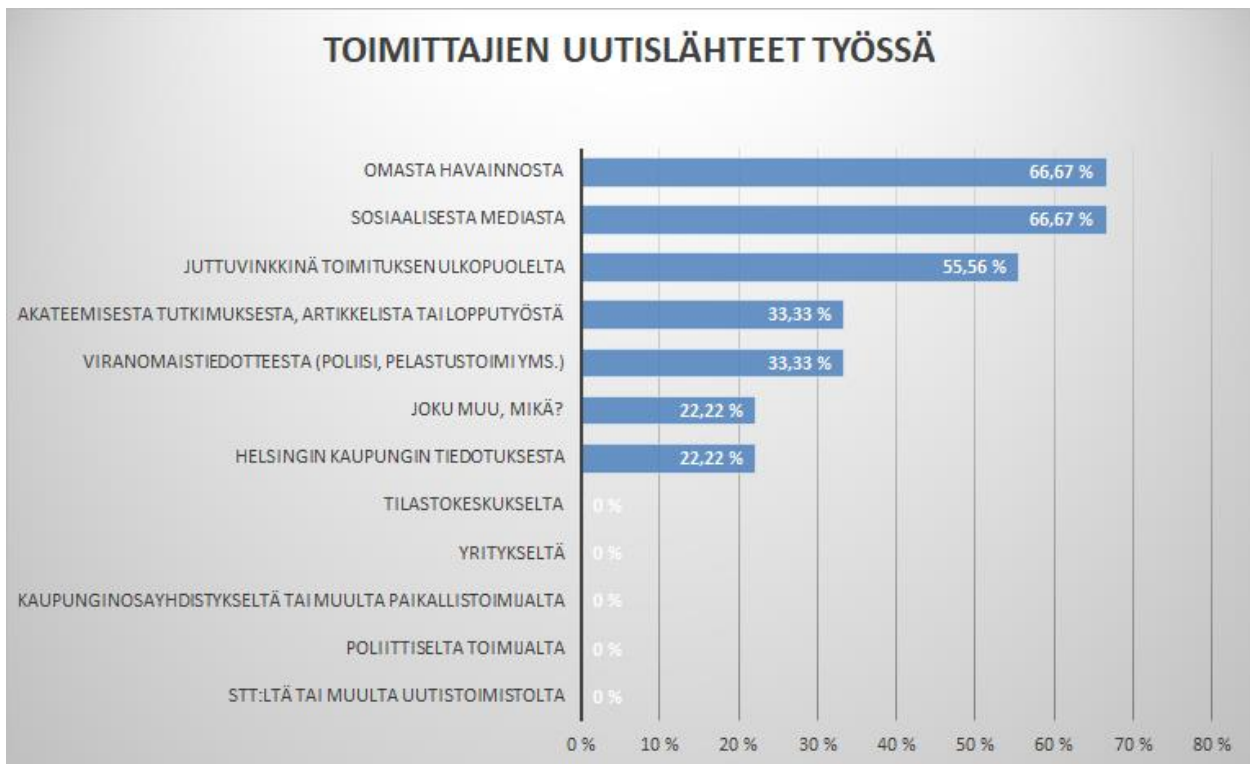
Yksi sanapari oli mukana kontrollikysymyksenä kahdesti, muodossa puhdas-likainen ja likainen-puhdas. Puhdas-likainen-muodossa se tuotti keskiarvon 3,89 ja likainen-puhdas keskiarvo oli kääntämisen ($=7-3,22$) jälkeen 3,78. Luvut olivat hyvin lähellä toisiaan näyttäen, että sanaparien järjestyksellä ei ainakaan tässä tapauksessa ole merkitystä.

4.2.2 Syventävät kysymykset

Syventävien kysymysten ensimmäinen kysymys oli muotoiltu seuraavasti: Mistä saat juttuideat paikallisuutisiin? Valitse kolme (3) tärkeintä ja käytä avointa kenttää tarvittaessa. Vastaukset (3 valintaasi) eivät ole tärkeysjärjestyksessä.

Kuusi vastaajaa nosti tärkeimpiin juttuidealähteisiin sosiaalisen median ja kuusi niin ikään oman havainnon. Toimitukseen saapuvia juttuvinkkejä hyödynsi viisi. Viranomaistiedotteita hyödynsi kolme vastaajaa ja Helsingin kaupungin tiedotusta kaksi. Akateemisesta tutkimuksesta, artikkelista tai lopputyöstä sai kolme vastaajaa. Yhtään mainintaa eivät saaneet STT tai muut uutistoimistot, poliittiset toimijat, kaupunginosayhdistykset tai muut paikallistoimijat, yritykset eivätkä Tilastokeskus. (Kuvio 2).

Avoimeen joku muu, mikä? -kenttään tuli 2 vastausta: *juttuvinkkinä Ylen sisältä ja teen hyvin harvoin paikallisuutisia.*

Kuvio 2. Mistä saat juttuideat paikallisuutisiin? Toimittajat kertovat uutislähteensä (Grym 2020)

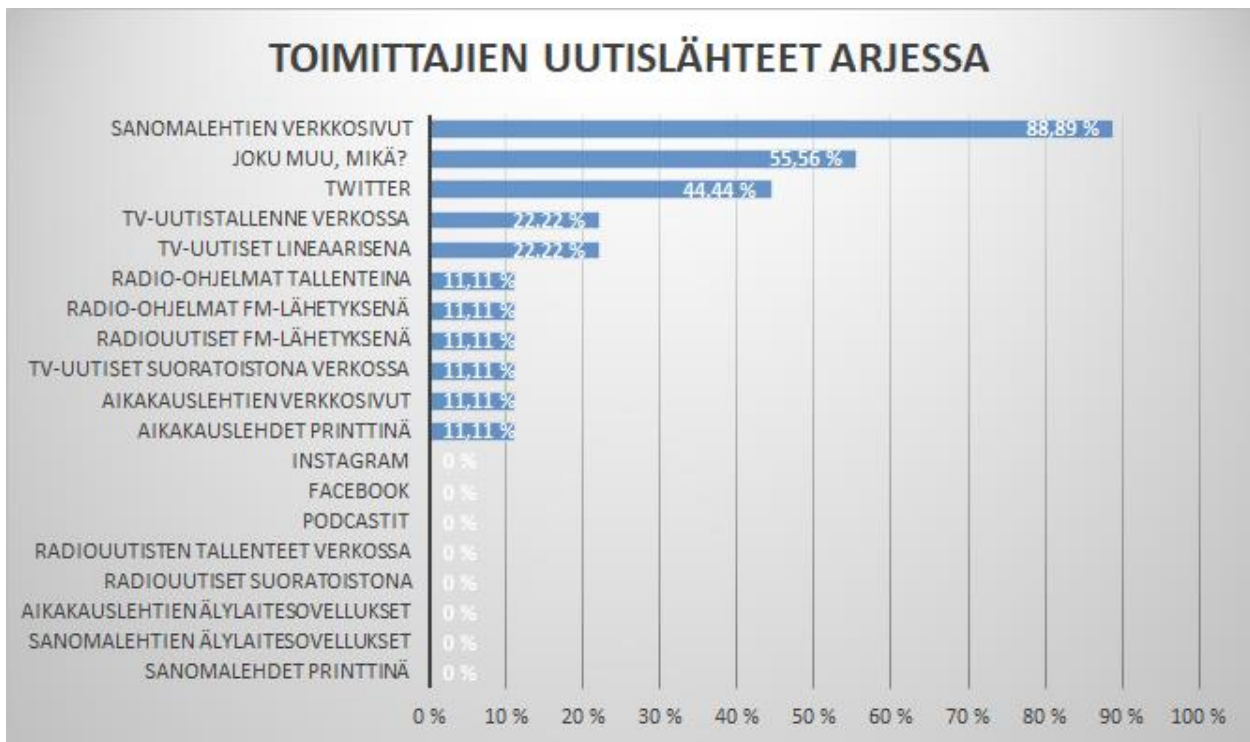
Seuraavassa osiossa toimittajat valitsivat annetuista vaihtoehdoista itselleen tärkeimmät uutislähteet arjessa eli kertomaan, mistä itse lukevat uutisia. Ohjeissa pyydettiin valitsemaan kolme tärkeintä uutislähdettä, ei-tärkeysjärjestyksessä.

Selkeästi suosituin arjen uutislähde oli sanomalehtien verkkosivut (8 vastaajaa). Toiseksi suosituin annetuista vaihtoehdoista oli Twitter (4 vastaajaa). Radiouutiset ja -ohjelmat FM:nä, suoratoistona ja tallenteina jäivät liki huomiotta. Podcasteja ei ilmoittanut uutislähteeksi yksikään vastaaja kuten ei myöskään Facebookia tai Instagramia. (Kuvio 3)

Annettujen vaihtoehtojen ulkopuolelta vastaajat antoivat viisi vapaasti muotoiltua vastausta:

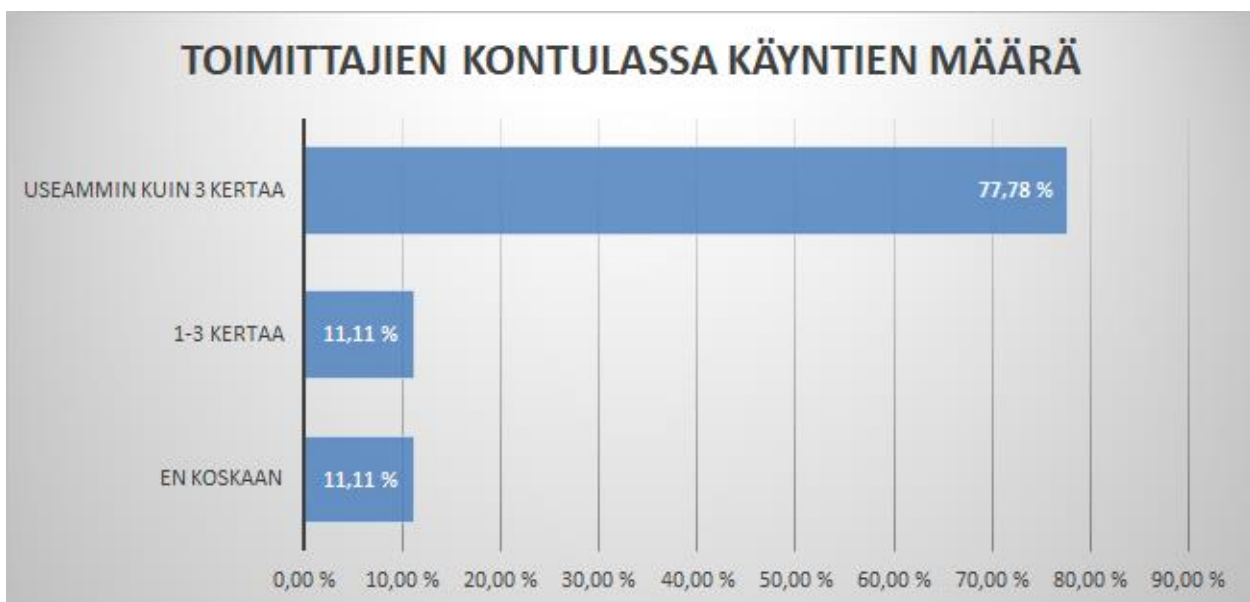
Yle uutiset, netti
Tapaamani ihmiset
tieteelliset tutkimukset verkossa
Uutislähteeni ovat poliisin, syyttäjän, tuomioistuinten ratkaisut + muiden medioiden seuraaminen
Yle Uutisten verkkosivut

Vapaavalintaiset vastaukset on tulkittavissa niin, että osa vastaajista on käsittänyt kysymyksen niin, että arjessa tarkoittaa töissä. Lomakkeen tämä kohta oli liian tulkinnanvarainen (Vehkalahti 2019), minkä huomasin analysoidessani tuloksia.

Kuvio 3. Toimittajien uutislähteet arjessa. (Grym 2020)

Kyselytutkimus mittaa mielikuvia Kontulasta, ja mielikuviin vaikuttaa paitsi muualta saatu informaatio myös omakohtainen kokemus. Kysyin vastaajilta, miten usein he ovat käyneet Kontulassa. Enemmistö oli käynyt Kontulassa enemmän kuin viisi kertaa. Yksi vastaaja ei ollut käynyt Kontulassa koskaan. (kuvio 4)

Kuvio 4. Toimittajien Kontulassa käyntien määrä. (Grym 2020)

Puolet vastaajista oli käynyt Kontulassa 2010-luvulla ja puolet vuonna 2020.

Kukaan vastaajista ei ollut käynyt Kontulassa 2000-luvulla tai aiemmin. Yksi vastaajista jätti vastaamatta kysymykseen. (kuvio 5)

Kuvio 5. Milloin olet käynyt Kontulassa? (Grym 2020)

Vastaajia pyydettiin kertomaan, mikä on viimeisin Kontulaa käsittelevä uutinen, jonka he muistavat. Kaksi uutisista liittyi koronaan, kolme liittyi alueen rakennushankkeisiin. Yksi vastaajista ei pystynyt nimeämään yhtäkään uutista tai aihepiiriä. Yksi vastaajista jätti tämän avoimen kentän tyhjäksi.

Vastaukset olivat seuraavat:

*Kontula nousi esille muita kaupunginosia suuremmista koronatartunnoista väestöön suhteutettuna.
rakennetaanko sinne paljon uusia taloja
Ei harmainta aavistusta.
Kirjoitin itse jutun, jossa Kontula oli yhtenä casena. Sen jälkeen on varmasti tehty paljonkin Kontula-juttuja, mutta en muista niitä.
Kontula electronicin peruuntuminen koronan takia
Kontulan keskuksen uusi asemakaava ja muutokset.
Kulttuuriuutinen, jossa kollega oli haastatellut Kontulassa jotain taiteilijaa tai tutkijaa. En muista, kuka oli haastateltava.
Juttu Kontulaan rakennettavista uusista taloista ja kauppakeskuksesta Helsingin Sanomissa.
Jutussa käsiteltiin myös Kontulan vanhaa ostaria.*

Kysyin myös, mistä vastaaja sai tietoonsa kyseisen uutisen (Mistä sait tietoosi tämän uutisen?). Tähän avoimeen kenttään jätti vastaamatta yksi osallistuja. Neljä uutisista oli Helsingin Sanomien tekemiä. Yksi oli Ylen omaa tuotantoa ja vastaajan oman toimituksen tekemä. Yksi uutisista oli vastaajan itsensä kirjoittama. Vastaukset olivat seuraavat:

*Helsingin kaupungin tiedotteesta ja selvitin sitten asiaa.
Helsinginsanomista
varmaan Hesarista
Kirjoitin sen itse.
Sosiaalisesta mediasta, luultavasti.
Se tehtiin toimituksessamme, kun kisan voittaja alueen uudistamisesta oli valittu.*

Ystäväni (kyseisen jutun tekijä) kertoi siitä.

Luin jutun Helsingin Sanomien nettisivuilta. Muistaakseni juttu tuli vastaan Hesarin omilta nettisivuilta tai Facebookissa.

Vastaaajia pyydettiin avoimella vastauksella määrittelemään, mikä yksittäinen sana kuvaa heidän mielestään Kontulaa parhaiten (Mikä sana kuvaa Kontulaa parhaiten?). *Lähiö*-sana mainittiin kolmesti ja *Itä-Helsinki* kerran. Kiinnostavaa on se, että kaikki loput adjektiivit ovat tulkittavissa positiivisiksi. eikä yhtäkään suoranaisesti negatiiviseksi, *väärinymmärretty* oli sanoista kielteisin. *Värikäs*-sana oli yksi vastaajille kyselyn alussa esitetyn sanaparivalinnan adjektiiveista. Vastaukset olivat seuraavat:

Lähiö

Itä-Helsinki

Lähiö

eläväinen

värikäs.

Monisyinen.

Väärinymmärretty.

Lähiö

5 Tutkimus 2: Toimittajaopiskelijoiden mielikuva- ja asennekysely

Kyselytutkimus 2 kartoittaa opiskelijoiden, potentiaalisten tulevien toimittajien asenteita Kontulaa kohtaan. Toiseksi se selvittää, mitä opiskelijat kuvittelisivat käyttävänsä uutislähteinä, jos työskentelisivät toimituksissa. Kolmanneksi se selvittää, mitkä ovat opiskelijoiden nyt käyttämät uutislähteet arjessa.

Näillä tuloksilla voidaan myös pyrkiä parantamaan jo käynnissä olevaa ja tulevaa toimittajakoulutusta lähteiden käytön osalta.

5.1. Menetelmät ja toteutus

Kyselytutkimuksessa kerättiin dataa käyttäen verkkokyselyä. Keräsin vastauksia opiskelijoilta Webropol-kyselyn kautta (liite 2), jonka opiskelijoille välitti sähköpostitse heidän ohjaajansa Virve Jalonen 16.10.2020. Opiskelijoille annettiin 10 vuorokautta aikaa vastata ja määräaikaan 26.10.2020 mennessä heistä vastasi 9, noin neljännes kaikista osallistumispyynnön ja kyselylynkin saaneista.

Opiskelijoiden saaman kyselytutkimuksen Webropol-lomakepohja oli samanlainen kuin toimittajien lukuun ottamatta sanaparien jälkeistä osiota. Siinä, missä toimittajat vastasivat siihen, mitä uutislähteitä he käyttävät työssään, pyysin opiskelijoita vastaamaan seuraavaan kysymykseen: Kuvittele, että olet töissä toimittajana. Mistä hakisit todennäköisimmin juttuaiheet paikallisuutisiin? (valitse kolme tärkeintä ja käytä avointa kenttää tarvittaessa). Tällä kysymyksellä halusin selvittää, mitkä potentiaaliset tulevat toimittajat kokivat käyttökelpoisimmiksi ja parhaiksi tietolähteiksi, eli mitä he haluaisivat tulevaisuudessa työssään käyttää. Avaan näiden vastausten sisältöä myöhemmin tässä luvussa.

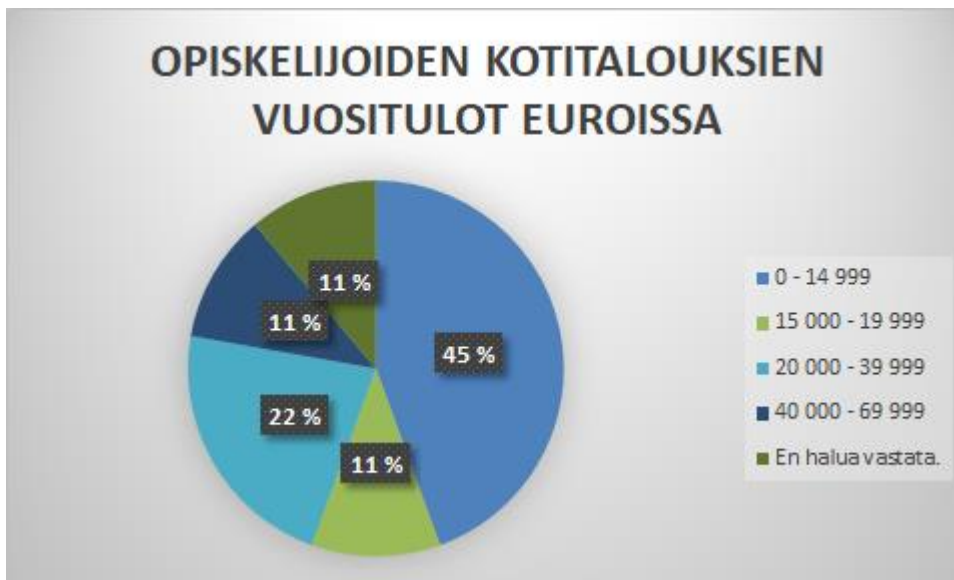
5.1.1 Vastaajien taustatiedot

Vastaajilta kysyttiin sukupuolta vaihtoehdoin mies/nainen/muu. Vastaajista 3 ilmoitti sukupuolekseen miehen ja 6 naisen. Siviilisäädyltään naimattomia oli 5 ja avoliitossa 4. Yksikään ei ollut naimisissa.

Suurin osa vastaajista kertoi kotitaloutensa bruttotulojen olevan 0–14 999 euroa vuodessa.

Yhdenkään opiskelijan kotitalouden vuositulo ei sijoittunut tuloluokkaan 70 000 euroa tai enemmän. (kuvio 6)

Vastaajajoukon nuorimmat olivat 21-vuotiaita (3 henkilöä) ja vanhin vastaaja 36-vuotias. Vastaajien iän keskiarvo on 26,2 vuotta.

Kuvio 6. Opiskelijoiden kotitalouksien bruttotulot, €/vuosi. (Grym 2020)

Vastaajien syntymäpaikka (mistä olet kotoisin?) kysyttiin postinumeron muodossa, jotta välttyttiin epätarkoilta paikannimiltä. Vastaajista yksi oli kotoisin Kontulasta ja yksi oli syntyjään espoolainen. Muut vastaajat olivat pääkaupunkiseudun ulkopuolelta.

Kaikki vastaajat ilmoittivat nykyiseksi postinumerokseen helsinkiläisen postinumeron yhtä espoolaista ja kirkkonummelaista lukuun ottamatta. Yksi postinumeroista on Kontulan naapurissa Myllypurossa. Yksi on hienostokaupungin maineessa olevan Eiran ja Hernesaaren alueella.

Yhtä vastaajaa lukuun ottamatta, joka asui vanhempiensa omistamassa asunnossa, asuivat kaikki vastaajat vuokralla. Kaikki vastaajat asuivat kerrostalossa.

Yli puolet vastaajista, 5 henkilöä ilmoitti asuneensa pääkaupunkiseudulla alle vuoden, kaksi 5 vuotta tai enemmän ja kaksi vastaajista koko ikänsä. Voi olettaa, että ainakaan puolella vastaajista ei voi olla kovin kattavaa kuvaa pääkaupunkiseudulla asumisesta tai Kontulasta, sillä niin moni ilmoitti asuneensa pääkaupunkiseudulla alle vuoden.

Taustatiedoista selvitetään myös koulutustaso. Kuusi vastaajista on ylioppilas, yksi suorittanut alemman korkeakoulututkinnon ja kaksi vastaajista oli suorittanut ylempään korkeakoulututkinnon.

Vastaajien taustatietoja kysyttiin lomakkeen lopussa, sillä en halunnut vastaajien pohtivan omaa sosioekonomista tilannettaan tai kokemuksiaan Kontulasta ennen Kontulaan liittyviä monivalintakysymyksiä ja avoimia kysymyksiä. Seuraavassa alaluvussa esittelen Kontulaan ja tiedonhankintaan liittyvät kysymykset vastauksineen.

5.2 Kyselyn rakenne ja vastaukset osioittain

Kysely toteutettiin Webropol-lomakkeella. Sen sanapariiosiossa käytin Osgoodin asteikkoa 1–6, muissa monivalintaa ja avointa kenttää kysyäkseen vastaajien muistikuvaa edellisestä Kontulaa käsittelevästä uutisesta. Käyn seuraavaksi läpi kyselyn osiot ja vastaukset siinä järjestyksessä, missä ne vastaajille lomakkeella esitettiin.

5.2.1 Sanaparit ja asenteellinen valenssi Kontulaa kohtaan

Sanapariosuudessa kartoitin vastaajien negatiivisia asenteita kysymällä, mikä vastaa Kontulaa parhaiten. Menetelmät olivat samat kuin kyselytutkimuksessa toimittajavastaajien kanssa.

Vastausten keskiarvo oli 3,63 eli hieman enemmän negatiivinen kuin positiivinen. Keskihajonta oli 0,54. Keskiarvoa negatiivisemmaksi koettiin sanaparit täydellinen-epätäydellinen (4,56), hiljainen-äänekäs (4,56), rikas-köyhä (4,33), järjestyksessä-epäjärjestyksessä (4,33), moderni-vanhanaikainen (4,22), ylempi-alempi (4,11), erikoinen-tavallinen (4,00), puhdas-likainen (3,89), viehättävä-vastenmielinen (3,89), valoisa-pimeä (3,89), siisti-sotkuinen (3,89) hurskas-rienaava (3,67), energinen-väsynyt (3,67), miellyttävä-epämiellyttävä (3,56), tarkoituksenmukainen-sopimaton (3,56). Sanapari positiivinen-negatiivinen sai keskiarvoksi 3,33 eli alle vastausten keskiarvon.

Yksi sanapari oli mukana kontrollikysymyksenä kahdesti, muodossa puhdas-likainen ja likainen-puhdas. Puhdas-likainen-muodossa se tuotti keskiarvon 3,89 ja likainen-puhdas keskiarvo oli kääntämisen (=7-3,11) jälkeen 3,89. Luvut olivat hyvin lähellä toisiaan näyttäen, että sanaparien järjestyksellä ei ainakaan tässä tapauksessa ole merkitystä.

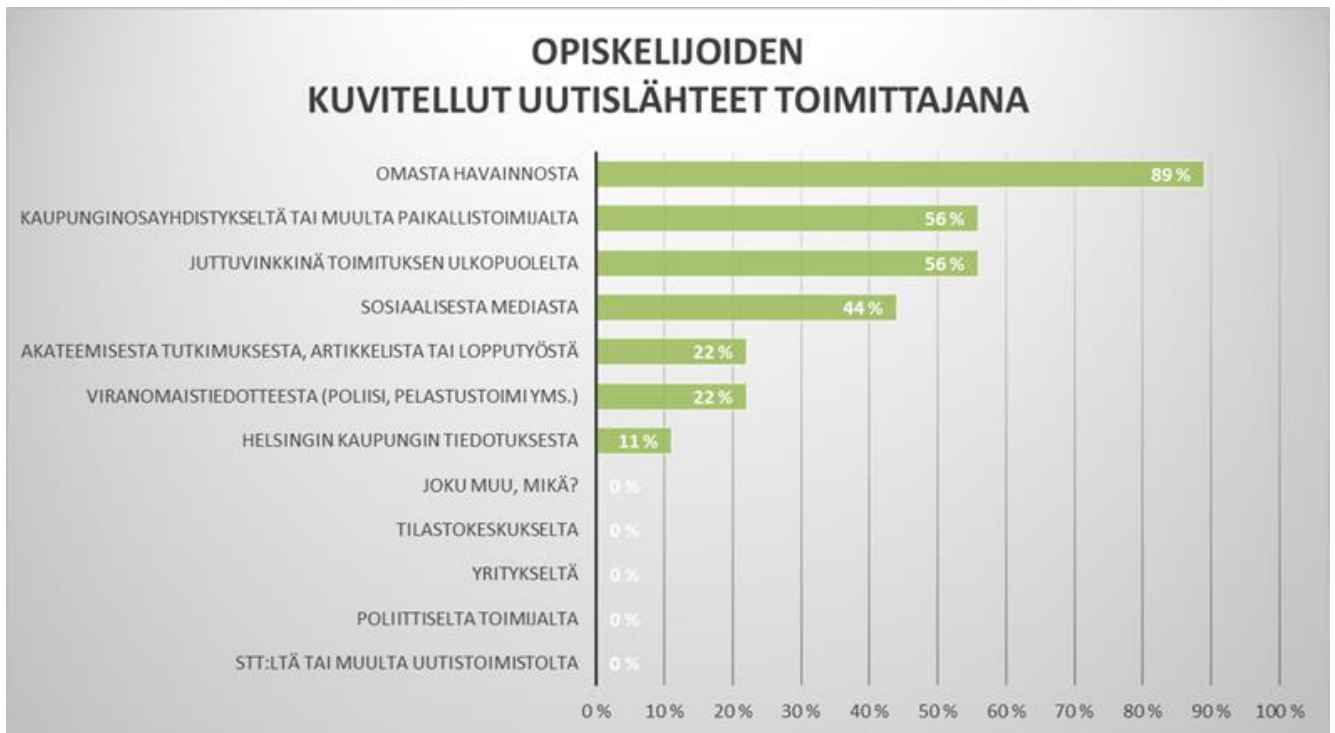
5.2.2 Syventävät kysymykset

Tämän osion ensimmäinen kysymys oli muotoiltu seuraavasti: Kuvittele, että olet töissä toimittajana. Mistä hakisit todennäköisimmin juttuaiheet paikallisuutisiin? Valitse kolme (3) tärkeintä ja käytä avointa kenttää tarvittaessa. Vastaukset (3 valintaasi) eivät ole tärkeysjärjestyksessä.

Tässä osiossa oli kiinnostavaa se, että kaikki yhtä lukuun ottamatta valitsivat tärkeimpien joukkoon oman havainnon. Seuraavaksi tärkeimmiksi arvioitiin juttuvinkki toimituksen ulkopuolelta (5 vastaajaa) ja juttuvinkki kaupunginosayhdistykseltä tai muulta paikallistoimijalta (5 vastaajaa). Sosiaalinen media nousi tärkeimpien joukkoon neljällä vastaajalla. Näissä vastauksissa tietynlainen kokemusasiantuntijuus nousee esiin ohi viranomaisten selkeästi, sillä poliisin tai muun viranomaisten tiedotteita käyttäisi vain kaksi vastaajaa ja Helsingin kaupungin tiedotusta vain yksi vastaaja.

Kiinnostavaa oli se, että kaksi vastaajaa valitsi yhdeksi tärkeimmistä uutislähteistään akateemisen tutkimuksen, artikkelin tai lopputyön. (kuvio 7)

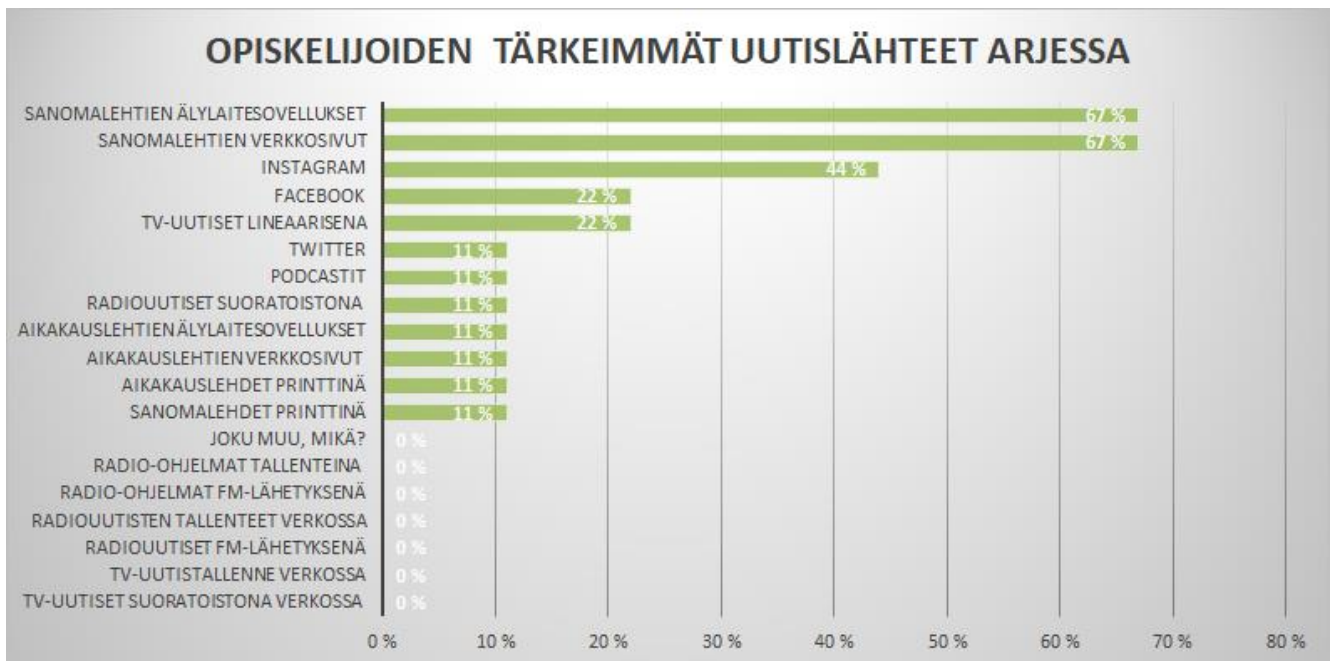
Kuvio 7. Opiskelijoiden kuvitellut uutislähteet toimittajana. (Grym 2020)

Yksikään vastaajista ei valinnut uutislähteekseen poliittista toimijaa, yritystä eikä Tilastokeskusta eikä käyttänyt hyväkseen valita toimijaa tai tahoja annetun listan ulkopuolelta.

Seuraavassa osiossa toimittajaopiskelijat valitsivat annetuista vaihtoehdoista itselleen tärkeimmät uutislähteet arjessa (Mitkä ovat pääasialliset uutislähteesi arjessa?). Ohjeissa pyydettiin valitsemaan kolme tärkeintä uutislähdettä, ei tärkeysjärjestyksessä. Kärkeen nousivat sanomalehtien verkkosivut (6 vastaajaa) ja sanomalehtien älylaitesovellukset (6 vastaajaa), mutta heti näiden perässä oli Instagram (4 vastaajaa). Tämän jälkeen samansuuruisen suosion keräsivät TV-uutiset lineaarisena ja Facebook (2 vastaajaa kumpainenkin), joiden jälkeen hajontaa tuli enemmän: sanomalehdet printtinä, aikakauslehdet printtinä, aikakauslehtien verkkosivut, aikakauslehtien älylaitesovellukset, radiouutiset suoratoistona, podcastit ja Twitter saivat kaikki yhden äänen vastaajilta. (kuvio 8)

Vaikka FM-radiota ei uutislähteeksi valinnut kukaan, suoratoistona radiouutiset nousivat kyselyssäni tärkeimpien uutislähteiden joukkoon yhdellä vastaajista.

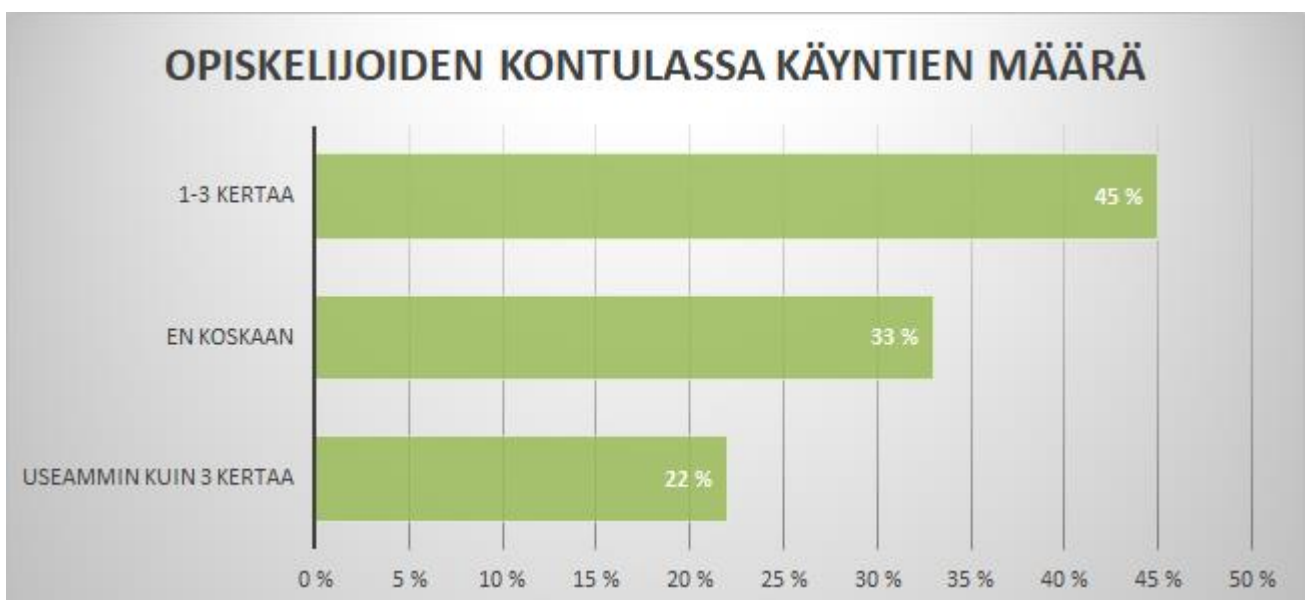
Vielä vuonna 2010 television katselua ja radion kuuntelua mittaavan Finnpanelin toimitusjohtaja Lena Sandell kertoi, että ”FM-radio tavoittaa päivittäin 3,5 miljoonaa suomalaista ja on erityisen mielenkiintoista nähdä, että haasteellinen kohderyhmä 15–24-vuotiaat nuoret kuuntelevat jopa enemmän radiota kuin kymmenen vuotta sitten.” (Finnpanel 2010.)

Kuvio 8. Opiskelijoiden tärkeimmät uutislähteet arjessa. (Grym 2020)

Kukaan vastaajista ei käyttänyt mahdollisuutta lisätä vaihtoehtoihin omaansa joku muu, mikä? - kentässä.

Tutkimus mittaa mielikuvia Kontulasta, ja mielikuviin vaikuttaa paitsi muualta saatu informaatio myös omakohtainen kokemus. Kysyin vastaajilta, miten usein he ovat käyneet Kontulassa. Kolmannes vastaajista ei ollut käynyt Kontulassa koskaan. (kuvio 9)

Kuvio 9. Opiskelijoiden Kontulassa käyntien määrä. (Grym 2020)

Suurin osa vastaajista oli käynyt Kontulassa 2010-luvulla (6 vastaajaa) ja vain kolmannes vuonna 2020. Kukaan vastaajista ei ollut käynyt Kontulassa 2000-luvulla tai aiemmin. (kuvio 10)

Kuvio 10. Milloin olet käynyt Kontulassa? (Grym 2020)

Vastaajia pyydettiin kertomaan, mikä on viimeisin Kontulaa käsittelevä uutinen, jonka he muistavat. Yksi vastaaja ei pystynyt nimeämään yhtäkään uutista Kontulasta. Yksi vastaaja oli lukenut maahanmuuttajien sijoittumisesta pääkaupunkiseudulle, yksi koronauutisen vanhainkodista ja yksi väkivaltarikoksesta. Kiinnostavaa on, että enemmistö vastauksista liittyi uuden rakentamiseen. Yksi vastaajista jätti tämän avoimen kentän tyhjäksi.

Kysymys: Mikä on viimeisin Kontulaa käsittelevä uutinen, jonka muistat? Yritä vastata, vaikka et ole varma. Vastaukset olivat seuraavat:

*Uutinen jossa käsiteltiin miten maahanmuuttajat ovat jakautuneet ympäri pääkaupunkiseutua
Jotain Kontulan vanhainkotien koronatilanteesta
Kontulassa tapahtunut väkivaltarikos.
Jotain Kontulan uudistamiseen rakentamiseen liittyvää.
Jokin ostarin uudistusta käsittelevä.
En muista yhtään Kontulaa käsittelevää uutista.
Ostarin uudistamista koskevan tarjouskilpailun ratkeaminen.
Kontulaan rakennettu suuri skeittiparkki, joka avattiin kesällä 2020.*

Avoimeen Mistä sait tietoosi tämän uutisen -kenttään jätti vastaamatta kaksi osallistujaa. Yle ja Helsingin Sanomat nousivat esille vastauksissa mutta myös Facebookin kaupunginosaryhmä ("Kontula-ryhmä") ja Instagramin skeittauksen harrastajaryhmä nousivat esiin. Vastaukset olivat seuraavat:

*Helsingin sanomista
Ylen tai Hesarin verkkosivut
Yleltä
Helsingin Sanomista, luulisin
Todennäköisesti Helsingin Sanomat
Facebookin Kontula-ryhmään oli jaettu linkki juttuun.
Instagramin kautta joku skeittaaja vinkkasi*

Vastaajia pyydettiin avoimella vastauksella määrittelemään, mikä yksittäinen sana kuvaa heidän mielestään Kontulaa parhaiten. Vastaukset olivat seuraavat:

*Epäsuosittu
Lähiö
Turvaton
Omaleimainen
Nouseva
Tavallinen, duunaritaustainen.
Koti.
Kontula*

Näistä sanoista tutkimuksen aiemmassa sanapariosuudessa esiintyi vain *tavallinen* ja sitä oli täydennetty sanalla *duunaritaustainen*. Yksi vastaajista asui Kontulassa, ja se näkyi tässä osiossa vastauksena *Koti*.

5.3 Toimittajien ja opiskelijoiden kyselyn vertailu ja johtopäätökset

Otos on liian pieni pätevään tilastolliseen analyysiin, mutta voimme kuitenkin verrata toimittajien ja opiskelijoiden tuloksia keskenään.

Opiskelijoiden vastaukset sanaparivertailussa olivat keskimäärin hivenen negatiivisempia kuin toimittajien (toimittajien vastaukset 3,58 ja opiskelijoiden 3,69). Selkeimmät erot (erot, jotka ylittävät keskihajonnan 0,55) olivat sanaparien TARKOITUKSEN MUKAINEN-SOPIMATON, MUKAVA-EPÄMUKAVA, VÄRIKÄS-VÄRITÖN, JÄRJESTYKSESSÄ-EPÄJÄRJESTYKSESSÄ ja KODIKAS-KALSEA.

Toimittajien mielestä Kontula on selkeästi epämukavampi ja kalseampi kuin opiskelijoiden mielestä. Opiskelijoiden mielestä Kontula oli selkeästi sopimattomampi, värittömämpi ja enemmän epäjärjestyksessä.

Seuraavassa taulukossa mitataan sanaparien negatiivisuutta: mitä suurempi luku asteikolla 1–6 on, sitä lähempänä tulos on sanaparin negatiivista puoliskoaa, joka esitetään taulukossa oikealla (taulukko 3). Suurin osa vastausten eroista ei ylittänyt keskihajontaa (0,55) ja joidenkin vastausten keskiarvot ryhmien välillä olivat jopa täsmälleen samat (sanaparit (TÄYDELLINEN-EPÄTÄYDELLINEN, PUHDAS-LIKAINEN)).

Taulukko 3. Sanaparien vastaukset, vertailussa toimittajat ja opiskelijat (Grym 2020)

	TOIMITTAJAT	ERO	OPISKELIJAT	
MIELLYTTÄVÄ	3,78	0,22	3,56	EPÄMIELLYTTÄVÄ
TÄRKEÄ	3,00	0,22	2,78	MERKITYKSETÖN
TARCOITUKSEN MUKAINEN	2,67	-0,89	3,56	SOPIMATON
MUKAVA	3,89	0,56	3,33	EPÄMUKAVA
KIVA	3,11	-0,11	3,22	KAMALA
HYÖDYLLINEN	2,56	-0,44	3,00	HAITALLINEN
TÄYDELLINEN	4,56	0,00	4,56	EPÄTÄYDELLINEN
PUHDAS	3,89	0,00	3,89	LIKAINEN
VÄRIKÄS	2,78	-0,55	3,33	VÄRITÖN
YLEMPI	4,11	0,00	4,11	ALEMPI
ERIKOINEN	3,67	-0,33	4,00	TAVALLINEN
RIEMASTUTTAVA	2,87	-0,46	3,33	RAIVOSTUTTAVA
HURSKAS	4,00	0,33	3,67	RIENAAVA
PUHDAS	3,78	-0,11	3,89	LIKAINEN
ÄÄNEKÄS	4,22	-0,34	4,56	HILJAINEN
VIEHÄTTÄVÄ	3,44	-0,45	3,89	VASTENMIELINEN
MUUTTUVA	4,56	0,34	4,22	PYSYVÄ
RIKAS	4,44	0,11	4,33	KÖYHÄ
VALOISA	3,78	-0,11	3,89	PIMEÄ
JÄRJESTYKSESSÄ	3,67	-0,66	4,33	EPÄJÄRJESTYKSESSÄ
POSITIIVINEN	3,44	0,11	3,33	NEGATIIVINEN
SIISTI	3,67	-0,22	3,89	SOTKUINEN
KODIKAS	4,22	0,66	3,56	KALSEA
URBAANI	2,44	-0,12	2,56	MAALAINEN
MODERNI	3,89	-0,33	4,22	VANHAINAIKAINEN
YLLÄTYKSELLINEN	2,89	0,00	2,89	ENNUSTETTAVA
ENERGINEN	3,44	-0,23	3,67	VÄSYNYT
Yhteensä	3,58	-0,10	3,69	
Keskihajonta	0,59	0,55	0,51	

Kiinnostavaa on se, että sanaparissa POSITIIVINEN-NEGATIIVINEN vastasivat toimittajat hieman negatiivisemmin kuin opiskelijat (3,44 ja 3,33), mutta keskimäärin toimittajat kuitenkin suhtautuivat Kontulaan positiivisemmin (3,58 ja 3,69).

Suurimmat erot vastaajaryhmien taustoissa olivat koulutustaso ja vuositulot. Opiskelijoilla kummatkin olivat alhaisemmat. Yhteneväisyyksiäkin löytyi: suurin osa kummankin ryhmän vastaajista oli kotoisin pääkaupunkiseudun ulkopuolelta: toimittajista vain yksi oli syntynyt Espoossa ja muut pk-seudun ulkopuolella. Opiskelijoista yksi oli asunut Kontulassa koko ikänsä ja yksi oli Espoosta ja kaikki muut pääkaupunkiseudun ulkopuolelta.

Opiskelijoiden syventävissä kysymyksissä yllätti se, mistä opiskelijat kuvittelivat toimittajina työskennellessään löytävänsä juttuaiheet paikallisuutisiin. Valtaosa, 8 vastaajaa, valitsi tärkeimpien joukkoon oman havainnon ja tämän jälkeen suosituin oli juttuvinkki toimituksen ulkopuolelta (5 vastaajaa). Sosiaalinen media nousi tärkeimpien joukkoon neljällä vastaajalla. Tiedottajat sen sijaan ovat vastaajien silmissä epäkiinnostavia.

Merkillepantavaa on kuitenkin se, että vastaushetkellä opiskelijat olivat olleet journalistiikan medianomikoulutuksessa vasta parin kuukauden ajan eli he eivät olleet päässeet vielä käytännössä toteuttamaan journalistista työprosessiä. Kaksi vastaajista valitsi kiinnostavimpien uutislähteiden joukkoon akateemisen tutkimuksen, artikkelin tai lopputyön. Tätäkin valintaa voi selittää oma elämäntilanne ja vahva opiskelijaidentiteetti, jolloin muiden lopputyöt voidaan kokea läheisiksi ja relevanteiksi.

6 Tutkimus 3: Verkkouutisointi Kontulasta

Tässä luvussa kerron kolmannesta tutkimuksestani. Siinä tutkin, miten Kontulasta on kirjoitettu Yleisradion yle.fi-sivuilla aikavälillä 1.1.2015-20.10.2020.

Verkkouutisoinnin analyysi vastaa tutkimuskysymykseeni kaksi (TK2: Millaisia Kontulaan liittyviä mielikuvia ja asenteita Ylen verkkotoimituksen jutut sisältävät?). Analysoin aineiston yhdistelmämenetelmällisellä metodilla käyttäen sekä kvalitatiivisia että kvantitatiivisia keinoja. Otsikoiden negatiivisuutta tutkin sisällönanalyysin avulla ja kokonaisuutta tarkastelen kehysanalyysin kautta.

Hain uutisia yle.fi-sivustolta hakumoottorin kautta. Mukana otoksessa olivat avoimesti luettavissa olevat, julkaistut artikkelit ajalta 1.1.2015-20.10.2020. Otin mukaan aineiston, jonka löysin syöttämällä hakukenttään sanan "kontula". Tällä rajauksella mukaan nousi myös sosiologi ja kansanedustaja Anna Kontulaan ja tutkimusprofessori Osmo Kontulaan liittyviä tekstejä, mutta rajasin ne pois, sillä näillä julkaisuilla ei ollut mitään yhteyttä Kontula-lähiöön.

Kontula-haku tuotti alkujaan verkkosivuilta tarkasteluajalta kaikkiaan 57 osumaa. Poistin näistä kaksi uutista, joissa Kontula oli mainittu oikaisuisissa: vuoden 2017 tapahtunutta joukkotappelua käsittelevässä kahdessa erillisessä uutisessa tappelun tapahtumapaikaksi oli aluksi poliisin tiedotteessa mainittu Kontula, vaikka tapahtumapaikka oli muualla. Tappelu tapahtui tosiasiaassa Mellunkylässä ja siihen kuuluvassa Kurkimäessä eikä Kontulassa, joka sekin kyllä on, Kontulan tapaan, Mellunkylään kuuluva osa-alue. (Koivuranta 2017)

Aineisto koostuu siis yhteensä 55 verkkouutisesta. Näistä kaksi oli merkitty STT:n tekstiksi, mutta nekin on valinnut julkaistavaksi ja syöttänyt järjestelmään Ylen toimittaja. Yksi lyhytsanainen videonosto oli julkaistu pelkällä tekijänimellä Yle. Muuten jutut kirjoittavat toimittajat oli ilmoitettu tekstien yhteydessä. Tarkasteluaikana julkaistut jutut olivat yhteensä 40 eri toimittajan nimissä. Joitakin harvoja oli ollut tekemässä useampi henkilö (1–3 hlö), mutta useimmat olivat yksin kirjoitettuja.

Se, että 53:a verkkouutista on vuosina 2015–2020 ollut tekemässä 40 eri Ylen toimittajaa viittaa siihen, että tekijöissä on variaatiota, jolloin Kontulaa ei esitetä Ylen verkkosivuilla vain harvojen silmäparien kautta. Joskin voidaan kysyä, miten homogeeninen joukko Ylen toimittajat, tai toimittajat, ovatkaan, tai millainen toimittajien katse on (ks. luku 2.2. 2.2 Journalistin objektiivisuus ja objektiivisuuden filosofia s.7–10 ja luku 2.5 2.4 Toimittajien sosioekonominen status s. 10–12). Aineiston verkkouutisten kirjoittajien asenteita Kontulaa kohtaan käsiteltiin luvussa 4.

Kymmenen uutisia tekevästä toimittajista ei ole enää Ylen palveluksessa enkä tavoittanut heitä vastaamaan. Potentiaalisia vastaajia oli siis kaikkiaan 30, joista kyselyyni vastasi 9.

Analysoin uutisia kahdella tavalla: Otsikkoanalyysillä, jossa jaoin uutiset kolmeen kategoriaan: positiivinen, negatiivinen ja neutraali (ks. luku 6.1). Tarkastelin kehysanalyysin avulla myös sitä, millaisten kehysten läpi toimittajat esittivät Kontulan: mitkä ilmiöt ja asiat korostuivat näkökulmien ja aiheiden valinnassa ja millaista kieltä juttujen otsikoissa käytettiin (luku 6.2). Lisäksi tutkin sitä, ketkä artikkeleissa pääsivät ääneen eli keitä haastateltiin. Lisäksi keräsin talteen ja analysoin asiasanat, jotka toimittajat olivat liittäneet kuhunkin artikkeliin (luku 6.1)

Toinen analyysini tarkasteli artikkeleissa eniten esiintyneitä sanoja. Tein tekstistä kaksi sanatutkimusta, joissa etsin tekstistä toimittajien ja opiskelijoiden kyselytutkimuksissa käytettyjä sanaparien sanoja, joihin liittyi keskiarvoa negatiivisempi vastaus (luku 6.2). Tämän lisäksi keräsin artikkeleissa useimmiten esiintyvät selkeästi positiiviset ja negatiiviset sanat.

6.1 Aineiston sisällönanalyysi: positiivinen, negatiivinen vai neutraali otsikko

Jaottelin verkkojutut kolmeen kategoriaan, positiivinen, negatiivinen ja neutraali otsikoiden perusteella. Valitsin otsikot tarkasteltavaksi siksi, että ne ovat verkkoympäristössä houkuttimena lukijalle ja se jutun osa, joka varmimmin luetaan, vaikka itse uutinen jäisi lukematta.

Otsikon muotoilu vaikuttaa myös itse uutistekstin sisällön vastaanottoon: otsikko vaikuttaa lukijan mielentilaan niin, että hän jälkeempäin muistaa, tai on muistavinaan, jutusta yksityiskohtia, jotka sopivat hänen otsikosta saamaansa käsitykseen. Otsikko vaikuttaa siis siihen, miten leipätekstiä luetaan ja mitä leipätekstistä jää mieleen. Se ohjaa lukijaa tulkitsemaan informaatiota. (Digirolamo & Hintzman 1997; Dooling & Lachman 1971.)

Kun jaoin otsikot positiivisiin, negatiivisiin ja neutraaleihin, tarkoitan positiivisella otsikkoa, joka kuvaa myönteistä asiaa, tapahtumaa tai ilmiötä positiiviseen sävyyn, positiivisin sanoin ja ilmauksin (kuviossa ”myönteinen”). Negatiivisella tarkoitan kielteistä, joka kuvaa negatiivista asiaa, tapahtumaa tai ilmiötä negatiiviseen sävyyn, negatiivisin sanoin ja ilmauksin (kuviossa ”negatiivinen”). Näiden kahden ulkopuolelle jääneet, toteavat ja tiedotemaiset otsikot sijoitin kategoriaan ”neutraali” (kuviossa ”neutraali”). Analyysin jaottelu tapahtui itse sisällön negatiivisuuden tai positiivisuuden mukaan, ei yksittäisten sanojen valenssin mukaan. Pyrin siis tulkitsemaan viestinnän eli uutisen sisältöä enkä muotoa (esimerkiksi kirjoitusasua). Aineiston sana-analyysi on luvussa 6.5.

Aineistossa oli useita kaksiosaisia otsikoita, mikä on verkkouutisille tyypillistä. Otsikoiden ensimmäinen osa saattoi olla negatiivinen, ja toisessa osassa haastettiin väite tai tuotiin sille uusi näkökulma, jotta lukijan mielenkiinto heräisi, esimerkkinä *Itä-Helsinki hehkuu edelleen punaisena koronatilastossa – mutta luvut eivät ole vertailukelpoisia, ja nyt kaupunki harkitsee niiden julkaisusta luopumista* (Kosonen 2020). *Hehkuu punaisena* yhdistettynä koronaan on selkeästi negatiivinen ja vaaraa ilmaiseva, joskin loppuosa otsikosta vaimentaa vaaraa, mutta silti mieleen jää *punaisena hehkuva Itä-Helsinki*. Otsikko kuuluu siis negatiiviset-kategoriaan.

Aineistossa oli artikkeleita, jotka käsittelivät suorasukaisesti Kontulan huonoa mainetta ja asukkaiden kokemaa todellisuutta. Yksi niistä oli Kai Jaskarin 8.2.2018 julkaistu *artikkeli Nämä ovat yleiset syyt muuttaa pois lähiöstä Helsingissä: Humalaisten metelöinti ja monikulttuurisuuden tuomat jännitteet* (Jaskari 2018). *Muuttaa pois* (kotoaan), *humalaisten metelöinti ja monikulttuurisuudentuomat jännitteet* ovat selkeästi negatiivisia. Otsikko on siis negatiivinen. Jaskarin artikkelin kuvituksena oli paitsi valokuvia artikkeliin haastatelluista asukkaista myös kuvaaja, joka kertoi syitä muuttaa pois lähiöstä (kuvio 10). Vastaukset oli kerätty Helsingin kaupungin ja yliopiston tutkimuksessa.

Tärkeä tai melko tärkeä syy muuttaa pois asuinalueelta

SOSIOEKONOMISESTI HEIKOIMMAT ALUEET HELSINGISSÄ

LÄHDE: HELSINGIN KAUPUNKI

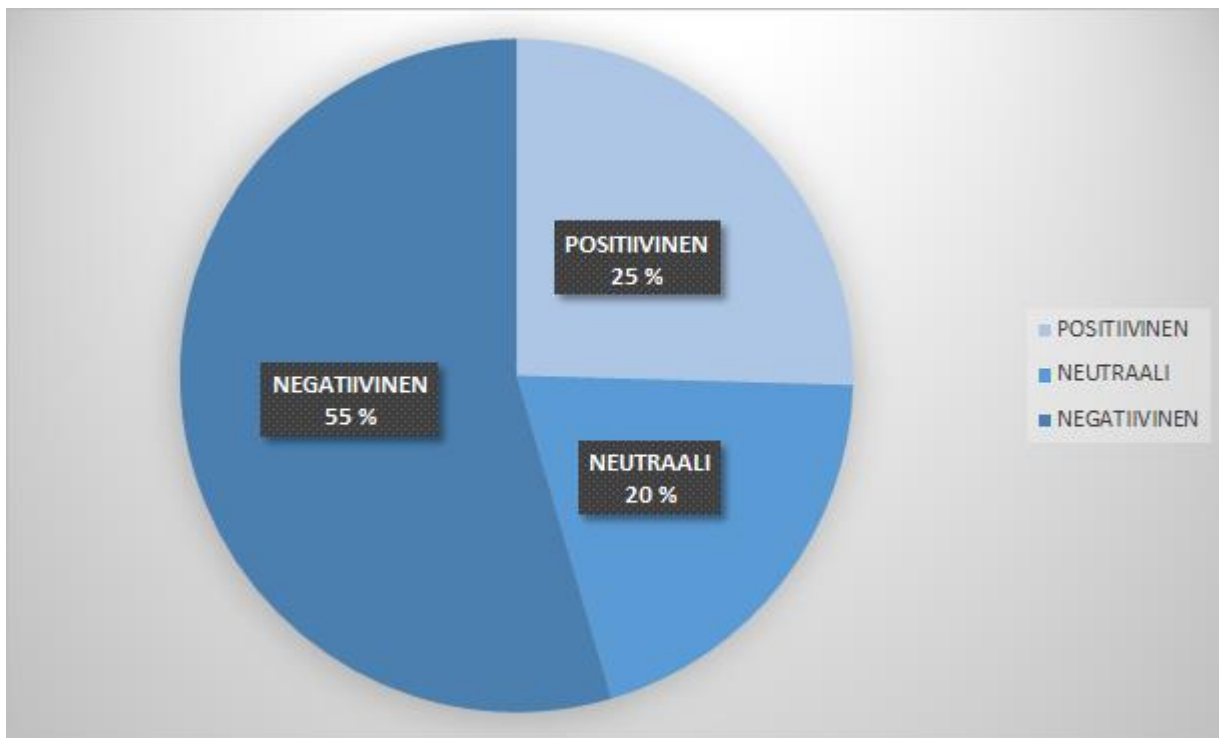
Kuva 2. Tärkeä tai melko tärkeä syy muuttaa pois asuinalueelta. Yle Uutisgrafiikka 2018. Lähde: Helsingin kaupunki.

Esimerkkejä muista suoraan Kontulan ongelmia kuvaavista, negatiivisista otsikoista aineistossa ovat *Rotta hyppäsi roskiksesta Armi Pohjansaron päälle: "Ehdin suojata kädellä kasvoja, ja se lensi olkapään yli"* – *Helsingin Kontulassa rottasota* (Kosonen 2020) ja *Katson tarkasti taakseni, kun käyn pankkiautomaatilla, Kontulan ostarilla kerrotaan – Henkirikokset keskittyvät kaupunginosiin, joissa on muitakin sosiaalisia ongelmia* (Koskela 2020). Otsikoiden päälle hyppäävä rotta ja yksikön ensimmäiseen persoonaan kirjattu kokemus kuvaus siitä, miten pelkää käydä pankkiautomaatilla johdattelevat ajatukset selkeästi kielteisiin tilanteisiin ja pelottaviin ja vaarallisiin ympäristöihin. Jälkimmäisen otsikon kohdalla on kiinnostavaa, miten sen ensimmäinen osa on kuin suora lainaus (*Katson tarkasti taakseni, kun käyn pankkiautomaatilla*), johon on helppo omakohtaisesti samaistua jokainen, on joskus nostanut käteistä paikassa, jota ei koe syystä tai toisesta turvalliseksi. Jutun otsikko jatkuu passiivissa, *Kontulan ostarilla kerrotaan*. Onko pelkääviä enemmän kuin yksi? Leipätekstistä käy ilmi, että pelko pankkiautomaatilla käymisestä on yhden haastateltavan kokemus: "Katson tarkasti taakseni, kun käyn pankkiautomaatilla. Tiedän parikin tapausta, jossa vanhus on ryöstetty keskellä päivää, kertoo Kontulassa 13 vuotta asunut Virpi Aniluoto." (Koskela 2020)

Aineistossa on myös Kontulan lähiöelämän ongelmia kyseenalaistavia, positiivisin otsikoin varustettuja artikkeleita kuten *Tutkimus kumoo tiukassa istuvan mielikuvan – Lähiöt ovatkin mainettaan parempia* (Kallunki 2017), *Itä-Helsinki ei ole synkän maineensa veroinen – autojen sijaan siellä palavat takat* (Virkkunen 2017) ja *Syyrialaista ruokaa, irakilainen parturi ja imut vesipiipusta – Kontulan ostoskeskus elää monikulttuurista nousukautta* (Nelskylä 2017). Näissä jutuissa kerrotaan, miten "kaikki lähiöt eivät suinkaan ole huono-osaisia, vaan on myös varakkaita ja keskiluokkaisia alueita" (Kallunki 2017), "asukkaat viihtyvät, on vehreää, palvelut ovat lähellä ja ne ovat pääosin hyvälaatuisia" (Virkkunen 2017) ja "Kontulan ostoskeskusta hallinneiden kaljakuppiloiden valtakausi alkaa olla ohi, sillä maahanmuuttajataustaiset yrittäjät ovat perustaneet tyhjiin liiketiloihin kaikkea muuta kuin anniskeluravintoloita (Nelskylä 2017).

Syrjäytyneistä kertovan uutisen otsikko voi olla myös positiivinen. Kontulan päivätoimintakeskus Symppiksen ja Itäkeskuksen Aurinkoisen hymyn päihdekuntoutujista kertoo vuonna 2015 julkaistu verkkouutinen *Teemun brenkut ja doupit vaihtuivat biljardimatseihin – päivätoimintakeskusten suosio kasvaa* (Mäntymaa 2015). Juttu kertoo kaupunginpäihdekuntoutuksessa elämänmuutoksessa onnistumiseen yksilön tarinan kautta. Otsikko on selkeästi positiivinen. Tarkemmin siitä, ketkä pääsivät ääneen, kirjoitan luvussa 6.3.

Negatiivisia otsikoita oli otoksessa selvästi eniten, yli puolet (55 %). Positiivisia oli neljännes (25 %) ja neutraaleja viidennes (20 %). (kuvio 11)

Kuvio 11. Onko uutinen positiivinen, neutraali vai negatiivinen? (Grym 2020)

Koronatartunnat näkyivät Kontulasta uutisoinnissa. Koronaan liittyviä uutisia julkaistiin vuoden 2020 tammikuusta lokakuun 20. päivään mennessä 8, kun koko vuoden saldo Kontulaa koskevista uutisista oli 14. Korona-altistuksista, -hoidosta, -kuolemista ja -rajoituksista kertovat uutiset muodostivat siis yli puolet koko vuoden 2020 tammi-lokakuun Kontulaa käsittelevistä uutisista. Valtaosa näistä uutisista oli negatiivisia, mutta joukossa oli yksi positiivinenkin: *Nyt pääsee terassille ja uimaan – koronarajoituksia höllennetään tänään* (Malminen 2020). Ensimmäinen Kontulaan liittyvä koronauutinen julkaistiin 25.4.2020 otsikolla *Taas uusi hoivakoti, jossa 10 kuollutta – Ylen lähteet kertovat kaoottisista oloista: Vanhuksia kuollut yksin huoneissaan* (Mäntymaa ym. 2020). Tämä oli viisi viikkoa sen jälkeen, kun hallitus oli todennut ”yhteistoiminnassa tasavallan presidentin kanssa Suomen olevan poikkeusoloissa koronavirustilanteen vuoksi” jo reilusti yli kuukautta ennen, maaliskuun 16. päivänä ja antanut valmiuslain käyttöönottoasetuksen eduskunnalle seuraavana päivänä. (Valtioneuvosto 2020).

Vuonna 2019 Kontula-uutisia julkaistiin 9, vuonna 2018 niitä julkaistiin 8, vuonna 2017 uutisia oli 12, vuonna 2016 uutisia oli 7 ja vuonna 2015 niin ikään 7. Otoksessa vuosi 2020 poiki eniten Kontula-aiheita: vaikka vuosi jäi tarkasteluajana vajaaksi, oli verkkouutisia julkaistu lokakuuhun mennessä jo 14 eli enemmän kuin vuosina 2015, 2016 ja 2017, 2018 ja 2019.

6.2 Katse Kontulaan: Otsikoiden kehysanalyysi

Edellisessä luvussa jaottelin aineiston otsikoiden merkityksen mukaan positiivisiin, neutraaleihin ja negatiivisiin sisällönanalyysin avulla. Seuraavaksi tarkastelen kehysanalyysin avulla sitä, millaisten kehysten läpi toimittajat esittivät Kontulan. Esittelin kehysanalyysin aikaisemmin luvussa 3.1.

Yle.fi-verkkosivujen Kontula-uutisten tarkasteluajan 1.1.2015-20.10.2020 puitteissa hahmottuu neljä kehystä. Nämä kehykset olivat yleisimmästä harvinaisimpaan seuraavat:

- 1 Pandemiatilanteen kehys
- 2 Rikollisuuden kehys
- 3 Alueellisen kehittymisen kehys
- 4 Kurjuuden kehys

Joissain tapauksissa kehykset asettuvat limittäin tai päällekkäin. Niissä on kuitenkin havaittavissa selkeät päälinjat. Seuraavaksi avaan tarkemmin, mitä löytämiini kehyksiin sisältyy.

Ensimmäisessä, pandemiatilanteen kehyksessä Kontulasta uutisoidaan koronaviruksen kautta. Ensimmäisen koronauutisen otsikko Kontulasta on kolmiosainen, dramaattinen ja hyvin tabloidityylinen: *Taas uusi hoivakoti, jossa 10 kuollutta – Ylen lähteet kertovat kaaottisista oloista: Vanhuksia kuollut yksin huoneissaan* (Mäntymaa ym. 2020). Seuraavassa koronauutisessa sairautta tuodaan yksilötasolle ja annetaan potilaalle nimi ja kasvot: *Kontulalainen Abdultawab Qaderzada: "Alkuun en puhunut sairastumisestani" – Itä-Helsinki pomppaa silmille koronatartuntojen määrässä, mutta tilastot eivät ole koko totuus* (Hirvonen 2020). Otsikossa on jälleen useampi osa, ensin sitaatti ja sitten alueen tartuntoja koskeva väite. Pomppaa silmille -ilmaisu on liki lapsenomainen ja hyvin arkikielinen etenkin suhteessa asian vakavuuteen. Muiden koronauutisten otsikointi on värittömämpää, jopa toteavaa ja uutiskielimäistä: *Kontulan seniorikeskuksessa 6 uutta koronatartuntaa – liittyvät viime viikon altistumiseen* (Salmi 2020). Lyhimmässä otsikossa vain todetaan, että ”vanhusten seniorikeskuksessa Kontulassa koronavirustartunta” (Kosonen 2020). Kahdeksassa otsikossa kuolema tai menehtyminen nostetaan esiin kahdesti.

Toisessa, rikollisuuden kehyksessä kerrottiin muun muassa viranomaistyöstä ravintoloiden tarkastamisessa, koruvarkauksista, ympäristörikoksista sekä ryöstöjen ja henkirikosten pelosta. Jälkimmäistä kahta ilmiötä käsittelevää otsikkoa *Katson tarkasti taakseni, kun käyn pankkiautomaatilla, Kontulan ostarilla kerrotaan – Henkirikokset keskittyvät kaupunginosiin, joissa on muitakin sosiaalisia ongelmia*. (Koskela 2020) käsitteelin jo luvussa 6.1, jossa jaoin otsikoita kolmeen kategoriaan positiivinen, negatiivinen tai neutraali, ja totesin sen olevan vihjaileva ja lopulta epämääräinen. Lisäksi otsikosta voi saada sen kuvan, että henkirikokset kohdistuvat käteisen nostajiin, mikä on aika raju väite ottaen huomioon, että ”henkirikoksilla tarkoitetaan tahallisen väkivallan seurauksena aiheutettua toisen ihmisen kuolemaa” (Rikoksentorjuntaneuvosto 2017).

Tapahtuneesta väkivaltarikoksesta kertovassa uutisessa tekijät kuvataan joukkona, ei yksilönä: *Nuorisojoukko pahoinpiteli tuntemattomia Itä-Helsingissä – pidätettynä ollut 12 alaikäistä* (Ahonen 2016). Joukko pahoinpiteli, eikä uhrien ikä tai asema tai seuraukset uhreille selviä otsikosta. Tekijöiden alaikäisyys ja joukon suuruus sen sijaan on nostettu esiin. Otsikko keskittyy siis tekijöihin.

Suurin osa rikollisuutta käsittelevistä otsikoista oli toteavia, ja väkivaltaa tai omaisuusrikoksia käsiteltiin lopulta vain neljässä uutisessa. Rikoksen uhreja tai tekijöitä ei mainittu yhdessäkään otsikoissa nimeltä. Ympäristörikosta eli Mustapuron kemikaalipäästöä koskevassa kahdessa uutisessa ainoa nimetty toimija oli poliisi viranomaistahona: *Poliisi tutkii Itä-Helsingin Mustapuron kemikaalipäästöä törkeänä ympäristön turmelemisena* (Koivisto 2018) ja toisessa otsikossa käytetään passiivia kahteen otteeseen: *Helsinkiläiseen puroon valunut kemikaalivuoto on saatu eristettyä ja aineen pääsy mereen on estetty* (Koljonen 2018). Rikokset eivät näyttäyty yksilöiden valintoina ja tekoina, rikollisuutta vain tapahtuu, kuten *Koruvarkaudet jatkuvat Itä-Helsingissä – Poliisin tietoon useita uusia tapauksia* (Niiranen 2017) kuvailee. Otsikoissa *rikoksia tapahtuu*, kasvoton ja nimetön *poliisi tutkii* tai *saa tietoa*.

Kolmannessa, alueellisen kehittymisen kehyksessä Kontulasta kerrottiin muuttuvana ja kehittyvänä alueena. *Ruotsissa 23 erityisen ongelmallista asuinalueita, Suomessa ei yhtään* (Jaskari 2017), *Itä-Helsinki ei ole synkän maineensa veroinen – autojen sijaan siellä palavat takat* (Virkkunen 2017), *Tutkimus kumoaa tiukassa istuvan mielikuvan – Lähiöt ovatkin mainettaan parempia* (Kallunki 2017) kertovat, viimeinen jopa tutkimuksen auktoriteetilla, että Itä-Helsinki ja lähiöt ovat mainettaan parempia ja että vertailu Ruotsin ongelmalähiöihin on väärin. Positiivisen muutoksen aiheuttajiksi nostetaan maahanmuuttajat kahdessa uutisessa: *Kontulan ostarille uutta nostetta maahanmuuttajilta: "Kaljakuppiloita on ollut ihan tarpeeksi" – video* (Yle Uutiset, 2016) ja *Syyrialaista ruokaa, irakilainen parturi ja imut vesipiipusta – Kontulan ostoskeskus elää monikulttuurista nousukautta* (Nelskylä 2016). Lähiön paikallista kulttuuria avataan useammassa uutisessa skeittihallin uusimisesta konemusiikkifestareihin. Myös kaupungin julkisen taiteen sijoittaminen Kontulaan ja ostoskeskuksen uusiminen on valittu aiheiksi. Tämän kehyksen kautta syntyy kuva elinvoimaisesta ja uudistuvasta, kiinnostavasta kaupunginosasta, joka suorastaan "elää monikulttuurista nousukautta" (Nelskylä 2016). Otsikoissa eivät nouse esiin yksilöt eikä heitä nimetä irakilaista parturia ja tyttöskeittaajia lukuunottamatta, eikä heitäkään nimeltä.

Alueellisen kehittymisen rinnalle löytyy vastakkainen kehys. Neljännessä, kurjuuden kehyksessä tarkoitan kurjuudella sosiaalisia ongelmia, köyhyyttä, syrjäytymistä ja päällekkäisyyksiä rikollisuuden kehyksen kanssa, mutta sen lisäksi niiden kautta kuvataan asioita, jotka eivät ole laittomia tai rikoksiksi luokiteltavia, mutta liittyvät sosiaaliseen ja taloudelliseen ahdinkoon kuten kodittomuuteen tai päihdeongelmiin. Kiinnostavaa on se, että näitä haasteita kuvaavissa jutuissa on haastateltu yksilöitä ja heistä on myös kuvat. *Teemun brenkut ja doupit vaihtuivat biljardimatseihin – päivätoimintakeskusten suosio kasvaa* (Mäntymaa 2015) ja *Asunnottomuus oli Miguel Rojasille kova*

koulu: "On ollut melkoinen jaakobinpaini nöyrytä (Virtanen 2017) kertovat sosiaalisista ongelmista, mutta myös uuden elämän aloittamisesta.

Kai Jaskarin helmikuussa 2018 julkaistussa jutussa päihteidenkäyttäjien järjestyshäiriöt nostattavat asukkaissa halun muuttaa muualle: *Nämä ovat yleiset syyt muuttaa pois lähiöstä Helsingissä: Humalaisten metelöinti ja monikulttuurisuuden tuomat jännitteet* (Jaskari 2018). Tämä on aineiston ainoa uutinen, jossa monikulttuurisuus eli maahanmuuttajat tai maahanmuuttajataustaiset henkilöt esitetään otsikossa selvästi negatiivisena asiana. Edellisessä esittelemässäni alueellisen kehittymisen kehyksessä maahanmuuttajien tekemä muutos nähdään myönteisenä voimavarana. Kurjuuden kehysten kautta kuvataan myös nuorten elämää: *NEET-nuorella ei ole mitään – uusi raportti: joka kymmenes heistä kokee pelkkää pessimismii* (Mäntymaa 2017) ja *Kesäloma voi olla monelle nuorelle armoston – auttavat palvelut ruuhkautuvat* (Kuukkanen 2017). Kurjuuden kehykseen asettuu myös rottautinen: *Rotta hyppäsi roskiksesta Armi Pohjansaron päälle: "Ehdin suojata kädellä kasvoja, ja se lensi olkapään yli" – Helsingin Kontulassa rottasota* (Kosonen 2020). Toimittaja kertoo otsikossa pienen tarinan asukkaan ja tuholaisen kohtaamisesta. Rottasotaa käydään toki muuallakin Helsingissä, myös himoitussa ja kalliissa Kallion kaupunginosassa.

Näiden neljän löytämäni kehysten ulkopuolelle jäivät hajanaiset havainnot tiedotteisiin nojaavat toteavat paikallisuutiset liikenneonnettomuuksista.

6.3 Asiasanat - koronakuolemista lähiöön

Käsittelen seuraavaksi asiasanoja, joita toimittajat ovat juttuihin liittäneet. Jokainen aineistoon kuuluva julkaisu on saanut yhden asiasanan, joka antaa uutiselle kategorian. Toimittajien vaihtuvuus näkyy. Samaa ympäristörिकosta käsittelevät, eri toimittajien kirjoittamat jutut ovat saaneet erilaiset asiasanat: Ilona Koiviston 31.7.2018 julkaistu *Poliisi tutkii Itä-Helsingin Mustapuron kemikaalipäästöä törkeänä ympäristön turmelemisena* -artikkeli (Koivisto 2018) on kategoriassa "poliisitutkinta", edellisenä päivänä samaa tapahtumaa käsittelevä Laura Koljosen teksti *Helsinkiin puuroon valunut kemikaalivuoto on saatu eristettyä ja aineen pääsy mereen on estetty* (Koljonen 2018) taas kategoriassa "vaaralliset kemikaalit", vaikka kumpikin uutinen olisi voinut olla "vaaralliset kemikaalit" - kategoriassa.

Asiasanojen käytössä tapahtuu myös ajallisesti selkeä käänne. Elokuuhun 2016 saakka Kontulaa käsittelevät uutiset on luokiteltu pääsääntöisesti asiasanojen Kotimaan uutiset alle, mutta sen jälkeen variaatio kasvaa. Toimittajat ovat eritelleet uutisia tarkemmin, esimerkkejä alla: (otsikko/asiasana)

Kontulan skeittihalli aukeaa tänään uusittuna – tyttöskeittaajien määrä "kasvanut räjähdysmäisesti"/ **Rullalautailu** (Marttinen 2017)

Ruotsissa 23 erityisen ongelmallista asuinalueita, Suomessa ei yhtään/ **Asuinalueet** (Jaskari 2017)

Asunnottomuus oli Miguel Rojasille kova koulu: "On ollut melkoinen jaakobinpaini nöyrtyä autettavaksi"/1990-luku (Virtanen 2017)

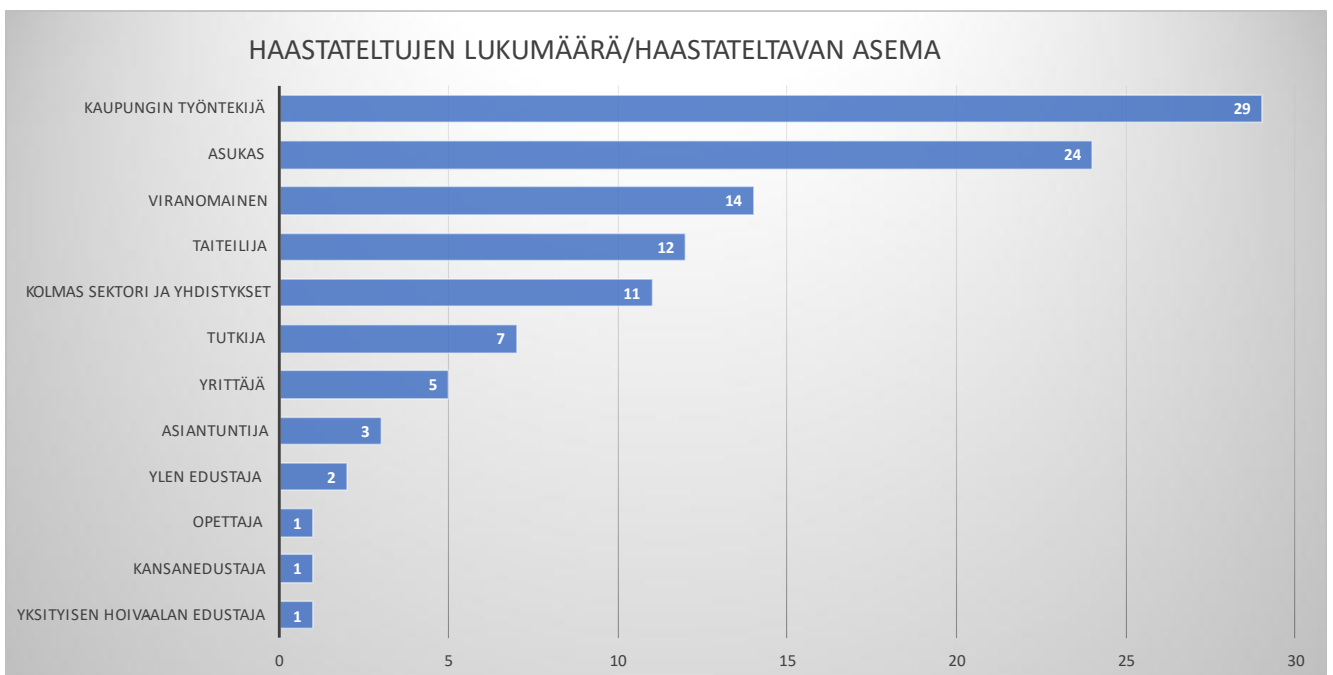
Viimeisen uutisen luokittelu 1990-luvun alle on erikoinen, sillä otsikosta ei selviä selkeä yhteys 1990-lukuun tai muuhunkaan aikakauteen muille kuin Rojasin elämäntarinan entuudestaan tunteville.

6.4 Ketkä pääsivät ääneen?

Tutkin myös, keitä aineistossa haastateltiin tai siteerattiin. Haastateltavien valinta journalistisen työn tärkeimpiä päätöksiä. Uutisissa sai äänen yhteensä 110 henkilöä, joista lähes kaikkia oli haastateltu. Siteerattujen joukossa oli esimerkiksi pormestari Jan Vapaavuori, jonka kommentti otettiin kaupungin tiedotteesta.

Haastateltavat esiintyvät nimillään yhtä poikkeusta lukuun ottamatta. Helsingin kaupungin hoivakotien tartuntatilannetta käsittelevässä uutisessa *Taas uusi hoivakoti, jossa 10 kuollutta – Ylen lähteet kertovat kaoottisista oloista: Vanhuksia kuollut yksin huoneissaan* on käytetty tiedonlähteinä nimettömiä lähteitä: "Yle ei kerro haastateltujen nimiä tai mitään muutakaan tunnistettavaa suojellakseen työntekijöitä ja hoivakodin asukkaiden omaisten yksityisyyttä. Henkilökunnan versio tapahtumista poikkeaa merkittävästi Helsingin kaupungin virkamiesjohdon kertomasta." (Mattinen, Mäntymaa & Roslund 2020.)

Useimmin aineistossa (kuvio 12) ääneen pääsivät Helsingin kaupungin työntekijät, heitä oli otoksessa kaikkiaan 29. Heitä on haastateltu etenkin korona-aiheisissa uutisissa. Esimerkiksi 13.5.2020 julkaistussa uutisessa *Kontulainen Abdultawab Qaderzada: "Alkuun en puhunut sairastumisestani" – Itä-Helsinki pomppaa silmille koronatartuntojen määrässä, mutta tilastot eivät ole koko totuus"*

Kuvio 11. Haastateltujen lukumäärä/haastateltavan asema. (Grym 2020)

haastateltavina olivat asukkaiden lisäksi Helsingin sosiaali- ja terveystoimen apulaispormestari Sanna Vesikansa sekä kulttuurin ja vapaa-ajan apulaispormestari Nasima Razmyar. (Hirvonen 2020)

Helsingin kaupungin hoivakotien korontartunnoista on kirjoitettu neljä uutista ja yhdessä niistä on haastateltu Helsingin kaupungin idän palvelualueen johtajaa Maritta Haavistoa ja Helsingin epidemiologisen toiminnan ylilääkäriä Sanna Isosomppia. Koronatilannetta kommentoivat päälliköt ja johtajat, ja kuten jo aiemmin mainittu, hoivakotien työntekijät ovat yhdessä uutisessa mukana nimettöminä.

Toiseksi eniten on haastateltu asukkaita, heitä on 24. Heidän joukossaan on sekä Kontulaa kritisoivia että Kontulaan positiivisesti suhtautuvia asukkaita. Alueen rottaongelmasta kertovassa jutussa asukas on jo otsikossa: *Rotta hyppäsi roskiksesta Armi Pohjansaron päälle: "Ehdin suojata kädellä kasvoja, ja se lensi olkapään yli"* – *Helsingin Kontulassa rottasota.* (Kosonen 2020)

Kolmanneksi eniten on haastateltu viranomaisia, joista eniten poliiseja. Poliiseja on haastateltu kaikkiaan kuudessa artikkelissa, ja heitä on mukana yhteensä 11.

Kuva 1: Kuvitusta 18.8.2017 julkaistusta artikkelista Ruotsissa 23 erityisen ongelmallista asuinaluetta, Suomessa ei yhtään (Jaskari 2017). Kuvassa komisario Katja Nissinen ja ylikomisario Jari Taponen ja nimettömäksi jäänyt paikallinen. Kuva: Riku Tonttila / Yle

Elokuussa 2017 julkaistussa Ruotsissa 23 erityisen ongelmallista asuinalueita, Suomessa ei yhtään uutisessa (Jaskari 2018) verrattiin Ruotsin ja Suomen asuinalueiden ongelmallisuutta keskenään. Yksi haastateltavista, poliisitarkastaja Pekka Heikkinen Poliisihallituksesta kertoo, että Suomessa ei ole alueita, jonne poliisi ei uskaltaisi virkatehtäviin.

Komisario Jarmo Heinonen sanoo ostoskeskuksen monikulttuurisesta kehityksestä kertovassa uutisessa *Syyrialaista ruokaa, irakilainen parturi ja imut vesipiipusta – Kontulan ostoskeskus elää monikulttuurista nousukautta*, että Kontula voi olla niin sanotusti rankan maineensa vanki. ”Kontulan tapahtumat ovat nousseet helposti uutisiksi, joten siitä on voinut seurata sellainen käsitys, että Kontula on rauhattomampi alue kuin mitä se onkaan”. (Nelskylä 2016.) Otoksessa mukana olevissa uutisissa poliisin edustajien kommentit eivät ole korostetun negatiivisia vaan enemmänkin toteavia ja pyrkivät jopa purkamaan Kontulan mainetta vaarallisena ja huonona alueena.

Seuraavaksi eniten on haastateltu taiteilijoita (11), kolmannen sektorin ja yhdistysten edustajia (11), tutkijoita (7), yrittäjiä ja yksityisen puolen työntekijöitä (5), asiantuntijoita (3), Ylen edustajia (2), kansanedustajia (1) ja yksityisen hoiva-alan edustajia (1).

Kontulassa toimivien, haastateltujen yrittäjien ja yksityisen puolen työntekijöiden kommentit liittyvät alueen myönteiseen kehitykseen ja palvelujen monipuolistumiseen maahanmuuttajataustaisten yrittäjien kautta.

”Asiakkaat ajattelevat ensin, että tämä on erilainen paikka, sillä melkein kukaan heistä ei ole maistanut ennen syyrialaista ruokaa. Ennen täällä on ollut vaan pizzerioita”, sanoo isänsä ravintolassa työskentelevä 18-vuotias Ahmed Tarek Shawaf uutisessa *Syyrialaista ruokaa, irakilainen parturi ja imut vesipiipusta – Kontulan ostoskeskus elää monikulttuurista nousukautta* (Nelskylä 2016). Artikkeleissa on ääneen päässyt muitakin yrittäjinä tai yksityisen puolen työntekijöinä toimivia maahanmuuttajataustaisia ja kantasuomalaisia henkilöitä, ja heidän kommenttinsa ovat suurimmalta osalta positiivisia tai neutraaleja.

Ylen edustajia, Areenan ohjelmapäällikköä Cilla Lönnqvistiä ja Yle Areenan vastaavaa tuottajaa Tsuaa Kekälettä on haastateltu yhdessä uutisessa, joka kertoo norjalaisen draamasarjan 17 – Syttenin saamasta vastaanotosta suomalaisten, maahanmuuttajataustaisten lähiönuorten parissa. Juttuun on haastateltu myös somalitaustaisia Mohamed Hassania ja Abdirashid Mahamedia. (Rinta-Tassi 2019)

Ottaen huomioon, miten monessa uutisessa käsiteltiin narkomaaneja, päihdeongelmia ja syrjäytymistä ja niiden haittavaikutuksia alueeseen, kuten ostoskeskuksen levotonta mainetta ja rikollisuutta, on näiden elämänhallinnan ongelmien kanssa painiskelevien määrä haastateltavien joukossa pieni. Aineistossa ääneen pääsee yksi päihdeongelmaa elämää harjoitteleva sekakäyttäjä ja yksi kodittomuudesta noussut henkilö, kumpikin miehiä, kahdessa erillisessä uutisessa.

6.5 Analyysin tueksi: Mekaaniset sanatutkimukset

Kehys- ja sisällönanalyysin lisäksi tein mekaanisen sana-analyysin aineiston sanoista. Päämääräni oli tarkistaa, vastaako sanojen ilmaantuvuus tulkintaani otsikoista. Aineiston 56 artikkelissa oli yhteensä 24 497 sanaa. Käsittelin otsikoiden, väliotsikoiden, leipätekstien sanat. Rajasin pois sana-analyysistä kuvatekstit, sillä ne toistivat usein leipätekstin sisältöä. Poistin myös ristiin linkitykset aiempiin saman aihepiiriin uutisiin ja ohjaustekstit muihin palveluihin.

Tein tekstistä kaksi sanatutkimusta. Analysoin BrowserLing-verkkopalvelun kautta sekä toimittajien että opiskelijoiden tutkimuksessa 1 ja tutkimuksessa 2 käytettyjä sanapareja, joihin liittyi keskiarvoa negatiivisempi arvio. Tämän lisäksi keräsin eniten esiintyvät selkeästi positiiviset ja negatiiviset sanat.

Haasteena analyysissä olivat suomen kielen sijamuodot. Siksi hain sanoja sanan rungolla, kuten esimerkiksi hyvä-sanaa kirjaimilla ”hyv” ja poliisi-sanaa kirjaimilla ”poliis”.

Esittelen nämä vertailut seuraavaksi.

6.5.1 Sanatutkimus 1: Sanaparien ja artikkelien adjektiivien vastaavuus

Etsin uutisaineistosta sanoja niistä sanapareista, joissa toimittajat ja opiskelijat arvottivat kyselyssäni vastaukset keskiarvoa negatiivisimmiksi. Hain näistä sanoista eri taivutusmuodot ja sanajohdannaiset. Esimerkiksi köyhä-sana löytyi yhdeksän kertaa muodoissa *köyhiä, köyhät, köyhä, köyhyyttä, köyhiä, köyhempien, köyhemmissä, köyhemmästä*).

Taulukko 4. Sanaparit (positiivinen-negatiivinen) ja niiden yhteenlasketut ilmenemismäärät aineistossa (Grym 2020)

Täydellinen	0	0	Epätäydellinen
Rikas	1	9	Köyhä
Hiljainen	1	0	Äänekäs
Hurskas	0	0	Rienaava 0
Mukava	5	0	Epämukava
Puhdas	0	1	Likainen
Miellyttävä	2	0	Epämiellyttävä
Valoisa	2	0	Pimeä
Järjestyksessä	0	0	Epäjärjestyksessä
Siisti	1	1	Sotkuinen

Köyhä-sana nousi aineistossa useimmiten esiin, 9 kertaa, ja sen vastapari rikas vain kerran. Sanaparien positiiviset sanat rikkaan lisäksi olivat hiljainen (1), mukava (5), miellyttävä (2), valoisa (2) ja siisti (1) (mainintojen lukumäärät sulkeissa). Sanaparien negatiivisista sanoista teksteissä olivat jo mainittu köyhä (9), likainen (1) ja sotkuinen (1).

Kaikkien sanojen ilmeneminen ei ollut aivan yksiselitteistä. Esimerkiksi yksi *mukava*-sanan viidestä ilmenemisestä oli lauseessa ”täällä ei ole mukava asua” ja *likainen*-sana oli muodossa *likaisenruskea*.

Lisäksi sana ”järjestyksessä” ei esiintynyt uutisissa kertaakaan, mutta sana ”järjestysmies” ja sana ”järjestyksen” kumpainenkin kerran järjestyksenvalvonnan yhteydessä ja järjestykseen uutisessa, jossa arvotettiin Helsingin asuinalueita vahvasta heikkoon eli hyvästä huonoon.

ja pyllähtelee vähän väliä pepulleen. **Järjestysmiehet** ohjaavat pariin kertaan yli-

, jotta he auttaisivat poliisia selviytymään **järjestyksen** ylläpidosta maan ongelmalähiöissä.

– Kun Helsingin alueet laitetaan **järjestykseen**, 20 heikoimmasta alueesta 18 on itäisellä

Kuva: Kuvakaappaus aineistosta ”järjesty”-haulla. (Grym 2020)

6.5.2 Positiivisimmat ja negatiivisimmat sanat

Kehysanalyysia tukemaan tein myös koneellisen analyysin aineistossa esiintyvistä sanoista. Sana-analyysin perusteella totean, että ne tukivat löytämiäni kehyksiä, jotka esittelin luvussa 6.2. *Tartunta*-, *korona*- ja *kuolema*-sanat olivat useimmin esiintyneiden sanojen kärjessä, samoin kuin sanat *ongelma* ja *poliisi*.

Arvioin kaikkien sanojen, jotka toistuivat uutisaineistossa vähintään neljä kertaa, negatiivisuutta. Hain näistä sanoista eri taivutusmuodot ja tarkastin lisäksi näiden sanojen antonyymit eli merkitykseltään vastakkaiset sanat.

Rajasin pois partikkelit kuten konjuktiot *kuten*, *ja*, *tai*, *että*, *jotta* ja niin edelleen sekä neutraalit pronominit, verbit ja substantiivit. Lisäksi sanat olivat usein eri sijamuodoissa ja esimerkiksi maahanmuutto-sanan rinnastan sanan ”maahanmuuttaja” kanssa.

Taulukko 5. Eniten käytetyt positiiviset ja negatiiviset sanat uutisissa ja niiden lukumäärä aineistossa (Grym 2020)

tartunta	104
poliisi	84
korona	75
ongelma	53
kuolema	27
rotta	25
syrjäytyneisyys	25
vapaaehtoiset	25
maahanmuutto	25
syrjäytyneisyys	25
hyvä	24
ongelma	22
huono-osainen	20
väkivalta	16
halpa	16
rauhallinen	16
rikos/rikollinen/rikollisuus	15
apu/avuntarve	14
positiivinen	14
koronapositiivinen	1
karanteeni	11
eriytyminen	10
alkoholi	10
rikos	9
sosioekonominen	9
kallis	7
huolimaton	7
huume/huumeidenkäyttö	7
ratkaisu	7
tuhota	6
tappiollinen	5

tupakka	5
uhri	4
kiistää	3
menestynyt	3
hyvätuloinen	2
rauhaton	2
hyväosainen, -suus	2
voitollinen	0
luoda	0
huoliteltu	0
täsmällinen	0

Maahanmuutto ja poliisi ovat sanoina arvoisällöltään neutraaleja, mutta poliiseja käsittelevät uutiset liittyivät rikollisuuteen ja maahanmuuttoaiheisissa sisällöissä oli luettavissa arvolatausta, sillä niihin liittyi usein syrjäytyminen, ulkopuolisuus ja epäluulo tai ainakin erilaisuus.

6.8 Johtopäätökset

Aineistossa oli sekä lyhyitä, tiedotepohjaisia uutisjuttuja kuvituskuvin rydytettynä että laajempia ilmiöjuttuja ja lifestylejuttuja, joihin oli haastateltu useampia ihmisiä ja kuvattu heitä Kontulassa ostoskeskuksessa tai sen läheisyydessä.

55 artikkelin joukossa oli selvästi eniten negatiivisia artikkeleita, 55 prosenttia. Positiivisia oli neljännes (25 prosenttia) ja neutraaleja viidennes (20 prosenttia). Olin yllätynyt siitä, että aineistossa oli niin paljon taidetta ja kulttuuria esitteleviä ja yleisesti alueen yhteisöllisyyttä esitteleviä uutisia.

Negatiivisten uutisten vastapainoksi on todettava, että jotkut artikkelit olivat sävyiltään sellaisia, että ne kyseenalaistivat Kontulaan liittyviä ennakkoluuloja ja toivat esiin maahanmuuton hyviä puolia, joskin yhteen juttuun asuntorakentamisesta haastateltu perussuomalaisten pormestariehdokas Mika Raatikainen toi haastattelussaan suorasanaisesti esiin huolensa ja havaintonsa maahanmuuton negatiivisista vaikutuksista (Ahonen & Jämsen 2017.)

Korona näkyi otoksessa vuoden 2020 aineistossa. Koronaan liittyviä uutisia oli 8 ja niistä ensimmäinen julkaistiin 25.4.2020. Näistä neljä käsitteli Kontulassa sijaitsevien vanhusten hoivakotien tartuntatilannetta. Kaikki korona-aiheiset olivat negatiivisia yhtä lukuun ottamatta, joka kertoi säännösten purkamisesta kaupungin ulkoharrastustiloissa kuten maauimaloissa.

Yksi artikkeleista käsitteli Itä-Helsingin koronatapausten vertailukelpoisuutta otsikolla *Itä-Helsinki hehkuu edelleen punaisena koronatilastossa – mutta luvut eivät ole vertailukelpoisia, ja nyt kaupunki*

harkitsee niiden julkaisusta luopumista. (Kosonen 2020.) Joten vaikka lähiön koronatartunnoista on raportoitu, on julkaistu myös alueen leimaamista vähentävää tietoa.

Kontula on yhdistetty usein syrjäytymiseen, mutta otoksen uutisissa syrjäytyneiden kontulalaisten elämästä löytyi myös onnistumisia. Kontulan päivätoimintakeskus Sympin ja Itäkeskuksen Aurinkoisen hymyn päihdekuntoutujista kertoo vuonna 2015 julkaistu verkkouutinen *Teemun brenkut ja doupit vaihtuivat biljardimatseihin – päivätoimintakeskusten suosio kasvaa* (Mäntymaa 2015).

Aineiston sanojen joukossa on hyvin vähän adjektiiveja. Verbit olivat usein passiivissa, ja räväkimmät ilmaisut liittyivät uutisiin kielteisistä tapahtumista: rottauutisessa ”rotta hyppäsi päälle” (Kosonen 2020) ja ”Itä-Helsinki hehkui punaisena ” koronauutisessa (Kosonen 2020) aja ”Itä-Helsinki pomppaa silmille koronatartuntojen määrässä” (Hirvonen 2020).

Kuten jo mainittu, laajempien juttujen yhteydessä on Kontulasta paljon paikan päällä otettuja kuvia. Niissä esiintyy usein haastateltavia kuten tutkijoita, poliiseja, alueen liikkeiden työntekijöitä ja asukkaita. Rottauutisessa (Kosonen 2020) ylimmän kuvituskuvan paikalla on video, jonka pysäytyskuvassa on kameraan napittava rotta.

Kuvituksessa oli käytetty myös kuvaajia visualisoimaan numerodataa. Myös karttakuvia käytettiin selvittämään Itä-Helsingin lähiöiden sijaintia ja kokoa. Eniten aineisto verkkojutuissa oli käytetty valokuvia, joista suurin osa oli Ylen toimittajien ottamia. Kuvituskuvia käytettiin eniten koronataapauksista kertovissa uutisissa sekä rikosuutisissa.

7 Yhteenveto

Kyselyilläni ja verkkouutisoinnin analyysillä hain vastauksia *tutkimuskysymyksiini millaisia mielikuvia ja asenteita toimittajilla ja toimittajaopiskelijoilla on Kontulasta ja millaisia Kontulaan liittyviä mielikuvia ja asenteita Ylen verkkotoimituksen jutut sisältävät*. Haasteita asennetutkimuksessa ja sen tulosten soveltamiseen laajemmin oli vastaajien pieni otos (9 toimittajaa ja 9 toimittajaopiskelijaa), mutta toisaalta uutisaineistoa oli 55 tekstin verran.

Kummankin ryhmän asenne Kontulaa kohtaan oli kyselytutkimuksen mukaan neutraali. Opiskelijoita vanhemmat, paremman koulutetut ja enemmän tienaavat toimittajat suhtautuivat Kontulaan lievästi positiivisemmin. Kontulalla on huono maine, mutta se ei välity vastauksista. Pyydettyä kuvailemaan Kontulaa vapaasti yhdellä sanalla toimittajat vastasivat sanoilla *lähiö* (toistui kolme kertaa), *Itä-Helsinki*, *eläväinen*, *värikäs*, *monisyinen* ja *väärinymmärretty*. Ei kovin negatiivista siis.

Kiinnostavaa on taustakysymyksistä esiin noussut tieto, että Kontulasta uutisia kirjoittavista suurin oli kotoisin pääkaupunkiseudun ulkopuolelta. Yksikään vastaajista kummastakaan tutkimusjoukosta ei ollut käynyt Kontulassa 2000-luvulla tai aiemmin. Kokemukset olivat siis aikaisintaan 2010-luvulta. Muutenkin käynnit Kontulassa olivat harvassa lukuun ottamatta yhtä Kontulasta kotoisin olevaa opiskelijaa. Toimittajille Kontula oli tutumpi kuin ikäluokkaa nuoremmille toimittajaopiskelijoille, mutta ensin mainitut olivatkin asuneet pääkaupunkiseudulla pidempään. Paikallisuuksia meille kirjoittaa siis ulkopaikkakuntalaisten joukko, joista yksi ei ollut käynyt Kontulassa koskaan. Tämä saattaa aiheuttaa haasteita hahmottaa asioiden mittasuhteita ja yksittäisten tapausten merkityksiä.

Toimittajaopiskelijat olivat mukana toisena vastaajajoukkona avaamaan näkymiä tulevien toimittajien ajatusmaailmaan. Heidän vastauksissaan kiinnostavinta oli oletettujen uutislähteiden käyttö: kaikki yhtä lukuun ottamatta valitsivat kolmen tärkeimmän uutislähteen joukkoon oman havainnon. Puolet valitsivat seuraavaksi tärkeimmiksi juttuvinkin toimituksen ulkopuolelta ja yhtä suosittu oli kaupunginosayhdistykseltä tai muulta paikallistoimijalta. Sosiaalinen media nousi tärkeimpien joukkoon neljällä yhdeksästä. (ks. 5.2.2 Syventävät kysymykset, s.28–29). Tämä on huolestuttavaa, sillä sosiaalisen median algoritmit muokkaavat meille lopulta kovin suppeaa ja omia vääristymiämme vahvistavaa sisältövirtaa, eikä niillä ei ole julkaisujen kuten perinteisen median sanomalehtien vastuuta. Sosiaalisen median yritykset profiloivat itsensä yleishyödykkeiksi kuten matkaoperaattoreiksi eivätkä kustantamoiksi tai julkaisijoiksi, ja ovat pyrkineet sanoutumaan irti alustoilla julkaistuissa sisällöistä.

Viranomaisten, kaupungin, yritysten tai poliittisten tahojen tiedotteet eivät kiinnostaneet opiskelijoita uutislähteinä lainkaan, ainakaan yltääkseen kolmen tärkeimmän valitun lähteen joukkoon, kuten eivät myöskään Tilastokeskuksen data tai uutistoimistot. Akateemiset tutkimukset, julkaisut ja lopputyöt nousivat kategoriana viidenneksen TOP 3-listalle.

Valinnat laittoivat jälkimmäistä lukuun ottamatta pohtimaan, mistä aiheista, mihin medioihin ja ennen kaikkea kenelle toimittajaopiskelijat ajattelivat kirjoittavansa? Tahot, joita kohtaan opiskelijat eivät osoittaneet kiinnostusta lähteinä, olivat suurimmalta osalta luotettavimpia ja vaativat vähiten lähdekritiikkiä ehkäpä poliittisia toimijoita ja yrityksiä lukuun ottamatta, joilla on tietenkin poliittinen tai kaupallinen agenda. Opiskelijoiden kiinnostus opinnäytetöihinkin selittynee sillä, että opiskelijat ovat jo käyneet tutustumassa julkaistuihin lopputöihin verkossa, ehkä ensimmäistä kertaa elämässään ja ovat opintojensa ja oman lopputyönsä takia niistä innoissaan.

Toimittajien käyttämät uutislähteet olivat myös yllättäviä. Oma havainto, sosiaalinen media ja juttuvinkit toimituksen ulkopuolelta olivat selvästi suosituimmat (4.2.2 Syventävät kysymykset, s. 21–22). Mutta jos Kontula ei ole paikkana tuttu eikä siellä käydä, mitä ”oma havainto” edes tarkoittaa? Onko se kuulopuhetta vai jostakin syntynyt mielikuva? Tilastokeskus, yritys, paikallistoimija, poliittinen toimija ja STT tai muut uutistoimitukset eivät olleet yhdenkään toimittajan valinnassa mukana uutislähteeksi työssä. Vastausten yhteneväisyys vasta opintona aloittaneisiin opiskelijoihin oli yllättävää.

Lopuksi kyselyistä todettakoon, että vaikka vastaukset käsiteltiin anonymisti, on kyselytutkimusmetodin puutteena se, ettei vastausten rehellisyydestä ole takeita, vaikka vastaukset käsiteltiin anonymisti. Mutta koska sananlaskunkin mukaan teot puhuvat enemmän kuin sanat, kommentoin seuraavaksi kyselyyn vastanneiden toimittajien kirjoittamia ja julkaistuja verkkouutisia.

Tutkimushypoteesini oli, että oletan Kontulaan liitettävien asenteiden, stereotyyppien ja ennakkoluulojen olevan negatiivisia ja oletan tämän näkyvän toteutuneessa uutisoinnissa. Vaikka suurin osa eli 55 prosenttia artikkeleista oli otsikon perusteella negatiivisia, ja neljännes positiivisia, en tästä huolimatta löytänyt otoksesta suoranaisia vääristymiä tai mustamaalaamista. Kielteisistä asioista kirjoitettiin kuitenkin toteavasti ja joukossa oli useampikin Kontulaan liittyviä stereotyyppioita haastava teksti.

Uutisissa annettiin ääni myös tavallisille asukkaille, jotka eivät kuulu kulttuuri- tai muuhunkaan eliittiin. Kokoamassani aineistossa on muitakin kuin kantasuomalaisia ja työssäkäyviä ääniä. Myös muista kulttuureista saapuneet ja yhteiskunnasta syrjään joutuneet kuntoutujat saavat puhua, joskin jälkimmäisiä oli mukana vain kaksi. Maahanmuuttajataustaiset haastateltavat esitettiin toimijoina ja tekijöinä, ei kohteina. Heistä kirjoitettiin positiiviseen ja ymmärtävään sävyyn. Poliittisesti tulenarkoja asioita kuten uskontoa ja suomalaisesta perinteestä poikkeavia perinteitä ja kulttuurin erityispiirteitä ei sivuttu otsikoissa eikä itse teksteissä.

Vaikka sitä ei otoksen teksteissä suoraan sanottu, jutuissa tavoiteltavana normina esitettiin hyvinvoiva ja työssäkäyvä keskiluokkainen tai ainakin keskiluokkaiseen ja työssäkäyvän ihmisen ajatusmaailmaan sitoutunut asukas. Hyvä lähiökin oli sellainen, jossa on paljon omistusasuntoja ja

jossa palavat takat. Maahanmuuttajat ja maahanmuuttajataustaiset haastateltavat pääsivät ääneen ollessaan opiskelijoita tai ahkeria yrittäjiä tai työntekijöitä, tai asunnottomuudesta selvinneitä yksilöitä. Narkomaani pääsi mukaan, kun oli sitoutunut uudenaiseen elämään.

Yle lupaa tuoreessa strategiassaan 2020 tuottaa sisältöjä, jotka heijastavat yhteiskunnan moninaisuutta ja vahvistaa läsnäoloaan suomalaisten kesellä ja tuoda esille erilaisten ihmisten, yhteisöjen ja kieliryhmien arkea, josta he tunnistavat itsensä, omat kokemuksensa ja elämänpiirinsä. 55 jutun otoksessani tämä toteutui.

Rottasota-utinen tältä vuodelta pisti ensi silmäni, kun otsikossakin kuvailtiin tuholaisen hypänneen asukkaan silmille, mutta ikävä tosiasia on, että kyllä Kontulassa rottia riittää. Otsikolla on varmasti saatu klikkejä ja niiden perässä Ylekin on, julkisrahoituksestaan huolimatta. Toisaalta rottautisia ei kuitenkaan 7.1.2015–20.10.2020 aikavälillä Kontulasta julkaistu kuin yksi. Otsikon tyyli on kuitenkin iltapäivälehtien lööppien kaltainen, ja ymmärrän kaupallisen median toimijoiden ärsytyksen Ylen otettua käyttöön sisällössään myös klikkiotsikot mainosrahoitteiseen tyyliin.

Seuraavaksi esitän parannusehdotukseni toimituksille: konttorissa tai näin korona-aikana ehkäpä kotonaan istuvalle toimittajalle ei ole ansioksi luottaa vain omiin kokemuksiin tai suoriin havaintoihinsa tai sosiaalisessa mediassa vastaan tulevaan informaatioon.

Lähteiden runsaus tuottaa tasapuolisempaa uutisointia ja estää yksipuolisen narratiivin syntymistä. Tämä edistää poliittista ja ideologista tasapuolisuutta ja toimii demokratian parhaaksi.

Toimituksissa yhteisten ja kaikkien noudattamien uutiskriteereiden ja toimituskokousten lisäksi voisi ottaa käyttöön seurannan: uutispäällikkö, tuottaja tai toimittaja itse voisivat kerätä dataa siitä, mitkä ovat olleet juttujen uutislähteet tai mistä juttuidea on saatu. Lisäksi voi kerätä dataa siitä, ovatko uutiset positiivisia negatiivisia tai neutraaleja. Pitkäaikaisseurannalla saadaan näkyväksi juttujen juuret ja vaikuttajien voimasuhteet ja se, toteutuuko tasapuolisuus ja saako kenties jokin toimija viestinsä läpi muiden kustannuksella. Seurantaa tulisi tehdä vähintään strategian ajanjaksolta, eikä vain viikko- tai kuukausipalavereissa. Niissä ei trendi vielä näy.

Kolme kovaa K:ta toimittajille:

- Kun alat kirjoittaa uutista ja huomaat sen kääntyvän jo suunnitteluvaiheessa arvolatautuneeksi, mieti mistä latautuneisuus johtuu. Kuulitko kaverilta vai ”luitko jostain”? Tutki, onko oletukselle pohjaa.
- Kurkista arkistoihin. Mitä aiheesta on kirjoitettu, toistuuko asiasta kerrottaessa tietty tarina? Onko sitä syytä haastaa?
- Käytä lähteenä myös numeroita. Vaikka viranomaiskieli on jäykkää, se on ainakin arvoista riisuttua. Tilastokeskus on (data)journalistin aarreaitta, ja byrokraattien kielen arvo on tarkkuudessa ja omanlaisessaan tunteettomuudessa.

Palaan pohdinnassani lopuksi journalistin ohjeisiin eli toimittajien itsesääntelyä varten luotuihin toimintaohjeisiin. Julkisen sanan neuvoston puheenjohtaja Elina Grundström kirjoitti toukokuussa 2018 Journalistissa, että journalistin ohjeissa ei ensinnäkään luvata, että journalismi olisi tasapuolista. Grundströmin ajatusta seuraten toimittajilta ei voi vaatia eri asuinalueiden kuten Kontulan esittämistä tietyssä valossa. Toisin sanoen, jos jollakin alueella on paljon lapsiperheköyhyyttä, toimittaja ei ole velvoitettu nostamaan sen vastapainoksi esiin myös iloisia ja kivoja asioita alueella toimivaa taidepajaa tai uusia viheristutuksia, jotta kuva alueesta tasapainottuisi tai että kuva ei olisi ”liian negatiivinen”. Toimittajan ei tule silotella rosoja turhaan.

Mutta tarvitseeko toimittajan lopulta olla huolissaan, jos hän huomaa kirjoittavansa enimmäkseen negatiivisia uutisia? Ei. Anna, kun perustelen.

Lähdin opinnäytetyössäni selvittämään sitä, minkälaisia arvolutauksia jutuista välittyy ja halusin tietää, minkälaisena hurjamaineinen Kontula Ylen verkkosivuja vuosina 2016–2020 lukeneelle esittäytyy. Kävi ilmi, että yli puolet uutisista oli otsikoidensa perusteella negatiivisia. Mutta uutistoiminnan huomiotalouden huomioon ottaen negatiivisia uutisia on otoksessa itse asiassa aika vähän.

Vaikka säännöllisin väliajoin maailmalla onkin yritetty tuottaa ”hyvän mielen uutisia” TV- ja radio-ohjelmina ja uutispalstoina, kaikesta voivottelustamme huolimatta me kiinnitämme enemmän huomiota konflikteihin ja vaaratilanteisiin myös uutissisällöissä. Tälle on evoluutiobiologinen syy: me haluamme varoituksen vaarasta, jotta osaamme varautua puolustautumaan tai pakenemaan (Shoemaker 1996). On parempi reagoida vaaraan, jota ei olemassa kuin jättää se kokonaan huomiotta. Uutistoimitukset käyttävät tätä hyödykseen.

Vaikka meitä ei enää uhkaakaan se kuuluisa pensaikossa vaaniva sapelihammastiikeri, on hyvä kuulla, missä kahisee.

Lähteet

- Ahonen, M. & Jämsen, E. 29.3.2017. Perussuomalaisten pormestariehdokas Mika Raatikainen ei halua asuntoja Malmille eikä omalle takapihalleen. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-9533992>. Luettu: 12.12.2020.
- Ahtiainen, J. Väestön koulutusrakenne Helsingissä 2018. Tilastoja 2020:8. Luettavissa: <https://elinkeinothelsingissa.fi/fi/koulutusrakenne>. Luettu: 28.11.2020.
- Alamiekkaoja, R. 2005. Mielikuvien Itä-Helsinki. Pro gradu -tutkielma. University of Helsinki, Faculty of Social Sciences, Department of Sociology. Luettavissa: <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/12952>. Luettu: 1.9.2020.
- Al-Hindawe, J. 1996. Considerations when constructing a semantic differential scale. *La Trobe papers in linguistics*, 9(7), 1-9.
- Allport, G. W., Clark, K., & Pettigrew, T. 1954. The nature of prejudice.
- Allport, G.W., & Kramer, B.M. 1946. Some roots of prejudice. *Journal of Psychology*, 22, 9–39.
- Bateson, G. 1955. A theory of play and fantasy; a report on theoretical aspects of the project of study of the role of the paradoxes of abstraction in communication. *Psychiatric research reports*, (2), 39-51.
- Berman, J. 2.2.2015. Why That 'Like A Girl' Super Bowl Ad Was So Groundbreaking. *Huffington Post*. Luettavissa: https://www.huffpost.com/entry/always-super-bowl-ad_n_6598328. Luettu: 30.9.2020.
- Bodenhausen, G. V. 1988. Stereotypic biases in social decision making and memory: Testing process models of stereotype use. *Journal of Personality and Social Psychology*, 55(5), 726–737. Luettavissa: <https://doi.org/10.1037/0022-3514.55.5.726>. Luettu: 30.9.2020.
- Braga, A. A., & Bond, B. J. 2008. Policing crime and disorder hot spots: A randomized controlled trial. *Criminology: An Interdisciplinary Journal*, 46(3), 577–607. Luettavissa: <https://doi.org/10.1111/j.1745-9125.2008.00124.x>. Luettu: 30.9.2020.
- Bäckgren, N. 29.9.2020. *Helsingin Sanomat*. Helsinki suunnittelee Kontulaan niin isoa muutosta, ettei aluetta enää tuntisi entiseksi. Luettavissa: <https://www.hs.fi/kaupunki/art-2000006651521.html>. Luettu: 29.9.2020.
- Chalaby, J. 1998. *The Invention of Journalism*. New York: St. Martin's Press.
- Digirolamo, G. J., & Hintzman, D. L. 1997. First impressions are lasting impressions: A primacy effect in memory for repetitions. *Psychonomic Bulletin & Review* 4(1):121–124.

Dooling, D. J. & Lachman, R. 1971. Effects of comprehension on retention of prose. *Journal of experimental psychology* 88(2):216.

Elinkeinot Helsingissä. Väestön koulutus rakenne. 12.8.2020. Luettavissa: <https://elinkeinothelsingissa.fi/fi/koulutusrakenne>. Luettu: 8.11.2020.

Finnpanel. Lehdistö tiedote. 21.1.2010. Luettavissa: <https://www.finnpanel.fi/tulokset/tiedote.php?id=109>. Luettu: 28.10.2020.

Goffman, E. 1974. *Frame analysis: An essay on the organization of experience*. Harvard University Press.

Gross, N. Levitt, & M. W. Lewis (Eds.). 1997. *The flight from science and reason* (pp. 413–419). New York: New York Academy of Sciences.

Grundström, E. 4.5.2018. Tämähkö muka vastuullista! *Journalisti*. Luettavissa: <https://www.journalisti.fi/artikkelit/2018/6/tmk-muka-vastuullista-journalismia>. Luettu 1.9.2020.

Helsingin kaupunginkanslia. 18.11.2017. Kontulan ostarin ja metroaseman viereen asuntoja 500 asukkaalle. Luettavissa: <https://www.uuttahelsinkia.fi/fi/uutiset/2017-11-08/kontulan-ostarin-ja-metroaseman-viereen-asuntoja-500-asukkaalle>. Luettu 1.9.2020.

Henkirikokset. Rikoksenteorjuntaneuvosto. Luettavissa: <https://rikoksenteorjunta.fi/henkirikokset>. Luetti: 16.1.2021.

Hirvonen, S. 13.5.2020. Kontulalainen Abdultawab Qaderzada: "Alkuun en puhunut sairastumisestani" – Itä-Helsinki pomppaa silmille koronatartuntojen määrässä, mutta tilastot eivät ole koko totuus. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-11347688>. Luettu: 12.12.2020.

Hirvonen, T. Tutkijoiden mielestä Suomessa ei ole ongelmalähiöitä – "Se on kiertoilmaus, jolla leimataan alemmat luokat". Ylen verkkosivut. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-10679301>. Luettu: 27.9.2020.

Honkonen, M. Journalistien ansiot ovat nousseet hieman, lisää palkkaa saa lähinnä tes-korotuksilla. *Journalisti*. 22.10.2020. Luettavissa: <https://www.journalisti.fi/artikkelit/2020/8/journalistien-ansio-ovat-nousseet-hieman-lis-palkkaa-saa-lhinn-tes-korotuks/>. Luettu: 26.11.2020.

Itä-Helsinki ansaitsee enemmän arvostusta. 2.8.2020. Pääkirjoitus. *Helsingin sanomat*. Luettavissa: <https://www.hs.fi/paakirjoitukset/art-2000006587809.html>. Luettu: 1.9.2020.

Jaskari, K. 18.8.2017. Ruotsissa 23 erityisen ongelmallista asuinalueita, Suomessa ei yhtään. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-9779632>. Luettu: 30.9.2020

Jaskari, K. 8.2.2018. Nämä ovat yleiset syyt muuttaa pois lähiöstä Helsingissä: Humalaisten metelöinti ja monikulttuurisuuden tuomat jännitteet. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-10054215>. Luettu: 30.11.2020.

Joshi, A., Kale, S., Chandel, S., & Pal, D. K. 2015. Likert scale: Explored and explained. Current Journal of Applied Science and Technology, 396-403. Luettavissa: <https://www.journalcjast.com/index.php/CJAST/article/view/7498>. Luettu: 3.10.2020.

Journalistiliitto. Yleisradion palkat. Luettavissa: <https://journalistiliitto.fi/fi/pelisaannot/toissa-tvssa-tai-radioissa/yleisradion-palkat/>. Luettu: 4.11.2020.

Journalistin ohjeet (2011). Julkisen sanan neuvoston kotisivut. Luettavissa. https://www.jsn.fi/journalistin_ohjeet/. Luettu: 25.9.2020

Junnilainen, L. (2019). Lähiökylä. Tutkimus yhteisöllisyydestä ja eriarvoisuudesta. Vastapaino.

Kallunki, E. 10.6.2017. Tutkimus kumoaa tiukassa istuvan mielikuvan – Lähiöt ovatkin mainettaan parempia. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-9661962>. Luettu: 1.12.2020.

Karvonen, E. (2000). Tulkintakehys (frame) ja kehystäminen. Media & Viestintä, 23(2). Luettavissa: <https://journal.fi/mediaviestinta/article/view/61529> Luettu: 6.11.2020.

Kaupungin kokoinen Mellunkylä, 2020. Uutta Helsinkiä -kotisivut. Luettavissa: <https://www.uuttahelsinki.fi/fi/mellunkyla/osa-alueet>. Luettu: 29.9.2020.

Kielitoimiston sanakirja. Kotimaisten kielten keskus. 11.11.2020. Luettavissa: <https://www.kielitoimistonsanakirja.fi/#/objektiivinen?searchMode=all>. Luettu: 27.11.2020.

Kielitoimiston sanakirja. Kotimaisten kielten keskus. Luettavissa: <https://www.kielitoimistonsanakirja.fi/#/tasapuolinen?searchMode=all>. Luettu: 27.11.2020.

Kielitoimiston sanakirja. Kotimaisten kielten keskus. Luettavissa: <https://www.kielitoimistonsanakirja.fi/#/puolueeton?searchMode=all>. Luettu: 27.11.2020.

Kielitoimiston sanakirja. Kotimaisten kielten keskus. Luettavissa: <https://www.kielitoimistonsanakirja.fi/#/stereotypia>. Luettu: 11.12.2020.

Kielitoimiston sanakirja. Kotimaisten kielten keskus. Luettavissa: <https://www.kielitoimistonsanakirja.fi/#/ennakkoluulo?searchMode=all>. Luettu: 11.12.2020.

Kielitoimiston sanakirja. Kotimaisten kielten keskus.

Luettavissa: <https://www.kielitoimistonsanakirja.fi/#/asenne?searchMode=all>

Koertge, N. (1996a). Feminist epistemology: Stalking an un-dead horse. In P. R.

Koivisto, I. 31.7.2018. Poliisi tutkii Itä-Helsingin Mustapuron kemikaalipäästöä törkeänä ympäristön turmelemisena. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-10330889>. Luettu: 30.9.2020

Koivisto, I. 31.7.2018. Poliisi tutkii Itä-Helsingin Mustapuron kemikaalipäästöä törkeänä ympäristön turmelemisena. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-10330889>. Luettu: 30.11.2020.

Koivuranta, E. 6.10.2017. Poliisi keskeytti ison joukkotappelun Helsingissä, mukana kymmeniä ihmisiä ja astaloita. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-9870011>. Luettu: 21.11.2020.

Koivuranta, E. 9.10.2020. Helsingin joukkotappelun esitutkinta etenee – "Isosta tapahtumasta on ollut kysymys". Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-9872976>. Luettu: 21.11.2020.

Kokkonen, J. 13.12.2019. Monisärmäinen Kontula. Helsingin kaupunginkanslia. Luettavissa: <https://www.uuttahelsinki.fi/fi/mellunkyla/asuminen/monisarmainen-kontula>. Luettu 1.9.2020.

Koljonen, L. 30.7.2018. Helsinkiläiseen puroon valunut kemikaalivuoto on saatu eristettyä ja aineen pääsy mereen on estetty. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-10328232>. Luettu: 30.9.2020

Koljonen, L.30.7.2018. Helsinkiläiseen puroon valunut kemikaalivuoto on saatu eristettyä ja aineen pääsy mereen on estetty. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-10328232>. Luettu: 30.11.2020.

Konjunktio. Kielitoimiston ohjepankki. Luettavissa:

<http://www.kielitoimistonohjepankki.fi/haku/konjunktio/ohje/484>. Luettu: 21.11.2020.

Koskela, M. 17.6.2020. Katson tarkasti taakseni, kun käyn pankkiautomaatilla, Kontulan ostarilla kerrotaan – Henkirikokset keskittyvät kaupunginosiin, joissa on muitakin sosiaalisia ongelmia.

Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-11405473>. Luettu: 1.12.2020.

Koskinen, R. ja Hannukainen, H. 17.10.2013, päivitetty 18.2.2015. Paikallisilla medioilla suuri merkitys. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-6887247>. Luettu: 22.11.2020.

Kosonen, P. 19.8.2020. Vanhusten seniorikeskuksessa Kontulassa koronavirustartunta. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-11502729>. Luettu: 30.9.2020

Kosonen, P. 21.8.2020. Itä-Helsinki hehkuu edelleen punaisena koronatilastossa – mutta luvut eivät ole vertailukelpoisia, ja nyt kaupunki harkitsee niiden julkaisusta luopumista. Luettavissa:

<https://yle.fi/uutiset/3-11504463>. Luettu 21.11.2020.

Kosonen, P. 25.9.2020. Rotta hyppäsi roskiksesta Armi Pohjansaron päälle: "Ehdin suojata kädellä kasvoja, ja se lensi olkapään yli" – Helsingin Kontulassa rottasota. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-11560603> 25.9.2020. Luettu: 30.9.2020

Kukkala & Purokuru. 2016. Luokkavallan vahtikoirat. Miten suomalaiset toimittajat auttavat eliittiä pysymään eliittinä. Into Kustannus Oy. Riika.

Kukkala, E. & Purokuru, P. 2016. Luokkavallan vahtikoirat. Miten suomalaiset toimittajat auttavat eliittiä pysymään eliittinä. Into Kustannus. Riika.

Kurttila, J. & S. Tani. 1993. Mielikuvien kaupungit – Esimerkkinä Itä-Helsinki. Kvartti 3/93, 27–35.

Kuukkanen, T. Kesäloma voi olla monelle nuorelle armoton – auttavat palvelut ruuhkautuvat. 5.7.2017. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-9684762>. Luettu: 30.9.2020

Laakso, V., Puukka, P. & Koivisto, M., 27.3.2019. Tutkijat: Perussuomalaisten vaalivideo toimi kohun logiikkaa hyödyntämällä, levityksessä apuna videon paheksujat. Ylen verkkosivut. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-10709338>. Luettu: 3.10.2020.

Lehdistön palkkaus. Journalistiliitto. Luettavissa: <https://journalistiliitto.fi/fi/pelisaannot/toissa-lehdistossa/taulukkopalkat/> Luettu: 26.11.2020.

Lehtinen, A. P. (2016). Journalismin objektiivisuus: pragmaattinen tietokäsitys ja relativismin haaste moniarvoisessa maailmassa. Valtiotieteellisen tiedekunnan julkaisuja 15 (2016). Luettavissa: <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/161455>. Luettu: 1.9.2020.

Leskinen, J. Täällä elävät Helsingin suuri- ja pienituloisimmat – tuloerot alueiden välillä jopa 11-kertaisia. Kauppalehti. 13.4.2019. Luettavissa: <https://www.kauppalehti.fi/uutiset/taalla-elavat-helsingin-suuri-ja-pienituloisimmat-tuloerot-alueiden-valilla-jopa-11-kertaisia/0c39dde6-ca02-4d35-9847-81ebd7870607>. Luettu: 26.11.2019.

Lewnard, J. A., & Lo, N. C. (2020). Scientific and ethical basis for social-distancing interventions against COVID-19. The Lancet. Infectious diseases, 20(6), 631.

Liikenne- ja viestintäministeriö. 16.6.2020. Hallituksen esitys Yleisradiosta annetun lain muuttamisesta lausunnoille. Luettavissa: <https://www.lvm.fi/-/hallituksen-esitys-yleisradiosta-annetun-lain-muuttamisesta-lausunnoille-1210449>. Luettu: 20.12.2020.

Liitetaulukko 11. Palkansaajien keskiansiot kuukaudessa työnantajasektoreittain ja sukupuolittain, euroa/kuukausi. Tilastokeskus. 15.10.2020. Luettavissa: http://www.stat.fi/til/ati/2020/03/ati_2020_03_2020-10-15_tau_011_fi.html Luettu: 26.11.2020.

- Maras, Steven.2013. Objectivity in Journalism. Key Concepts in Journalism. Cambridge: Polity Press.
- Marttinen, V. 18.9.2017. Kontulan skeittihalli aukeaa tänään uusittuna – tyttöskeittaajien määrä "kasvanut räjähdysmäisesti". Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-9837824>. Luettu:3.12.2020.
- Mattinen, J., Mäntymaa, J. & Roslund, R. 15.4.2020. Taas uusi hoivakoti, jossa 10 kuollutta – Ylen lähteet kertovat kaoottisista oloista: Vanhuksia kuollut yksin huoneissaan. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-11322239>. Luettu: 12.12.2020.
- McNair, B.1998. The Sociology of Journalism. London: Arnold.
- McQuail, D. 1992. Media Performance. Mass Communication and the Public Interest. London: Sage.
- McQuail, D. 2005. Mass Communication Theory, 5th edn. London: Sage.
- Mäntymaa, E. 7.1.2015. Teemun brenkut ja doupit vaihtuivat biljardimatseihin – päivätoimintakeskusten suosio kasvaa. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-7724224>. Luettu: 3.12.2020.
- Mäntymaa, E. 5.2.2017. NEET-nuorella ei ole mitään – uusi raportti: joka kymmenes heistä kokee pelkkää pessimismää. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-9961707>. Luettu: 30.9.2020
- Nelskylä, L. 4.8.2016. Syyrialaista ruokaa, irakilainen parturi ja imut vesipiipusta – Kontulan ostoskeskus elää monikulttuurista nousukautta. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-9068570>. Luettu:1.12.2020.
- Nieminen, K. (2020) Myllypuro mullistuu, Kontula odottaa uutta nousua Vertaileva tutkimus kahden lähiön maineen rakentumisesta sanomalehdessä vuosien 2000 ja 2017 välisenä aikana. Luettavissa: <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/317594>. Luettu: 25.11.2020.
- Niiranen, S. Koruvarkaudet jatkuvat Itä-Helsingissä – Poliisin tietoon useita uusia tapauksia. 8.8.2017. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-9764337>. Luettu: 30.9.2020.
- Närhi, J. 4.5.2016. Näkökulma: 82% yleläisistä. Luettavissa: <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2009/10/26/82-ylelaisista>. Luettu: 4.11.2020.
- Peltonen, S. (2018) Maahanmuuttajat ovat aliedustettuina yliopistoissa – uusi neuvontapalvelu SIMHE auttaa hakijoita. Luettavissa: <https://www.helsinki.fi/fi/uutiset/opetus-ja-opiskelu-yliopistossa/maahanmuuttajat-ovat-aliedustettuina-yliopistoissa-uusi-neuvontapalvelu-simhe-auttaa-hakijoita>. Luettu: 25.11.2020.

Pietiläinen, J. 4.9.2020. Kuva: Kontulan ostari saa uudet kasvot – tämä ehdotus voitti arkkitehtuurikisan. Helsingin uutisten verkkosivut. Luettavissa: <https://www.helsinginuutiset.fi/paikalliset/2924050>. Luettu 25.9.2020.

Päivikki Koponen, Katja Borodulin, Annamari Lundqvist, Katri Sääksjärvi ja Seppo Koskinen (toim.) Terveys, toimintakyky ja hyvinvointi Suomessa FinTerveys 2017-tutkimus. Luettavissa: https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/136223/Rap_4_2018_FinTerveys_verkko.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Luettu: 5.9.2020

Rantavaara, M. 27.3.2020. Kontulan ostarin ruokajonossa turvavälit eivät pidä, vaikka moni on riskiryhmää – ”Yksi korona sinne tai tänne”. Helsingin Sanomat. Luettavissa: <https://www.hs.fi/kaupunki/art-2000006454036.html>. Luettu: 25.9.2020

Reimer, B. S. 1996. The most common of practices on mass media use in late modernity.

Rinta-Tassi. M. 12.6.2019. Norjalaiset tietävät, miten koukutetaan nuoret nettisarjan katsojiksi: Ensimmäinen oli huippusuositettu Skam, nyt vuorossa on 17 – Sytten. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-10826932>. Luettu: 12.12.2020.

Roivainen, I. 1999. Sokeripala metsän keskellä. Lähiö sanomalehden konstruktiona. Helsingin kaupungin tietokeskus, Tutkimuksia 1999:2.

Romppanen, J. 17.6.2020. Joonas Romppasen pääkirjoitus: Muutos Yle-lakiin tulee tarpeeseen. Luettavissa. <https://www.keski-uusimaa.fi/paakirjoitus-mielipide/2201563>. Luettu: 20.12.2020.

Ryan, M. 2001. Journalistic ethics, objectivity, existential journalism, standpoint epistemology, and public journalism. *Journal of Mass Media Ethics*, 16(1), 3-22.

Scott Jr, W. E. 1967. The development of semantic differential scales as measures of "morale". *Personnel psychology*.

Seuri, O. Leirissä vai ei. 22.5.2020. Suomen Kuvalehti. 21/20.

Shoemaker, P. (1996). Hard wired for news: Using biological and cultural evolution to explain the surveillance function. *Journal of Communication*, 46(3), 32–47.

Skovsgaard, M., Albæk, E., Bro, P., & De Vreese, C. 2013. A reality check: How journalists' role perceptions impact their implementation of the objectivity norm. *Journalism*, 14(1), 22-42.

Taponen, A. 17.12.2020. Hallitus esittää rajoituksia Ylen tekstimuotoisiin verkkosisältöihin – niiden pitäisi pääsääntöisesti liittyä liikkuvaan kuvaan tai ääneen. Luettavissa: <https://www.kaleva.fi/hallitus-esittaa-rajoituksia-ylen-tekstimuotoisiin/3197650>. Luettu: 20.12.2020.

- Tilastokeskus, 2016. 3. Tuloerot Euroopan maissa. Luettavissa: https://tilastokeskus.fi/til/tjt/2016/04/tjt_2016_04_2018-05-24_kat_003_fi.html. Luettu 28.12.2020.
- Tilastokeskus. Kokoaikaisten palkansaajien yleisin kuukausiansio 2 500 euroa vuonna 2016. 21.9.2017. Luettavissa: https://www.stat.fi/til/pr/2016/pr_2016_2017-09-21_tie_001_fi.html. Luettu: 4.11.2020.
- Tilastokeskus. Findikaattori. Väestön koulutus rakenne. 5.11.2020. Luettavissa: <https://findikaattori.fi/fi/9>. Luettu: 22.11.2020.
- Tuchman G (1972) Objectivity as strategic ritual: An examination of newsmen's notions of objectivity. *American Journal of Sociology* 77(4): 660–679.
- Valtananen, J. 24.8.2020. Seniorikodissa koronatartuntoja Helsingin Kontulassa – ryhmäkoti vierailukieltoon. *Iltalehti*. Luettavissa: <https://www.iltalehti.fi/koronavirus/a/7d4a6cd2-ca62-4cf5-bf7b-8500f1fa7cb3>. Luettu: 15.9.2020.
- Valtioneuvosto. 16.3.2020. Hallitus on todennut yhteistoiminnassa tasavallan presidentin kanssa Suomen olevan poikkeusoloissa koronavirustilanteen vuoksi. Luettavissa: <https://valtioneuvosto.fi/-/10616/hallitus-totesi-suomen-olevan-poikkeusoloissa-koronavirustilanteen-vuoksi>. Luettu: 15.1.2021.
- Vehkalahti, K. 2019. Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. *Finn Lectura*.
- Westerståhl, J. 1983. Objective news reporting. General premises. *Communication Research* 10(3): 403–424.
- Vilkama, K., Ahola, S. ja Vaattovaara, M. 2016. Välttelyä vai vetovoimaa? Asuinympäristön vaikutus asuinalueilla viihtymiseen ja muuttopäätöksiin pääkaupunkiseudulla. *Helsingin kaupungin tietokeskuksen tutkimuksia* 2016:4.
- Wilson, J. & Kelling, G.L. 1982. Broken windows. *The Atlantic Monthly*, March 1982, s. 29–38. Luettavissa: <https://www.theatlantic.com/magazine/archive/1982/03/brokenwindows/304465/>. Luettu .
- Virkkunen, J. 4.2.2017. Itä-Helsinki ei ole synkän maineensa veroinen – autojen sijaan siellä palavat takat. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-9421177>. Luettu: 1.12.2020.
- Virtanen, S. 12.10.2017. Asunnottomuus oli Miguel Rojasille kova koulu: "On ollut melkoinen jaakobinpaini nöyryä autettavaksi". Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-9887494>. Luettu: 3.12.2020.
- Väliniemi-Laurson & Rönnberg, O. 2019. Helsingin kaupungin kaupunginkanslia. Koettu turvallisuus helsinkiläisillä asuinalueilla. Karttakyselyt kaupunki uudistuksen lähtökohtina. *Työpaperit* 2019:3. Luettavissa:

https://www.hel.fi/hel2/tietokeskus/julkaisut/pdf/19_09_11_tyopapereita_03_Valiniemi_Laurson.pdf.
Luettu .

Yle uutiset. 4.8.2016. Kontulan ostarille uutta nostetta maahanmuuttajilta: "Kaljakuppiloita on ollut ihan tarpeeksi" – video. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-9073866>. Luettu: 30.9.2020.

Yle. Koronavirukseen varautuminen Ylessä. 27.11.2020. Ylen intranet.

Yleisradion palkat. Journalistiliitto. Luettavissa: <https://journalistiliitto.fi/fi/pelisaannot/toissa-tvssa-tai-radiossa/yleisradion-palkat/> Luettu 26.11.2020.

Ylen strategia. 19.5.2020. Luettavissa: <https://yle.fi/aihe/strategia>. Luettu 22.11.2020.

Ylikojola, P. 18.9.2020. Yleisradion tuottaja. Haastattelu. Helsinki.

Liite 1. Toimittajien kyselylomake

Tällä kyselyllä kerätään tietoa Haaga-Helian YAMK-opinnäytetyötä varten, jossa tutkitaan toimittajien ja toimittajaopiskelijoiden asenteita.

Kaikki vastaukset käsitellään luottamuksellisesti. Älä lue tai googlaa asioita kyselyn aikana. Pyri vastaamaan kyselyyn yhdeltä istumalta.

Kyselyyn vastaaminen kestää 10 minuuttia.

Kiitos ajastasi.

1. Tulet näkemään joukon sanapareja. Valitse numero asteikolla 1-6 sen mukaan, mikä mielestäsi kuvaa Kontulaa parhaiten.

Esimerkiksi sanaparissa SININEN - VIHREÄ valitsemalla rivistä numeron 2 koet värisävyn olevan lähempänä sinistä kuin vihreää, muttei kuitenkaan yksiselitteisesti sininen. Valitsemalla numeron 6 koet värisävyn olevan vihreä.

	1	2	3	4	5	6	
TÄYDELLINEN	☐	☐	☐	☐	☐	☐	EPÄTÄYDELLINEN
MUUTTUVA	☐	☐	☐	☐	☐	☐	PYSYVÄ
KODIKAS	☐	☐	☐	☐	☐	☐	KALSEA
URBAANI	☐	☐	☐	☐	☐	☐	MAALAINEN
VASTENMIELINEN	☐	☐	☐	☐	☐	☐	VIEHÄTTÄVÄ
MODERNI	☐	☐	☐	☐	☐	☐	VANHAINAIKAINEN
EPÄJÄRJESTYKSESSÄ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	JÄRJESTYKSESSÄ
KÖYHÄ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	RIKAS
HYÖDYLLINEN	☐	☐	☐	☐	☐	☐	HAITALLINEN
NEGATIIVINEN	☐	☐	☐	☐	☐	☐	POSITIIVINEN
MUKAVA	☐	☐	☐	☐	☐	☐	EPÄMUKAVA
PUHDAS	☐	☐	☐	☐	☐	☐	LIKAINEN
YLLÄTYKSELLINEN	☐	☐	☐	☐	☐	☐	ENNUSTETTAVA
HURSKAS	☐	☐	☐	☐	☐	☐	RIENAAVA
TARCOITUKSEN MUKAINEN	☐	☐	☐	☐	☐	☐	SOPIMATON
ERIKOINEN	☐	☐	☐	☐	☐	☐	TAVALLINEN
YLEMPI	☐	☐	☐	☐	☐	☐	ALEMPI
PIMEÄ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	VALOISA
ENERGINEN	☐	☐	☐	☐	☐	☐	VÄSYNYT
LIKAINEN	☐	☐	☐	☐	☐	☐	PUHDAS
VÄRIKÄS	☐	☐	☐	☐	☐	☐	VÄRITÖN
MIELLYTTÄVÄ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	EPÄMIELLYTTÄVÄ
KIVA	☐	☐	☐	☐	☐	☐	KAMALA
ÄÄNEKÄS	☐	☐	☐	☐	☐	☐	HILJAINEN

X

2. Mistä saat juttuideat paikallisuutisiin? Valitse kolme (3) tärkeintä ja käytä avointa kenttää tarvittaessa. Vastaukset (3 valintaasi) eivät ole tärkeysjärjestyksessä.

- juttuvinkkinä toimituksen ulkopuolelta
- viranomaistiedotteesta (poliisi, pelastustoimi yms.)
- STT:itä tai muulta uutistoimistolta
- Helsingin kaupungin tiedotuksesta
- poliittiselta toimijalta
- akateemisesta tutkimuksesta, artikkelista tai lopputyöstä
- kaupunginosayhdistykseltä tai muulta paikallistoimijalta
- yritykseltä
- sosiaalisesta mediasta
- Tilastokeskukselta
- omasta havainnosta
- joku muu, mikä?

3. Mitkä ovat pääasialliset uutislähteesi arjessa? Valitse kolme (3) tärkeintä ja käytä avointa kenttää tarvittaessa. Vastaukset (3 valintaasi) eivät ole tärkeysjärjestyksessä.

- aikakauslehtien verkkosivut
- radiouutisten tallenteet verkossa
- Facebook
- Twitter
- radiouutiset suoratoistona
- Instagram
- Radio-ohjelmat tallenteina
- radiouutiset FM-lähetysenä
- aikakauslehdet printtinä
- radio-ohjelmat FM-lähetysenä
- sanomalehtien verkkosivut
- aikakauslehtien älylaitesovellukset
- Joku muu, mikä?
- TV-uutiset suoratoistona verkossa
- sanomalehdet printtinä
- TV-uutiset lineaarisena
- TV-uutistallenne verkossa
- podcastit
- sanomalehtien älylaitesovellukset

4. Miten usein olet käynyt Kontulassa?

- En koskaan
- 1-3 kertaa
- Useammin kuin 3 kertaa

5. Milloin olet käynyt Kontulassa?

- vuonna 2020
- 2010-luvulla
- 2000-luvulla
- aiemmin

6. Mikä on viimeisin Kontulaa käsittelevä uutinen, jonka muistat? Yritä vastata, vaikka et ole varma.

7. Mistä sait tietoosi tämän uusimman Kontula-uutisen? Yritä vastata, vaikka et ole varma.

8. Mikä sana kuvaa Kontulaa mielestäsi parhaiten?

--

9. Mikä on sukupuolesi?

- mies
- nainen
- muu

10. Siviilisäätysi?

- naimaton
- avoliitossa
- naimisissa

11. Mitkä ovat otitaloutesi bruttotulot €/vuosi?

- 0 - 14 999
- 15 000 - 19 999
- 20 000 - 39 999
- 40 000 - 69 999
- 70 000 - 99 999
- 100 000 - 11 999
- 120 000 - 149 999
- 150 000 - suurempi
- En halua vastata.
-

12. Mikä on ikäsi?

13. Mistä olet kotoisin? Vastaa postinumerolla.

14. Missä asut nyt? Vastaa postinumerolla.

15. Mikä on asumismuotosi?

- omistusasunto
- vuokra-asunto
- osaomistusasunto
- asumisoikeusasunto
- muu, mikä?

16. Mikä on asuntosi tyyppi?

- kerrostalo
- rivitalo
- omakotitalo

17. Miten kauan olet asunut pääkaupunkiseudulla?

- Alle vuoden
- 1-3 vuotta
- 5 vuotta tai enemmän
- koko ikäni

18. Mikä koulutuksesi on? Valitse korkein jo saavuttamasi tutkinto.

- ammattitutkinto
- ylioppilas
- alempi korkeakoulututkinto
- ylempi korkeakoulututkinto

19. Olisitko valmis osallistumaan lyhyeen ryhmähaastatteluun (etänä)?

- KYLLÄ
- EI

20. Laita sähköpostisi tähän, jos olet valmis osallistumaan ryhmähaastatteluun.

Liite 2. Opiskelijoiden kyselylomake

Tällä kyselyllä kerätään tietoa Haaga-Helian YAMK-opinnäytetyötä varten, jossa tutkitaan toimittajien ja toimittajaopiskelijoiden asenteita.

Kaikki vastaukset käsitellään luottamuksellisesti. Älä lue tai googlaa asioita kyselyn aikana. Pyri vastaamaan kyselyyn yhdeltä istumalta.

Kyselyyn vastaaminen kestää 10 minuuttia.

Kiitos ajastasi.

1. Tulet näkemään joukon sanapareja. Valitse numero asteikolla 1-6 sen mukaan, mikä mielestäsi kuvaa Kontulaa parhaiten.

Esimerkiksi sanaparissa SININEN - VIHREÄ valitsemalla rivistä numeron 2 koet värisävyn olevan lähempänä sinistä kuin vihreää, muttei kuitenkaan yksiselitteisesti sininen. Valitsemalla numeron 6 koet värisävyn olevan vihreä.

	1	2	3	4	5	6	
TÄYDELLINEN	☐	☐	☐	☐	☐	☐	EPÄTÄYDELLINEN
MUUTTUVA	☐	☐	☐	☐	☐	☐	PYSYVÄ
KODIKAS	☐	☐	☐	☐	☐	☐	KALSEA
URBAANI	☐	☐	☐	☐	☐	☐	MAALAINEN
VASTENMIELINEN	☐	☐	☐	☐	☐	☐	VIEHÄTTÄVÄ
MODERNI	☐	☐	☐	☐	☐	☐	VANHAINAIKAINEN
EPÄJÄRJESTYKSESSÄ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	JÄRJESTYKSESSÄ
KÖYHÄ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	RIKAS
HYÖDYLLINEN	☐	☐	☐	☐	☐	☐	HAITALLINEN
NEGATIIVINEN	☐	☐	☐	☐	☐	☐	POSITIIVINEN
MUKAVA	☐	☐	☐	☐	☐	☐	EPÄMUKAVA
PUHDAS	☐	☐	☐	☐	☐	☐	LIKAINEN
YLLÄTYKSELLINEN	☐	☐	☐	☐	☐	☐	ENNUSTETTAVA
HURSKAS	☐	☐	☐	☐	☐	☐	RIENAAVA
TARCOITUKSEN MUKAINEN	☐	☐	☐	☐	☐	☐	SOPIMATON
ERIKOINEN	☐	☐	☐	☐	☐	☐	TAVALLINEN
YLEMPI	☐	☐	☐	☐	☐	☐	ALEMPI
PIMEÄ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	VALOISA
ENERGINEN	☐	☐	☐	☐	☐	☐	VÄSYNYT
LIKAINEN	☐	☐	☐	☐	☐	☐	PUHDAS
VÄRIKÄS	☐	☐	☐	☐	☐	☐	VÄRITÖN
MIELLYTTÄVÄ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	EPÄMIELLYTTÄVÄ
KIVA	☐	☐	☐	☐	☐	☐	KAMALA
ÄÄNEKÄS	☐	☐	☐	☐	☐	☐	HILJAINEN

2. Kuvittele, että olet töissä toimittajana. Mistä hakisit todennäköisimmin juttuaiheet paikallisuutisiin? Valitse kolme (3) tärkeintä ja käytä avointa kenttää tarvittaessa. Vastaukset (3 valintaasi) eivät ole tärkeysjärjestyksessä.

- juttuvinkkinä toimituksen ulkopuolelta
- viranomaistiedotteesta (poliisi, pelastustoimi yms.)
- STT:ltä tai muulta uutistoimistolta
- Helsingin kaupungin tiedotuksesta
- poliittiselta toimijalta
- akateemisesta tutkimuksesta, artikkelista tai lopputyöstä
- kaupunginosayhdistykseltä tai muulta paikallistoimijalta
- yritykseltä
- sosiaalisesta mediasta
- Tilastokeskukselta
- omasta havainnosta
- joku muu, mikä?

3. Mitkä ovat pääasialliset uutislähteesi arjessa? Valitse kolme (3) tärkeintä ja käytä avointa kenttää tarvittaessa. Vastaukset (3 valintaasi) eivät ole tärkeysjärjestyksessä.

- aikakauslehtien verkkosivut
- radiouutisten tallenteet verkossa
- Facebook
- Twitter
- radiouutiset suoratoistona
- Instagram
- Radio-ohjelmat tallenteina
- radiouutiset FM-lähetysenä
- aikakauslehdet printtinä
- radio-ohjelmat FM-lähetysenä
- sanomalehtien verkkosivut
- aikakauslehtien älylaitesovellukset
- Joku muu, mikä?
- TV-uutiset suoratoistona verkossa
- sanomalehdet printtinä
- TV-uutiset lineaarisena
- TV-uutistallenne verkossa
- podcastit
- sanomalehtien älylaitesovellukset

4. Miten usein olet käynyt Kontulassa?

- En koskaan
- 1-3 kertaa
- Useammin kuin 3 kertaa

5. Milloin olet käynyt Kontulassa?

- vuonna 2020
- 2010-luvulla
- 2000-luvulla
- aiemmin

6. Mikä on viimeisin Kontulaa käsittelevä uutinen, jonka muistat? Yritä vastata, vaikka et ole varma.

7. Mistä sait tietoosi tämän uusimman Kontula-uutisen? Yritä vastata, vaikka et ole varma.

8. Mikä sana kuvaa Kontulaa mielestäsi parhaiten?

--

9. Mikä on sukupuolesi?

- mies
- nainen
- muu

10. Siviilisäätysi?

- naimaton
- avoliitossa
- naimisissa

11. Mitkä ovat otitaloutesi bruttotulot €/vuosi?

- 0 - 14 999
- 15 000 - 19 999
- 20 000 - 39 999
- 40 000 - 69 999
- 70 000 - 99 999
- 100 000 - 11 999
- 120 000 - 149 999
- 150 000 - suurempi
- En halua vastata.
-

12. Mikä on ikäsi?

13. Mistä olet kotoisin? Vastaa postinumerolla.

14. Missä asut nyt? Vastaa postinumerolla.

15. Mikä on asumismuotosi?

- omistusasunto
- vuokra-asunto
- osaomistusasunto
- asumisoikeusasunto
- muu, mikä?

16. Mikä on asuntosi tyyppi?

- kerrostalo
- rivitalo
- omakotitalo

17. Miten kauan olet asunut pääkaupunkiseudulla?

- Alle vuoden
- 1-3 vuotta
- 5 vuotta tai enemmän
- koko ikäni

18. Mikä koulutuksesi on? Valitse korkein jo saavuttamasi tutkinto.

- ammattitutkinto
- ylioppilas
- alempi korkeakoulututkinto
- ylempi korkeakoulututkinto

19. Olisitko valmis osallistumaan lyhyeen ryhmähaastatteluun (etänä)?

- KYLLÄ
- EI

20. Laita sähköpostisi tähän, jos olet valmis osallistumaan ryhmähaastatteluun.